

[2000/10/22 v3.01 Landscape Pages (DPC)]
[2019/09/16 v2.46 Cross-referencing by name of section]

కృష్ణ యజుర్వేదీయ తైత్తిరీయ
బ్రాహ్మణమ్: తృతీయాష్టకం -
ప్రపాఠకః 1-6

For Personal Use Only
Not For Commercial Printing/Distribution

Contents

3.1 ప్రథమః ప్రపాఠకః-నక్షత్రేష్టినాం యాజ్ఞానువాక్యా బ్రాహ్మణాని	2
3.1.1 అనువాకం 1 - దేవనక్షత్రాణాం యాజ్ఞానువాక్యాః	2
3.1.2 అనువాకం 2 - యమనక్షత్రాణాం యాజ్ఞానువాక్యాః	6
3.1.3 అనువాకం 3 - చాన్ద్రమసాదీనాం సప్తనామిష్టినాం యాజ్ఞానువాక్యాః	10
3.1.4 అనువాకం 4 - దేవ నక్షత్రేష్టిబ్రాహ్మణమ్	11
3.1.5 అనువాకం 5 - యమనక్షత్రేష్టిబ్రాహ్మణమ్	17
3.1.6 అనువాకం 6 - చాన్ద్రమసాదీష్టిబ్రాహ్మణమ్	22
3.2 ద్వితీయః ప్రపాఠకః - దశపూర్ణమాసేష్టిబ్రాహ్మణమ్	30
3.2.1 అనువాకం 1 - వధ్నాపాకరణమ్	30
3.2.2 అనువాకం 2 - బర్హిరాహరణమ్	31
3.2.3 అనువాకం 3 - దోహనమ్	34
3.2.4 అనువాకం 4 - హవిర్నిర్వాపః	38
3.2.5 అనువాకం 5 - వ్రీహ్యవఘాతః	41
3.2.6 అనువాకం 6 - తణ్ణులపేషణమ్	44
3.2.7 అనువాకం 7 - కపాలోపధానమ్	46
3.2.8 అనువాకం 8 - పురోడాశానిష్పాదనమ్	48
3.2.9 అనువాకం 9 - వేదికరణమ్	51
3.2.10 అనువాకం 10 - ఇధ్మాబర్హిః సాదనమ్	56
3.3 తృతీయాష్టకే తృతీయ ప్రపాఠకః - దర్శపూర్ణమాసేష్టిబ్రాహ్మణమ్	60
3.3.1 అనువాకం 1 - స్త్రుఖ్సంమార్గః	60
3.3.2 అనువాకం 2 - సమ్మార్జనానామగ్నో ప్రహరణమ్	61
3.3.3 అనువాకం 3 - పత్నీసంనహనమ్	63
3.3.4 అనువాకం 4 - ఆజ్యోత్పవనమ్	65

3.3.5 అనువాకం 5 - ఆజ్యగ్రహణమ్	67
3.3.6 అనువాకం 6 - స్తుత్సాదనమ్	68
3.3.7 అనువాకం 7 - ఆఘారః	72
3.3.8 అనువాకం 8 - ఇడాభక్షణమ్	75
3.3.9 అనువాకం 9 - ప్రస్తరప్రహారాదికమ్	79
3.3.10 అనువాకం 10 - పత్నీయోక్రవిమోకః	83
3.3.11 అనువాకం 11 - ఉపవేషోపగూహనమ్	84

3.4 తృతీయాష్టకే చతుర్థః ప్రపాఠకః - పురుషమేధః 88

3.5 తృతీయాష్టకే పంచమః ప్రపాఠకః - ఇష్టిహౌత్రమ్ 95

3.5.1 అనువాకం 1 - హోతుర్జపః పురస్తాథ్ సామిధేనీనామ్	95
3.5.2 అనువాకం 2 - సామిధేనీమ్రన్వాహ	95
3.5.3 అనువాకం 3 - ప్రరముక్త్యా నివిదోఽనూచ్య దేవతా ఆవాహయతి	96
3.5.4 అనువాకం 4 - స్రుచావాదాపయతి	97
3.5.5 అనువాకం 5 - ప్రయాజాః	97
3.5.6 అనువాకం 6 - అజ్యభాగయోః పురోనువాక్యే	98
3.5.7 అనువాకం 7 - హవిషాం యాజ్యనువాక్యాః	98
3.5.8 అనువాకం 8 - ఇడోపాహ్వనామ్	101
3.5.9 అనువాకం 9 - అనూయాజాః	102
3.5.10 అనువాకం 10 - సూక్తావాకః	102
3.5.11 అనువాకం 11 - శంయువాకః	104
3.5.12 అనువాకం 12 - పత్నీసంయాజానాం యాజ్యనువాక్యాః	104
3.5.13 అనువాకం 13 - పత్నీసంయాజే సోమాహ్వనమ్	105

3.6 తృతీయాష్టకే షష్ఠః ప్రపాఠకః - పశుహౌత్రమ్ 109

3.6.1 అనువాకం 1 - యూపసంస్కారాః	109
3.6.2 అనువాకం 2 - ప్రయాజవిషయా మైత్రావరుణప్రైషాః	110
3.6.3 అనువాకం 3 - ఆప్రియ ప్రయాజానాం యాజ్యాః	112
3.6.4 అనువాకం 4 - పర్యగ్నికరణీయా ఋచః	113
3.6.5 అనువాకం 5 - మైత్రావరుణప్రైషః	114
3.6.6 అనువాకం 6 - హోతురధిగుప్రైషః	114

3.6.7 అనువాకం 7 - స్తోకవిషయం మైత్రావరుణానువచనమ్	115
3.6.8 అనువాకం 8 - వపా పురోడాశస్విష్టకృతాం పురోనువాక్యాః ప్రైషాశ్చ	116
3.6.9 అనువాకం 9 - తేషామేవ యాజ్ఞాః	117
3.6.10 అనువాకం 10 - మనోతాసూక్తమ్	117
3.6.11 అనువాకం 11 - హవిర్వనస్పతిస్విష్టకృతాం పురోనువాక్యాః ప్రైషాశ్చ	119
3.6.12 అనువాకం 12 - తేషామేవ యాజ్ఞాః	121
3.6.13 అనువాకం 13 - అనూయాజప్రైషాః	122
3.6.14 అనువాకం 14 - అనూయాజయాజ్ఞాః	123
3.6.15 అనువాకం 15 - సూక్తవాకప్రైషాః	124

॥ కృష్ణ యజుర్వేదీయ తైత్తిరీయ బ్రాహ్మణే తృతీయాష్టకే షష్ఠః ప్రపాఠకః సమాప్తః

॥

ఓం నమః పరమాత్మనే, శ్రీ మహాగణపతయే నమః

శ్రీ గురుభ్యో నమః, హరిః ఓం

3. కృష్ణ యజుర్వేదీయ తైత్తిరీయ బ్రాహ్మణే తృతీయాష్టకం

|| 3.1 ప్రథమః ప్రపాఠకః-నక్షత్రేష్టినాం యాజ్ఞాఽనువాక్యా బ్రాహ్మణాని ||

|| 3.1.1 అనువాకం 1 - దేవనక్షత్రాణాం యాజ్ఞానువాక్యాః ||

T.B.3.1.1.1

అగ్నిర్నః పాతు కృత్తికాః । నక్షత్రం దేవమిన్ద్రియమ్ । ఇదమాసాం విచక్షణమ్ ।
హవిరాసం జుహోతన ॥ యస్య భాన్తి రశ్మయో యస్య కేతవః । యస్యేమా విశ్వా
భువనాని సర్వా ।

స కృత్తికాభిరభి సమ్వసానః । అగ్నిర్నో దేవః సువితే దధాతు ॥ ప్రజాపతే రోహిణీ వేతు
పత్నీ ।

విశ్వరూపా బృహతీ చిత్రభానుః । 1 (10)

T.B.3.1.1.2

సా నో యజ్ఞస్య సువితే దధాతు । యథా జీవేమ శరదః సవీరాః ॥ రోహిణీ దేవ్యుదగాత్
పురస్తాత్ । విశ్వా రూపాణీ ప్రతిమోదమానా । ప్రజాపతిగ్ం హవిషా వర్ధయన్తి । ప్రియా
దేవానా-ముపయాతు యజ్ఞమ్ ॥ సోమో రాజా మృగశిరషేణ ఆగన్న । శివం నక్షత్రం
ప్రియమస్య ధామ ।

ఆప్యాయమానో బహుధా జనేషు ।

రేతః ప్రజాం యజమానే దధాతు ॥ 2 (10)

T.B.3.1.1.3

యత్ తే నక్షత్రం మృగశిరషమస్తి ।

ప్రియగ్ం రాజన్ ప్రియతమం ప్రియాణామ్ ।

తస్మై తే సోమ హవిషా విధేమ ।

శన్న ఏధి ద్విపదే శం చతుషుదే ॥

ఆర్ద్రయా రుద్రః ప్రథమాన ఏతి । శ్రేష్ఠో దేవానాం పతిరఘ్నియానామ్ । నక్షత్రమస్య
హవిషా విధేమ । మా నః ప్రజాగ్ం రీరిషన్ మోత వీరాన్ ॥

హేతి రుద్రస్య పరిణో వృణక్తు । ఆర్ద్రా నక్షత్రం జషతాగ్ం హవిర్నః । 3 (10)

T.B.3.1.1.4

ప్రముఞ్చమానౌ దురితాని విశ్వా । అపాఘశగ్ం సం నుదతామరాతిమ్ ॥ పునర్నో
దేవ్యదీతిః స్పృణోతు । పునర్వసూ నః పునరేతాం యజ్ఞమ్ ।

పునర్నో దేవా అభియన్తు సర్వే । పునః పునర్నో హవిషా యజామః ॥ ఏవా న దేవ్యదీతిరన్వరా
। విశ్వస్య భర్త్రీ జగతః ప్రతిష్ఠా । పునర్వసూ హవిషా వర్ధయన్తి । ప్రియం దేవానా-
మప్యేతు పాథః ॥ 4 (10)

T.B.3.1.1.5

బృహస్పతిః ప్రథమం జాయమానః । తిష్యం నక్షత్రమభి సంబభూవ । శ్రేష్ఠో దేవానాం
పృతనాసు జిష్ణుః । దిశోఽను సర్వా అభయన్నో అస్తు ॥

తిష్యః పురస్తాదుత మధ్యతో నః । బృహస్పతి ర్నః పరిపాతు ప్రశాత్ । బాధేతాన్
ద్యేషో అభయం కృణుతామ్ । సువీర్యస్య పతయః స్యామ ॥

ఇదగ్ం సర్వేభ్యో హవిరస్తు జష్ఠమ్ ।

ఆశ్రేషా యేషా-మనుయన్తి చేతః । 5 (10)

T.B.3.1.1.6

యే అన్తరిక్షం పృథివీం క్షియన్తి । తేనః సర్పాసో హవమాగమిష్ఠాః ॥ యే రోచనే
సూర్యస్యాపి

సర్పాః । యే దివం దేవీమను సఞ్చరన్తి ।

యేషామాశ్రేషా అనుయన్తి కామమ్ ।

తేభ్యః స॒ర్వేభ్యో మ॑ధుమజ్జహోమి ॥

ఉప॑హూతాః పిత॒రో యే మ॒ఘాసు॑ । మనో॑జవసః సుకృ॒తః సుకృ॑త్యాః । తే నో॑ నక్ష॒త్రై
హవ॑మాగమిష్ఠాః । స్వ॒ధాభి॑ ర్మజ్ఞం ప్రయ॑తం జష॒న్తామ్ ॥ 6 (10)

T.B.3.1.1.7

యే అ॒గ్నిద॒గ్ధా యే॒నగ్ని॑-దగ్ధాః । యే॒ముం లో॒కం పిత॑రః క్షి॒యన్తి॑ । యాగ్గ్ం॑
వి॒ద్యయాగ్ం॑ ఉ॒చ న ప్ర॑వి॒ద్య । మ॒ఘాసు॑ య॒జ్ఞగ్ం సుకృ॑తం జష॒న్తామ్ ॥

గ॒వాం ప॒తిః ఫ॒ల్గునీ॑నామసి॒ త్వమ్ । తద॑ర్యమన్ వరుణ మి॒త్ర చారు॑ । తం త్వా వ॒యగ్ం
స॒నితార॑గ్ం స॒నీనామ్ । జి॒వా జివ॑న్తముప స॒మ్విశే॑మ ॥

యేనే॒మా వి॒శ్వా భువ॑నాని స॒జ్ఞితా॑ ।

యస్య॑ దే॒వా అను॑ స॒మ్యన్తి॒ చేతః॑ । 7 (10)

T.B.3.1.1.8

అ॒ర్యమా॑ రా॒జాఽజ॒రస్తు॑విష్మాన్ । ఫ॒ల్గునీ॑నా-మృ॒షభో॑ రో॒రపి॑తి ॥ శ్రేష్ఠో॑ దే॒వానాం॑ భగవో
భగా॑సి । తత్త్వా॑ వి॒దుః ఫ॒ల్గునీ॑స్తస్య॒ విత్తాత్ । అ॒స్మభ్యం॑ క్ష॒త్రమ॒జరగ్ం॑ సు॒వీర్యమ్ ।
గోమ॑దశ్య-వ॒దుప॑-స॒న్నదే॑హ ॥ భగో॑ హ దా॒తా భగ॑ ఇత్ ప్ర॒దాతా॑ । భగో॑ దే॒వీః ఫ॒ల్గునీ॑రావివేశ
। భగ॑స్యే॒త్తం ప్ర॑స॒వం గమే॑మ । య॒త్ర దే॒వైః స॒ధమాద॑ం మదే॑మ ॥ 8 (10)

T.B.3.1.1.9

ఆయా॑తు దే॒వః స॒వితో॑పయాతు । హి॒రణ్య॑యేన సు॒వృతా॑ రథే॒న । వహాన్. హస్త॑గ్ం
సు॒భగం॑ వి॒ద్యనా॑పసమ్ । ప్ర॒యచ్ఛ॑న్తం ప॒పురిం॑ పు॒ణ్యమ॑చ్ఛ ॥

హస్తః॑ ప్ర॒యచ్ఛ॑ త్వమృ॒తం వసీ॑యః ।

దక్షి॑ణేన ప్రతి॒గృభ్ణీ॑మ ఏనత్ ।

దా॒తార॑మ॒ద్య స॒వితా॑ విదే॒య ।

యో నో॑ హస్తాయ ప్ర॒సువాతి॑ య॒జ్ఞమ్ ॥

త॒వ్వి॒ష్టా న॑క్ష॒త్రమ॑భ్యే॒తి చి॒త్రామ్ ।

సు॒భగ్ం స॑సం యు॒వతి॑గ్ం రో॒చమా॑నామ్ । 9 (10)

T.B.3.1.1.10

ని॒వేశ॑య-న్న॒మృతా॑న్ మ॒ర్యాగ్ శ్చ ।

రూ॒పాణి॑ పి॒గ్ంశన్ భు॑వనాని వి॒శ్వా ॥

తన్న॒స్త్వష్టా తదు॑ చి॒త్రా వి॑చ॒ష్టామ్ ।

తన్న॒క్షత్రం భూ॑రి॒దా అ॑స్తు మ॒హ్యమ్ ।

తన్నః ప్ర॒జాం వీ॒రవ॑తిగ్ం సనోతు ।

గోభి॑ర్నో అ॒శ్వైః సమ॑నక్తు య॒జ్ఞమ్ ॥

వా॒యుర్నక్ష॑త్ర-మ॒భ్యేతి ని॑ష్ట్యామ్ ।

తి॒గ్మశృ॑గ్గో వృ॒షభో రో॑రువాణః ।

స॒మీర॑యన్ భు॒వనా మా॑త॒రిశ్వా ।

అప॒ ద్వేషా॑గ్ంసి నుద॒తామ॑రా॒తీః ॥ 10 (10)

T.B.3.1.1.11

తన్నో వా॒యస్తదు॑ ని॒ష్ట్యా శృ॑ణోతు ।

తన్న॒క్షత్రం భూ॑రి॒దా అ॑స్తు మ॒హ్యమ్ ।

తన్నో దే॒వాసో అను॑ జాన॒స్తు కా॑మమ్ । య॒థా త॑రేమ దు॒రితా॑ని వి॒శ్వా ॥ దూ॒రమ॒స్మచ్ఛత్ర॑వో

యస్తు భీ॒తాః । తది॑న్ద్రాగ్ని కృ॒ణతాం తద్ విశా॑భే ।

తన్నో దే॒వా అను॑మద॒స్తు య॒జ్ఞమ్ । ప॒శ్చాత్ పు॒రస్తా॑-దభ॒యన్నో అస్తు ॥ నక్ష॑త్రాణా-

మధి॑పత్ని విశా॒భే ।

శ్రేష్ఠా॑వి॒న్ద్రాగ్ని భు॑వనస్య గో॒పా । 11 (10)

T.B.3.1.1.12

వి॒షూ॒చః శ॒క్రూ-న॒ప॒బా॒ధ॒మా॒నౌ | అ॒ప॒ క్షు॒ధం నుద॒తా॒మరా॒తిమ్ || పూ॒ర్ణా ప॒శ్చా॒దు॒త
పూ॒ర్ణా పు॒రస్తా॒త్ | ఉ॒న్మ॒ద్ధ్య॒తః పౌ॒ర్ణ॒మా॒సీ జి॒గా॒య |

తస్యా॑ం దే॒వా అ॒ధి స॒మ్వ॑స॒ంతః |
ఉ॒త్త॒మే నాక॑ ఇ॒హ మా॒దయ॑న్తామ్ ||

పృ॒థ్వీ సు॒వరా॑చ్చ యు॒వతిః స॒జోషాః | పౌ॒ర్ణ॒మా॒స్యద॑గా-చో॒భమా॒నా |

ఆ॒ప్యా॒య॒యన్తి॑ దు॒రి॒తా॒ని వి॒శ్వా |
ఉ॒రుం దు॒హం య॒జమా॑నాయ య॒జ్ఞమ్ ( ) || 12 (10)

(చి॒త్ర॒భా॒నుర్- య॒జమా॑నే దధాతు - హ॒వి॒ర్నః - పా॒థ - శ్చే॒తో - జష॑న్తాం - చే॒తో -
మదే॑మ - రో॒చమా॑నా - మరా॒తిర్ - గో॒పా - య॒జ్ఞం) (A1)

|| 3.1.2 అనువాకం 2 - యమనక్షత్రాణాం యాజ్ఞానువాక్యాః ||

T.B.3.1.2.1

ఋ॒ధ్యా॒స్మ హ॒వ్యైర్-న॒మసో॑ప॒ సద్య॑ |
మి॒త్రం దే॒వం మి॒త్రధే॑య॒న్నో అస్తు॑ | అ॒నూ॒రా॒ధాన్. హ॒విషా॑ వ॒ర్ధయ॑న్తః | శ॒తం జీ॑వే॒మ
శ॒రదః॑ స॒వీరాః॑ || చి॒త్రం నక్ష॑త్ర-ముద॒గాత్ పు॒రస్తా॒త్ | అ॒నూ॒రా॒ధాస॒ ఇతి॑ యద్ వద॒న్తి |
తన్మి॒త్ర ఏ॒తి ప॒థిభి॑ ర్దే॒వయా॑నైః | హి॒రణ్య॑యై ర్వి॒తతై॑-ర॒న్తరి॑క్షే ||
ఇ॒న్ద్రో జ్యేష్ఠా॑మను నక్ష॑త్రమే॒తి | య॒స్మిన్ వృ॒త్రం వృ॒త్ర తూ॑ర్యే త॒తార॑ | 13 (10)

T.B.3.1.2.2

తస్మి॑న్ వ॒యమ॒మృ॒తం దు॒హానాః॑ | క్షు॒ధం తరే॑మ॒ దురి॑తిం దురి॒ష్టిమ్ || పు॒రన్ద్రా॑య
వృ॒షభా॑య ధృ॒ష్ణవే॑ | అ॒షా॒థాయ॑ స॒హమా॑నాయ మీ॒థుషే॑ |
ఇ॒న్ద్రాయ॑ జ్యేష్ఠా॑ మధు॒మద్-దు॒హానా॑ |

ఉ॒రుం కృ॑ణో॒తు య॑జమానాయ లో॒కమ్ ॥

మూ॒లం ప్ర॑జాం వీ॒రవ॑తీం విదే॒య । ప॒రాచ్యే॒తు ని॒ర్ఋ॑తిః ప॒రాచా । గో॒భి ర్న॑క్ష॒త్రం
ప॒శుభిః స॒మక్త॑మ్ । అ॒హర్భూ॒యాద్-య॑జమానాయ మ॒హ్యమ్ ॥ 14 (10)

T.B.3.1.2.3

అ॒హర్నో॒ అ॒ద్య సు॑వి॒తే ద॑ధాతు । మూ॒లం నక్ష॑త్ర॒మితి॒ యద్ వద॑న్తి । ప॒రాచీం వా॒చా
ని॒ర్ఋ॑తిం నుదామి ।

శి॒వం ప్ర॑జాయై శి॒వమ॑స్తు మ॒హ్యమ్ ॥

యా ది॒వ్యా ఆ॒పః ప॑యసా సం బ॒భూవుః । యా అ॒న్తరి॑క్ష ఉ॒త పా॑ర్థి॒వీర్యాః । యాసా॑మ॒షాథా
అ॒ను॒యన్తి

కా॒మమ్ । తా న॒ ఆ॒పః శ॒గ్గ్ స్తో॒నా భ॑వన్తు ॥

యాశ్చ॑ కూ॒ప్యా యాశ్చ॑ నా॒ద్యాః స॒ముద్రి॑యాః ।

యాశ్చ॑ వైశ॒న్తిరు॒త ప్రా॑స॒చీర్యాః । 15 (10)

T.B.3.1.2.4

యాసా॑మ॒షాథా మ॑ధు భ॒క్షయ॑న్తి । తా న॒ ఆ॒పః శ॒గ్గ్ స్తో॒నా భ॑వన్తు ॥ తన్నో॒ విశ్వే॑ ఉ॒ప
శృ॒ణ్వన్తు దే॒వాః । తద॑షా॒థా అ॒భి స॑మ్యన్తు య॒జ్ఞమ్ ।

తన్న॑క్ష॒త్రం ప్ర॑థతాం ప॒శుభ్యః ।

కృ॒షిర్ వృ॑ష్టిర్ య॑జమానాయ క॒ల్ప॒తామ్ ॥

శు॒భ్రాః క॒న్యా యు॑వ॒తయః సు॒పేశ॑సః । క॒ర్మకృ॑తః సు॒కృతో॑ వీ॒ర్యా॑వతీః ।

వి॒శ్వాన్ దే॒వాన్. హ॒విషా॑ వ॒ర్ధయ॑న్తిః ।

అ॒షాథాః కా॒మము॑పయాన్తు య॒జ్ఞమ్ ॥ 16 (10)

T.B.3.1.2.5

యస్మిన్ బ్ర॒హ్మౌఽభ్య॑జయథ్ స॒ర్వమే॒తత్ ।

అ॒ముఞ్చ॑ లో॒క మి॒దమూ॑చ స॒ర్వమ్ ।

తన్నో నక్షత్రమభిజిద్ విజిత్య । శ్రియం దధా-త్వహృణీయమానమ్ ॥ ఉభౌ లోకౌ బ్రహ్మణా
 సజ్జితేమౌ । తన్నో నక్షత్రమభిజిద్ విచష్టామ్ ।
 తస్మిన్ వయం పృతనాః సం జయేమ ।
 తన్నో దేవాసో అనుజానన్తు కామమ్ ॥
 శృణ్వన్తి శ్రోణా-మమృతస్య గోపామ్ ।
 పుణ్యామస్యా ఉపశృణోమి వాచమ్ । 17 (10)

T.B.3.1.2.6

మహీం దేవీం విష్ణుపత్నీ-మజూర్యామ్ । ప్రతీచీమేనాగ్ం హవిషా యజామః ॥
 త్రేధా విష్ణు-రురుగాయో విచక్రమే ।
 మహీం దివం పృథివీ-మన్తరిక్షమ్ ।
 తచ్చోణైతి శ్రవ ఇచ్చమానా ।
 పుణ్యగ్ం శ్లోకం యజమానాయ కృణ్వతి ॥
 అష్టా దేవా వసవః సోమ్యాసః ।
 చతస్రో దేవీ రజరాః శ్రవిష్ఠాః ।
 తే యజ్ఞం పాన్తు రజసః పరస్తాత్ ।
 సమ్వత్సరీణ-మమృతగ్ం స్వస్తి ॥ 18 (10)

T.B.3.1.2.7

యజ్ఞం నః పాన్తు వసవః పురస్తాత్ । దక్షిణతో-ఽభియన్తు శ్రవిష్ఠాః । పుణ్యం నక్షత్రమభి
 సమ్యశామ । మా నో అరాతి-రఘశగ్ంసా గన్న ॥
 క్షత్రస్య రాజా వరుణోఽధిరాజః । నక్షత్రాణాగ్ం శతభిషగ్ం వసిష్ఠః । తౌ దేవేభ్యః కృణుతో
 దీర్ఘమాయుః । శతగ్ం సహస్రా భేషజాని ధత్తః ॥
 యజ్ఞన్నో రాజా వరుణ ఉపయాతు । తన్నో విశ్వే అభి సమ్యన్తు దేవాః । 19(10)

T.B.3.1.2.8

తన్నో నక్షత్రగ్ం శతభిషగ్ జషాణమ్ । దీర్ఘమాయుః ప్రతిరద్ భేషజాని ॥ అజ ఏకప్రాదుదగాత్
 పురస్తాత్ । విశ్వా భూతాని ప్రతిమోదమానః । తస్య దేవాః ప్రసవం యన్తి సర్వే ।
 ప్రోష్ఠపదాసో అమృతస్య గోపాః ॥

విభ్రాజమానః సమిధాన ఉగ్రః । ఆఽన్తరిక్ష-మరుహద-గన్ధ్యామ్ । తగ్ం సూర్యం దేవ-
 మజమేకపాదమ్ । ప్రోష్ఠపదాసో అనుయన్తి సర్వే ॥ 20 (10)

T.B.3.1.2.9

అహీర్ బుద్ధియః ప్రథమాన ఏతి । శ్రేష్ఠో దేవానాముత మాసుషాణామ్ । తం బ్రాహ్మణాః
 సోమపాః సోమ్యాసః ।

ప్రోష్ఠపదాసో అభి రక్షన్తి సర్వే ॥

చత్వార ఏకమభి కర్మ దేవాః ।

ప్రోష్ఠపదాస ఇతి యాన్. వదన్తి ।

తే బుద్ధనియం పరిషద్యగ్ స్తువన్తః ।

అహిగ్ం రక్షన్తి నమసోపసద్య ॥

పూషా రేవత్యన్వేతి పన్థామ్ । పుష్టిపతీ పశుపా వాజబస్త్వై । 21 (10)

T.B.3.1.2.10

ఇమాని హవ్యా ప్రయతా జషాణా ।

సుగైర్నో యానైరుపయాతాం యజ్ఞమ్ ॥

క్షుద్రాన్ పశూన్ రక్షతు రేవతీ నః ।

గావో నో అశ్వాగ్ం అన్వేతు పూషా ।

అన్నగ్ం రక్షన్తౌ బహుధా విరూపమ్ ।

వాజగ్ం సనుతాం యజమానాయ యజ్ఞమ్ ॥

తదశ్వినా-వశ్వయుజోపయాతామ్ ।

శుభం గమిషౌ సుయమేభిరశ్వైః ।
 స్వం నక్షత్రం హవిషా యజన్తా ।
 మధ్వా సంప్రకృతౌ యజ్షా సమక్తౌ ॥ 22 (10)

T.B.3.1.2.11

యా దేవానాం భిషజౌ హవ్యవాహౌ । విశ్వస్య దూతా-వమృతస్య గోషా । తౌ నక్షత్రం
 జుజ్షాణో-పయాతామ్ । నమోఽశ్విభ్యోం కృణుమో-ఽశ్వయుగ్భ్యమ్ ॥
 అప పాప్మానం భరణీర్భరన్తు । తద్ యమో రాజా భగవాన్. విచష్టామ్ । లోకస్య
 రాజా మహతో మహాన్. హి । సుగం నః పన్థామభయం కృణోతు ॥

యస్మిన్ నక్షత్రే యమ ఏతి రాజా ।
 యస్మి-న్నేనమభ్యషిచన్త దేవాః ( ) ।
 తదస్య చిత్రం హవిషా యజామ ।
 అప పాప్మానం భరణీర్ భరన్తు ॥

నివేశసి [1] యత్తే దేవా అదధుః [2] ॥ 23 (13)

(తతార - మహ్యం - ప్రాసచిర్యా - యాన్తు యజ్ఞం - వాచగ్ - స్వస్తి - దేవా-అను యన్తి
 సర్వే-వాజబస్త్యా-సమక్తౌ-దేవా స్త్రీణి చ) (A2)

॥ 3.1.3 అనువాకం 3 - చాన్ద్రమసాదీనాం సప్తనామిష్టినాం యాజ్ఞానువాక్యాః ॥

T.B.3.1.3.1

నవో నవో భవతి జాయమానో [3] యమాదిత్యా
 అగ్ంశుమాప్యాయయన్తి [4] ॥ యే విరూపే సమనసా సమ్యయన్తి । సమానం తన్తుం
 పరి తాతనాతే । విభూ ప్రభూ అనుభూ విశ్వతో హువే ।
 తే నో నక్షత్రే హవమాగమేతమ్ ॥

వ॒యం దే॒వీ బ్ర॒హ్మ॑ణా స॒మి॒ద్వా॒నాః ।

సు॒ర॒త్నా॒సో దే॒వపీ॑తిం ద॒ధా॒నాః ।

అ॒హో॒రా॒త్రే హ॒విషా॑ వ॒ర్ధయ॑ంతః ।

అతి॑ పా॒ప్మా॒న-మతి॑ముక్త్యా గమేమ ॥ ప్ర॒త్యు॑వదృశ్యా॒యతీ॑ । 24 (10)

T.B.3.1.3.2

వృ॒చ్ఛన్తీ॑ దు॒హితా॑ ది॒వః । అ॒పో మ॒హీ వృ॑ణతే॒ చక్షు॑షా ॥ త॒మో జ్యోతి॑స్కృ॒ణోతి॑
సూ॒నరీ॑ । ఉ॒ద్దు॒స్త్రియాః॑ స॒చతే॒ సూ॒ర్యః । స చా॑ ఉ॒ద్యన్న॑క్ష॒త్ర-మ॒ర్చి॒మత్ । తవే॑దు॒షో
వృ॒షి సూ॒ర్యస్య॑ చ ॥

సం భ॒క్తేన॑ గమేమహి । తన్నో॑ నక్ష॒త్ర-మ॒ర్చి॒మత్ । భా॒ను॒మత్తే॑జ ఉ॒చ్ఛర॑త్ । ఉప॑ య॒జ్ఞ-
మి॒హాగ॑మత్ ॥ 25 (10)

T.B.3.1.3.3

ప్ర నక్ష॑త్రాయ దే॒వాయ॑ । ఇ॒న్ద్రాయే॑న్ద్గం హ॒వామహే॑ ।

స సః॑ స॒వితా॑ సు॒వథ్ స॒నిమ్ । పు॒ష్టి॒దాం వీ॒రవ॑త్త॒మమ్ ॥ ఉ॒ద్దు॒త్యం [5] చి॒త్రమ్ [6] ॥

అది॑తిర్న ఉ॒రుష్య॑తు [7] మ॒హీ॒మూ॒షు మా॒తర॑మ్ [8] ॥

ఇ॒దం వి॒ష్ణుః[9] ప్ర॒తద్వి॑ష్ణుః [10] ॥

అ॒గ్ని॒ర్మూ॒ర్ధా [11] భు॑వః [12] ॥

అసు॑ నో॒ఽద్యా॑సు॒మతి॑ [13] ర॒న్విద॑ను॒మతే॒ త్వమ్ [14] ॥

హ॒వ్య॒వాహ॑గ్ [15] స్వి॒ష్టమ్ [16] ( ) ॥ 26 (10)

(ఆ॒య॒త్య - గ॒మథ్ - స్వి॒ష్టమ్) (A3)

॥ 3.1.4 అనువాకం 4 - దేవ నక్షత్రేష్టిబ్రాహ్మణమ్ ॥

అగ్ని॒ర్వా అ॑కామయత । అ॒న్నాదో॑ దే॒వానాగ్న్ స్వా॑మితి ।

స ఏ॒తమ॒గ్నయే॑ కృ॒త్తికా॑భ్యః పు॒రోడా॑శ-మ॒ష్టాక॑పాలం నిర॒వపత్ । తతో॑ వై సో॒ఽన్నాదో॑
దే॒వానా॑మభవత్ । అ॒గ్నిర్వై దే॒వానా॑మన్నాదః ॥

యథా॑ హ వా అ॒గ్నిర్ దే॒వనా॑-మన్నాదః ।

ఏ॒వగ్ం హ వా ఏ॒ష మ॒నుష్యా॑ణాం భవతి ।

య ఏ॒తేన॑ హ॒విషా॑ యజ॒తే । య ఉ॑ చై॒నదే॒వం వేద॑ ॥ సో॒ఽత్ర॑ జ॒హోతి॑ । అ॒గ్నయే॑
స్వా॒హా కృ॒త్తికా॑భ్యః స్వా॒హా । అ॒మాభ్యై॑ స్వా॒హా దు॒లాయై॑ స్వా॒హా । ని॒తత్యై॑ స్వా॒హా
ఽభ్ర॑య॒న్త్యై స్వా॒హా । మే॒ఘయ॑న్త్యై స్వా॒హా వ॒ర.ష॑య॒న్త్యై స్వా॒హా । చు॒పుణీ॑కాయై స్వా॒హేతి॑
॥ 27 (15)

ప్ర॒జాప॑తిః ప్ర॒జా అ॑స్సజత । తా అ॑స్మాథ్ స్ప॒ష్టాః ప॑రాచీరాయన్న । తాసాగ్ం రో॒హిణీ-
మ॒భ్యధ్యాయ॑త్ । సో॒ఽకామ॑యత । ఉప॒ మాఽఽవ॑ర్తేత । సమే॑నయా గచ్ఛే॒యేతి॑ । స
ఏ॒తం ప్ర॒జాప॑తయే రో॒హిణ్యై చ॒రుం నిర॑వపత్ । తతో॑ వై సా త॒ముపా॑వర్తత । సమే॑నయా
ఽగచ్ఛ॑త ॥ ఉప॑ హ వా ఏ॒నం ప్రి॒యమా॑వర్తతే ।

సం ప్రి॒యేణ॑ గచ్ఛతే । య ఏ॒తేన॑ హ॒విషా॑ యజ॒తే ।

య ఉ॑ చై॒నదే॒వం వేద॑ ॥ సో॒ఽత్ర॑ జ॒హోతి॑ ।

ప్ర॒జాప॑తయే స్వా॒హా రో॒హిణ్యై॑ స్వా॒హా ।

రో॒చమా॑నాయై స్వా॒హా ప్ర॒జాభ్యః॑ స్వా॒హేతి॑ ॥ 28 (16)

సో॒మో వా అ॑కామయత । ఓ॒షధీ॑నాగ్ం రా॒జ్య-మ॒భిజ॑యేయమితి । స ఏ॒తగ్ం సో॑మాయ
మృ॒గశ్చి॒ర.షా॑య శ్యా॒మాకం॑ చ॒రుం ప॑య॒సి నిర॑వపత్ । తతో॑ వై స ఓ॒షధీ॑నాగ్ం
రా॒జ్యమ॒భ్యజ॑యత్ । స॒మానా॑నాగ్ం హ వై రా॒జ్యమ॒భిజ॑యతి । య ఏ॒తేన॑ హ॒విషా॑
యజ॒తే ।

య ఉ చైనదేవం వేద । సోఽత్ర జహోతి ।
 సోమాయ స్వాహా మృగశీరషాయ స్వాహా ।
 ఇన్వకాభ్యః స్వాహాషధీభ్యః స్వాహా ।
 రాజ్యాయ స్వాహా ఽభిజిత్వై స్వాహేతి ॥ 29 (11)

T.B.3.1.4.4

రుద్రో వా అకామయత । పశుమాన్ స్యామితి ।
 స ఏతగ్ం రుద్రాయార్ద్రాయై ప్రైయజ్గవం చరుం పయస్సి నిరవపత్ । తతో వై స పశుమానభవత్
 । పశుమాన్. హా వై భవతి । య ఏతేన హవిషా యజతే । య ఉ చైనదేవం వేద ।
 సోఽత్ర జహోతి । రుద్రాయ స్వాహా ఽఽర్ద్రాయై స్వాహా । పిన్వమానాయై స్వాహా
 పశుభ్యః స్వాహేతి ॥ 30 (10)

T.B.3.1.4.5

ఋణౌ వా ఇయమోమకాఽఽసీత్ । సాఽకామయత ।
 ఓషధీభిర్-వనస్పతిభిః ప్రజాయేయేతి ।
 నైతమదిత్వై పునర్వసుభ్యాం చరుం నిరవపత్ ।
 తతో వా ఇయమోషధీభిర్-వనస్పతిభిః ప్రాజాయత ।
 ప్రజాయతే హా వై ప్రజయా పశుభిః । య ఏతేన హవిషా యజతే । య ఉ చైనదేవం వేద
 ।
 సోఽత్ర జహోతి । అదిత్వై స్వాహా పునర్వసుభ్యామ్ ।
 స్వాహాఽఽభూత్వై స్వాహా ప్రజాత్వై స్వాహేతి ॥ 31 (11)

T.B.3.1.4.6

బృహస్పతిర్వా అకామయత । బ్రహ్మవర్చసీ స్యామితి ।
 స ఏతం బృహస్పతయే తిష్యాయ నైవారం చరుం పయస్సి నిరవపత్ । తతో వై స
 బ్రహ్మవర్చస్యభవత్ । బ్రహ్మవర్చసీ హా వై భవతి । య ఏతేన హవిషా యజతే ।
 య ఉ చైనదేవం వేద । సోఽత్ర జహోతి ।

బృహస్పతయే స్వాహా త్విష్యాయ స్వాహా । బ్రహ్మవర్చసాయ స్వాహేతి ॥ 32 (10)

T.B.3.1.4.7

దేవాసురాః సమ్యుత్తా ఆసన్న । తే దేవాః సర్వేభ్య ఆశ్రేషాభ్య ఆజ్యే కరమభం నిరవపన్న
|
తానేతాభిరేవ దేవతా-భిరుపానయన్న ।
ఏతాభిర్వై దేవతాభిర్-ద్విషంతం భ్రాతృవ్య-ముపనయతి । య ఏతేన హవిషా యజతే ।
య ఉ చైనదేవం వేద । సోఽత్ర జహోతి ।
సర్వేభ్యః స్వాహాఽఽశ్రేషాభ్యః స్వాహా । దన్దశూకేభ్యః స్వాహేతి ॥ 33 (9)

T.B.3.1.4.8

పితరో వా అకామయన్త । పితృలోక బుద్ధుయామేతి ।
త ఏతం పితృభ్యో మఘాభ్యః పురోడాశగ్ం షట్కపాలం నిరవపన్న । తతో వై తే
పితృలోక ఆర్ఘ్వవన్న । పితృలోకే హ వా బుధ్నోతి ।
య ఏతేన హవిషా యజతే । య ఉ చైనదేవం వేద । సోఽత్ర జహోతి । పితృభ్యః
స్వాహా మఘాభ్యః ।
స్వాహా ఽనఘాభ్యః స్వాహా ఽగదాభ్యః ।
స్వాహా ఽరున్ధతీభ్యః స్వాహేతి ॥ 34 (11)

T.B.3.1.4.9

అర్యమా వా అకామయత । పశుమాన్ స్వామితి ।
స ఏతమర్యమే ఫల్గునీభ్యాం చరుం నిరవపత్ ।
తతో వై స పశుమానభవత్ ।
పశుమాన్. హ వై భవతి । య ఏతేన హవిషా యజతే ।
య ఉ చైనదేవం వేద । సోఽత్ర జహోతి । అర్యమే స్వాహా ఫల్గునీభ్యాగ్ స్వాహా ।
పశుభ్యః స్వాహేతి ॥ 35 (10)

భగో వా అకామయత । భగీ శ్రేష్ఠీ దేవానాగ్ స్వామితి । స ఏతం భగాయ ఫల్గునీభ్యాం
 చరుం నిరవపత్ । తతో వై స భగీ శ్రేష్ఠీ దేవానామభవత్ ।
 భగీ హ వై శ్రేష్ఠీ సమానానాం భవతి । య ఏతేన హవిషా యజతే । య ఉ చైనదేవం వేద
 । సోఽత్ర జహోతి । భగాయ స్వాహా ఫల్గునీభ్యాగ్ స్వాహా । శ్రైష్ఠ్యాయ స్వాహేతి ॥

36 (10)

సవితా వా అకామయత । శ్రన్మే దేవా దధీరన్న । సవితా స్వామితి । స ఏతగ్ం సవిత్రే
 హస్తాయ పురోడాశం ద్వాదశకపాలం నిరవపదాశూనాం
 వ్రీహీణామ్ । తతో వై తస్మై శ్రద్ధేవా అదధత । సవితాఽభవత్ । శ్రద్ధ వా అస్మై మనుష్యా
 దధతే । సవితా సమానానాం భవతి । య ఏతేన హవిషా యజతే । య ఉ చైనదేవం
 వేద । సోఽత్ర జహోతి ।
 సవిత్రే స్వాహా హస్తాయ । స్వాహా దదతే స్వాహా పృణతే । స్వాహా ప్రయచ్ఛతే స్వాహా
 ప్రతిగృభ్ణతే స్వాహేతి ॥ 37 (14)

త్వష్టా వా అకామయత । చిత్రం ప్రజాం ఏన్దేయేతి ।
 స ఏతం త్వష్టే చిత్రాయై పురోడాశమష్టా-కపాలం నిరవపత్ । తతో వై స చిత్రం ప్రజామవిన్దత
 । చిత్రగ్ం హ వై ప్రజాం ఏన్దతే ।
 య ఏతేన హవిషా యజతే ।
 య ఉ చైనదేవం వేద । సోఽత్ర జహోతి ।
 త్వష్టే స్వాహా చిత్రాయై స్వాహా ।
 చైత్రాయ స్వాహా ప్రజాయై స్వాహేతి ॥ 38 (10)

వాయుర్వా అకామయత । కామచారమేషు లోకేష్వభిజయేయమితి । స ఏతద్-వాయవే
 నిష్ఠాయై గృష్ట్యై దుగ్ధం పయో నిరవపత్ ।
 తతో వై స కామచారమేషు లోకేష్వభ్యజయత్ ।
 కామచారగ్ం హ వా ఏషు లోకేష్వభిజయతి ।
 య ఏతేన హవిషా యజతే । య ఉ చైనదేవం వేద । సోఽత్ర జహోతి । వాయవే స్వాహా
 నిష్ఠాయై స్వాహా ।
 కామచారాయ స్వాహాఽభిజిత్యై స్వాహేతి ॥ 39 (10)

T.B.3.1.4.14

ఇన్ద్రాగ్నీ వా అకామయేతామ్ । శ్రైష్ఠ్యం దేవానా-మభిజయేవేతి । తావేతమిన్ద్రాగ్నిభ్యాం
 విశాఖాభ్యాం పురోడాశ-మేకాదశకపాలం నిరవపతామ్ । తతో వై తౌ శ్రైష్ఠ్యం దేవానా-
 మభ్యజయతామ్ । శ్రైష్ఠ్యగ్ం హ వై సమానానామభిజయతి । య ఏతేన హవిషా యజతే
 ।
 య ఉ చైనదేవం వేద । సోఽత్ర జహోతి ।
 ఇన్ద్రాగ్నిభ్యాగ్ స్వాహా విశాఖాభ్యాగ్ స్వాహా ।
 శ్రైష్ఠ్యాయ స్వాహా ఽభిజిత్యై స్వాహేతి ॥ 40 (10)

T.B.3.1.4.15

అధైతత్-పౌర్ణమాస్యా ఆజ్యం నిర్వపతి । కామో వై పౌర్ణమాసీ । కామ ఆజ్యమ్ ।
 కామేనైవ కామగ్ం సమర్థయతి । క్షిప్రమేనగ్ం స కామ ఉపనమతి । యేన కామేన యజతే
 । సోఽత్ర జహోతి ।
 పౌర్ణమాస్యై స్వాహా కామాయ స్వాహాఽఽగ్త్యై స్వాహేతి ॥ 41 (8)

Special KORvai indicating thE numbEr of vaakyams in Each Dasini of 4th Anuvakam

(అగ్నిః పఞ్చదశ - ప్రజాపతిః షోడశ - సోమ ఏకాదశ - రుద్రో దశ - రైకాదశ -
 బృహస్పతిర్ దశ - దేవాసురా నవ - పితర ఏకాదశా-ర్యమా-భగో దశ దశ-సవితా

॥ 3.1.5 అనువాకం 5 - యమనక్షత్రేష్టిబ్రాహ్మణమ్ ॥

T.B.3.1.5.1

మిత్రో వా అకామయత । మిత్రధేయమేషు లోకేష్వభి జయేయమితి । స ఏతం మిత్రాయానూరాధ
 నిరవపత్ । తతో వై స మిత్రధేయమేషు లోకేష్వభ్యజయత్ । మిత్రధేయగ్ం హ వా ఏషు
 లోకేష్వభిజయతి । య ఏతేన హవిషా యజతే ।
 య ఉ చైనదేవం వేద । సోఽత్ర జహోతి ।
 మిత్రాయ స్వాహా ఽనూరాధేభ్యః స్వాహా ।
 మిత్రధేయాయ స్వాహా ఽభిజిత్యై స్వాహేతి ॥ 42 (10)

T.B.3.1.5.2

ఇన్ద్రో వా అకామయత । జ్యైష్ఠ్యం దేవానా-మభిజయేయమితి । స ఏతమిన్ద్రాయ జ్యేష్ఠాయై
 పురోడాశ-మేకాదశకపాలం నిరవపన్-మహాప్రీహీణామ్ । తతో వై స జ్యైష్ఠ్యం దేవానామభ్యజయ
 । జ్యైష్ఠ్యగ్ం హ వై సమానానా-మభిజయతి । య ఏతేన హవిషా యజతే ।
 య ఉ చైనదేవం వేద । సోఽత్ర జహోతి । ఇన్ద్రాయ స్వాహా జ్యేష్ఠాయై స్వాహా ।
 జ్యైష్ఠ్యాయ స్వాహా ఽభిజిత్యై స్వాహేతి ॥ 43 (10)

T.B.3.1.5.3

ప్రజాపతిర్వా అకామయత । మూలం ప్రజాం వినేయేతి । స ఏతం ప్రజాపతయే మూలాయ
 చరుం నిరవపత్ । తతో వై స మూలం ప్రజామవిన్దత । మూలగ్ం హ వై ప్రజాం వినతే ।
 య ఏతేన హవిషా యజతే । య ఉ చైనదేవం వేద । సోఽత్ర జహోతి । ప్రజాపతయే

స్వాహా మూలాయ స్వాహా । ప్రజాయై స్వాహేతి ॥ 44 (10)

T.B.3.1.5.4

ఆపో వా అకామయన్త । సముద్రం కామమభిజయేమేతి । తా ఏతమద్భ్యోఽషాఢాభ్యశ్చరుం
నిరవపన్న । తతో వై తాః సముద్రం కామమభ్యజయన్న్ । సముద్రగ్ం హ వై కామమభిజయతి
। య ఏతేన హవిషా యజతే ।
య ఉ చైనదేవం వేద । సోఽత్ర జహోతి ।
అద్భ్యః స్వాహా ఽషాఢాభ్యః స్వాహా । సముద్రాయ స్వాహా కామాయ స్వాహా ।
అభిజిత్యై స్వాహేతి ॥ 45 (11)

T.B.3.1.5.5

విశ్వే వై దేవా అకామయన్త । అనపజయ్యం జయేమేతి । త ఏతం విశ్వేభ్యో దేవేభ్యోఽషాఢాభ్యశ్చ
నిరవపన్న ।
తతో వై తేఽనపజయ్య-మజయన్న్ । అనపజయ్యగ్ం హ వై జయతి । య ఏతేన
హవిషా యజతే । య ఉ చైనదేవం వేద । సోఽత్ర జహోతి ।
విశ్వేభ్యో దేవేభ్యః స్వాహా ఽషాఢాభ్యః స్వాహా ।
అనపజయ్యాయ స్వాహా జిత్యై స్వాహేతి ॥ 46 (10)

T.B.3.1.5.6

బ్రహ్మ వా అకామయత్ । బ్రహ్మలోకమభిజయేయమితి ।
తదేతం బ్రహ్మణేఽభిజితే చరుం నిరవపత్ ।
తతో వై తద్బ్రహ్మలోకమభ్యజయత్ । బ్రహ్మలోకగ్ం హ వా అభిజయతి । య ఏతేన
హవిషా యజతే । య ఉ చైనదేవం వేద । సోఽత్ర జహోతి । బ్రహ్మణే స్వాహా ఽభిజితే
స్వాహా । బ్రహ్మలోకాయ స్వాహా ఽభిజిత్యై స్వాహేతి ॥ 47 (10)

T.B.3.1.5.7

విష్ణుర్వా అకామయత్ । పుణ్యగ్ం శ్లోకగ్ం శృణ్వీయ ।

న మా పాపీ క్షీర్తిరాగచ్ఛేదితి । స ఏతం విష్ణవే శ్రోణాయై పురోడాశం త్రికపాలం నిరవపత్
 |
 తతో వై స పుణ్యగ్ శ్లోకమ శృణుత । నైనం పాపీ క్షీర్తిరా- గచ్ఛత్ । పుణ్యగ్ం హ వై
 శ్లోకగ్ం శృణుతే । నైనం పాపీ క్షీర్తిరాగచ్ఛతి । య ఏతేన హవిషా యజతే । య ఉ
 చైనదేవం వేద । సోఽత్ర జహోతి ।
 విష్ణవే స్వాహా శ్రోణాయై స్వాహా ।
 శ్లోకాయ స్వాహా శ్రుతాయ స్వాహేతి ॥ 48 (13)

T.B.3.1.5.8

వసవో వా అకామయన్త । అగ్రం దేవతానాం పరీయామేతి । త ఏతం వసుభ్యః శ్రవిషాభ్యః
 పురోడాశమష్టాకపాలం నిరవపన్న ।
 తతో వై తేఽగ్రం దేవతానాం పర్యాయన్న ।
 అగ్రగ్ం హ వై సమానానాం పర్యేతి ।
 య ఏతేన హవిషా యజతే । య ఉ చైనదేవం వేద । సోఽత్ర జహోతి । వసుభ్యః
 స్వాహా శ్రవిషాభ్యః స్వాహా । అగ్రాయ స్వాహా పరీత్యై స్వాహేతి ॥ 49 (10)

T.B.3.1.5.9

ఇన్ద్రో వా అకామయత । దృఢో ఽశిథిలః స్వామితి ।
 స ఏతం వరుణాయ శతభిషజే భేషజేభ్యః పురోడాశం దశకపాలం నిరవపత్-కృష్ణానాం
 వ్రీహీణామ్ । తతో వై స దృఢోఽశిథిలోఽభవత్ ।
 దృఢో హ వా అశిథిలో భవతి । య ఏతేన హవిషా యజతే । య ఉ చైనదేవం వేద ।
 సోఽత్ర జహోతి ।
 వరుణాయ స్వాహా శతభిషజే స్వాహా ।
 భేషజేభ్యః స్వాహేతి ॥ 50 (10)

T.B.3.1.5.10

అజో వా ఏకపాదకామయత । తేజస్వీ బ్రహ్మవర్చసీ స్వామితి । స ఏతమజాయైకపదే

ప్రోష్ఠపదేభ్యః-శ్చరుం నిరవపత్ । తతో వై స తేజస్వీ బ్రహ్మవర్చస్యభవత్ । తేజస్వీ హ
 వై బ్రహ్మవర్చసీ భవతి । య ఏతేన హవిషా యజతే ।
 య ఉ చైనదేవం వేద । సోఽత్ర జహోతి ।
 అజాయైకపదే స్వాహా ప్రోష్ఠపదేభ్యః స్వాహా ।
 తేజసే స్వాహా బ్రహ్మవర్చసాయ స్వాహాతి ॥ 51 (10)

T.B.3.1.5.11

అహిరైవ బుద్ధియోఽకామయత । ఇమాం ప్రతిష్ఠాం ఏన్దేయేతి । స ఏతమహయే బుద్ధియా
 ప్రోష్ఠపదేభ్యః పురోడాశం భూమికపాలం నిరవపత్ । తతో వై స ఇమాం ప్రతిష్ఠా-మవిన్దత
 । ఇమాగ్ం హ వై ప్రతిష్ఠాం ఏన్దతే ।
 య ఏతేన హవిషా యజతే । య ఉ చైనదేవం వేద । సోఽత్ర జహోతి । అహయే
 బుద్ధియా య స్వాహా ప్రోష్ఠపదేభ్యః స్వాహా ।
 ప్రతిష్ఠాయై స్వాహాతి ॥ 52 (10)

T.B.3.1.5.12

పూషా వా అకామయత । పశుమాన్ స్యామితి ।
 స ఏతం పూష్టే రేవత్యై చరుం నిరవపత్ ।
 తతో వై స పశుమానభవత్ ।
 పశుమాన్. హ వై భవతి । య ఏతేన హవిషా యజతే । య ఉ చైనదేవం వేద ।
 సోఽత్ర జహోతి । పూష్టే స్వాహా రేవత్యై స్వాహా ।
 పశుభ్యః స్వాహాతి ॥ 53 (10)

T.B.3.1.5.13

అశ్వినౌ వా అకామయేతామ్ । శ్రోత్రస్వినావబధిరా స్యావేతి । తావేతమశ్వభ్యా-మశ్వయుగ్భ్య
 పురోడాశం ద్వికపాలం నిరవపతామ్ ।
 తతో వై తా శ్రోత్రస్వినావబధిరా-వభవతామ్ ।

శ్రోత్రస్వీ హా వా అబధిరో భవతి । య ఏతేన హవిషా యజతే । య ఉ చైనదేవం వేద ।
సోఽత్ర జహోతి ।

అశ్విభ్యాగ్న్ స్వాహోఽశ్వయుగ్భ్యాగ్న్ స్వాహో ।

శ్రోత్రాయ స్వాహో శ్రుత్యై స్వాహేతి ॥ 54 (10)

T.B.3.1.5.14

యమో వా అకామయత ।

పితృణాగ్ం రాజ్య-మభిజయేయమితి ।

స ఏతం యమాయాపభరణీభ్యశ్చరుం నిరవపత్ ।

తతో వై స పితృణాగ్ం రాజ్యమభ్యజయత్ ।

సమానానాగ్ం హా వై రాజ్యమభిజయతి ।

య ఏతేన హవిషా యజతే ।

య ఉ చైనదేవం వేద । సోఽత్ర జహోతి ।

యమాయ స్వాహోఽపభరణీభ్యః స్వాహో ।

రాజ్యాయ స్వాహోఽభిజిత్యై స్వాహేతి ॥ 55 (10)

T.B.3.1.5.15

అథైతద-మావాస్యాయా ఆజ్యం నిర్వపతి ।

కామో వా అమావాస్యా । కామ ఆజ్యమ్ । కామేనైవ కామగ్ం సమర్థయతి । క్షిప్రమేనగ్ం

స కామ ఉపనమతి । యేన కామేన యజతే । సోఽత్ర జహోతి । అమావాస్యాయై

స్వాహో కామాయ స్వాహోఽఽగత్యై స్వాహేతి ॥ 56 (8)

Special KORvai indicating thE numbEr of vaakyams in Each Dasini of 5th Anuvakam

(మిత్ర - ఇన్ద్రః - ప్రజాపతిర్ దశ దశా - ప ఏకాదశ - విశ్వే బ్రహ్మ దశదశ - విష్ణు

స్తయోదశ - వసవ - ఇన్ద్రోఽ - జోఽహిర్యై -

బుద్ధ్వియః - పుషా - ఽశ్వినో - యమో దశదశా - థైతద - మావాస్యాయా అష్టా

॥ 3.1.6 అనువాకం 6 - చాన్ద్రమసాదీప్తిబ్రాహ్మణమ్ ॥

T.B.3.1.6.1

చన్ద్రమా వా అకామయత | అహోరాత్రా-నర్ధమాసాన్-మాసా-న్యతూన్-సమ్వత్సర-
 మాప్త్యా | చన్ద్రమసః సాయుజ్యగ్ం సలోకతా-మాప్పుయామితి | స ఏతం చన్ద్రమసే
 ప్రతీదృశ్యాయై పురోడాశం పఞ్చదశకపాలం నిరవపత్ |
 తతో వై సోఽహోరాత్రా-నర్ధమాసాన్-మాసా-న్యతూన్-సమ్వత్సర-మాప్త్యా |
 చన్ద్రమసః సాయుజ్యగ్ం సలోకతామాప్నోత్ |
 అహోరాత్రాన్. హా వా అర్ధమాసాన్ మాసాన్-ఋతూన్-సమ్వత్సర-మాప్త్యా | చన్ద్రమసః
 సాయుజ్యగ్ం సలోకతామాప్నోతి | య ఏతేన హవిషా యజతే |
 య ఉ వైనదేవం వేద | సోఽత్ర జహోతి |
 చన్ద్రమసే స్వాహా ప్రతీదృశ్యాయై స్వాహా |
 అహోరాత్రేభ్యః స్వాహా ఽర్ధమాసేభ్యః స్వాహా |
 మాసేభ్యః స్వాహార్తుభ్యః స్వాహా | సమ్వత్సరాయ స్వాహేతి || 57 (15)

T.B.3.1.6.2

అహోరాత్రే వా అకామయేతామ్ | అత్యహోరాత్రే ముచ్యేవహి |
 న నావహోరాత్రే ఆప్పుయాతామితి | తే ఏతమహో-రాత్రాభ్యం చరుం నిరవపతామ్ |
 ద్వయానాం వ్రీహీణామ్ | శుక్లానాం చ కృష్ణానాం చ | సవత్సోర్ధగ్గే | శ్వేతాయై చ
 కృష్ణాయై చ |
 తతో వై తే అత్యహోరాత్రే అముచ్యేతే |
 వైనే అహోరాత్రే ఆప్పుతామ్ | అతి హా వా అహోరాత్రే ముచ్యతే | వైనేమహోరాత్రే

అప్పుతః । య ఏతేన హవిషా యజతే । య ఉ చైనదేవంవేద ।
 సోఽత్ర జహోతి । అహ్నో స్వాహా రాత్రియై స్వాహా ।
 అతిముక్త్యై స్వాహేతి ॥ 58 (17)

T.B.3.1.6.3

ఉషా వా అకామయత । ప్రియా ఽఽదిత్యస్య సుభగా స్వామితి । సైతముషసే చరుం
 నిరవపత్ ।
 తతో వై సా ప్రియా ఽఽదిత్యస్య సుభగా ఽభవత్ ।
 ప్రియో హా వై సమానానాగ్ం సుభగో భవతి । య ఏతేన హవిషా యజతే । య ఉ
 చైనదేవం వేద । సోఽత్ర జహోతి । ఉషసే స్వాహా వ్యుష్ట్యై స్వాహా ।
 వ్యుషుష్ట్యై స్వాహా వ్యుచ్ఛన్త్యై స్వాహా । వ్యుష్టాయై స్వాహేతి ॥ 59 (11)

T.B.3.1.6.4

అధైతస్మై నక్షత్రాయ చరుం నిర్వపతి । యథా త్వం దేవానామసి । ఏవమహం మనుష్యాణాం
 భూయాసమితి । యథా హా వా ఏతద్-దేవానామ్ ।
 ఏవగ్ం హా వా ఏష మనుష్యాణాం భవతి । య ఏతేన హవిషా యజతే । య ఉ చైనదేవం
 వేద । సోఽత్ర జహోతి । నక్షత్రాయ స్వాహోదేప్యతే స్వాహా ।
 ఉద్యతే స్వాహోదీతాయ స్వాహా । హరసే స్వాహా భరసే స్వాహా । భ్రాజసే స్వాహా
 తేజసే స్వాహా ।
 తపసే స్వాహా బ్రహ్మవర్చసాయ స్వాహేతి ॥ 60 (13)

T.B.3.1.6.5

సూర్యో వా అకామయత । నక్షత్రాణాం ప్రతిష్ఠా స్వామితి । స ఏతగ్ం సూర్యాయ
 నక్షత్రేభ్యశ్చరుం నిరవపత్ ।
 తతో వై స నక్షత్రాణాం ప్రతిష్ఠా ఽభవత్ ।
 ప్రతిష్ఠా హా వై సమానానాం భవతి ।

య ఏతేన హవిషా యజతే ।

య ఉ చైనదేవం వేద । సోఽత్ర జహోతి ।

సూర్యాయ స్వాహా నక్షత్రేభ్యః స్వాహా । ప్రతిష్ఠాయై స్వాహేతి ॥ 61 (10)

T.B.3.1.6.6

అథైతమదీత్యై చరుం నిర్వపతి । ఇయం వా అదితిః ।

అస్యామేవ ప్రతి తిష్ఠతి । సోఽత్ర జహోతి ।

అదీత్యై స్వాహా ప్రతిష్ఠాయై స్వాహేతి ॥ 62 (5)

T.B.3.1.6.7

అథైతం విష్ణవే చరుం నిర్వపతి । యజ్ఞో వై విష్ణుః । యజ్ఞ ఏవాన్తతః ప్రతి తిష్ఠతి । సోఽత్ర
జహోతి । విష్ణవే స్వాహా యజ్ఞాయ స్వాహా । ప్రతిష్ఠాయై స్వాహేతి ॥ 63 (6)

(చన్ద్రమాః పంచదశా - హోరాత్రే సప్తద - శోషా ఏకాదశా - థైతస్మై నక్షత్రాయ త్రయోదశ
- సూర్యో దశా - థైతమదీత్యై పంచా - థైతం విష్ణవే షట్ సప్త) (A6)

Special KORvai

[సవితాఽఽశూనాం వ్రీహీణామిన్ద్రో మహావ్రీహీణామిన్ద్రః కృష్ణానో

వ్రీహీణామహోరాత్రే ద్వయానాం వ్రీహీణామ్ । పితరః షట్కపాలగ్ం సవితా ద్వాదశకపాలమిన్ద్ర

ఏకాదశకపాలమిన్ద్ర ఏకాదశకపాలమిన్ద్రో దశకపాలం విష్ణుస్త్రికపాలమహిర్ భూమికపాలమశ్వి

ద్వికపాలం చన్ద్రమాః పంచదశకపాల-మగ్నిరత్వష్టా వసవోఽష్టాకపాలమన్యత్ర చరుమ్

। రుద్రోఽర్యమా పూషా పశుమాన్థ స్యాగ్ం సోమో రుద్రో బృహస్పతిః పయసి వాయుః

పయః సోమో వాయురీన్ద్రాగ్ని మిత్ర ఇన్ద్ర ఆపో బ్రహ్మ యమోఽభిజిత్యై త్వష్టా ప్రజాపతిః

ప్రజాయై పౌర్ణమాస్యా అమావాస్యాయా ఆగత్యై విశ్వే జిత్యా

అశ్వినౌ శ్రుత్యై । బ్రహ్మ తదేతం విష్ణుః స ఏతం వాయుః స ఏతదాపస్తాః । పితరో

విశ్వే వసవోఽకామయన్తమేతి త ఏతం నిరవపన్న । ఆపోఽకామయన్త మేతి తా ఏతం
 నిరవపన్న । ఇన్ద్రాగ్ని అశ్వినావకామయేతాం వేతి తావేతం నిరవపదామ్ । అహోరాత్రే
 వా అకామయేతామితి తే ఏతం నిరవపతామ్ ।

అన్యత్రాకామయతమితి స ఏతం నిరవపత్ । ఇన్ద్రాగ్ని శ్రౌష్ట్యమిన్ద్రో జ్యైష్ట్యమిన్ద్రో దృఢః
 ।

ఆహిః సూర్యోఽదీత్యై విష్ణవే ప్రతిష్ఠాయై ।

సోమో యమః సమానానామ్ । అగ్నిర్నో రీరిషదన్యత్ర రీరిషః]

[విదుషో హవిషా య ఉ చైనదేవం వేద । ఇష్టిభిర్య ఉ చైనా ఏవం వేద ।

అన్యత్ర బ్రాహ్మణే య ఉ చైనమేవం వేద]

Prapaataka KORvai with starting Padams of 1 to 6 Anuvaakams :-

(అగ్నిర్న - ఋద్ధ్యాన్మ - నవోనవో - ఽగ్నిర్ - మిత్ర - శ్చన్ద్రమాః షట్)

KORvai with starting Words of 1, 11, 21 Series of Dasinis :-

(అగ్నిర్న - స్తన్నో వాయు - రహిర్నూర్బద్ధియ - ఋక్షా వా ఇయ - మథైతత్ పౌర్ణమాస్యా
 - అజో వా ఏకపాథ్ - సూర్య స్త్రిషష్టిః)

First and Last Word 3rd Ashtakam 1st Prapaatakam :-

(అగ్నిర్నః - పాతు ప్రతిష్ఠాయై స్వాహేతి)

॥ హరిః ఓం ॥

॥ కృష్ణ యజుర్వేదీయ తైత్తిరీయ బ్రాహ్మణే తృతీయాష్టకే ప్రథమః ప్రపాఠకః సమాప్తః ॥

Appendix (of Expansions)

T.B.3.1.2.11 -

నివేశనీ [1] యత్తే దేవా అదధుః [2]

నివేశనీ సజ్గమనీ వసూనాం విశ్వా రూపాణీ వసూన్యావేశయన్తి ।

సహస్రప్రోషగ్ం సుభగా రరాణా సా న ఆగన్ వర్చసా సమిద్దానా || [1]

యత్రే దేవా అదధుర్ భాగధేయమమావాస్యే సమ్యసన్తో మహిత్యా ।
సానో యజ్ఞం పిప్పహి విశ్వవారే రయిం నో ధేహి సుభగే సువీరం || [2]

(Both [1] and [2] appearing in T.S.3.5.1.1)

T.B.3.1.3.1 -

నవో నవో భవతి జాయమానో [3]
యమాదిత్యా అగ్ంశుమాప్యాయయన్తి [4]
నవోనవో భవతి జాయమానోఽహ్ం కేతురుషసా మేత్యగ్రే ।
భాగం దేవేభ్యో విదధాత్యాయన్ ప్రచన్ద్రమాస్తిరతి దీర్ఘమాయుః || [3]
యమాదిత్యా అగ్ంశుమాప్యాయయన్తి యమక్షిత-మక్షితయః పిబన్తి ।
తేన నో రాజా వరుణో బృహస్పతిరా ప్యాయయన్తు భువనస్య గోపాః || [4]

(Both [3] and [4] appearing in T.S.2.4.14.1)

T.B.3.1.3.3 -

ఉదుత్యం [5] చిత్రమ్ [6]
ఉదు త్యం జాతవేదసం దేవం వహన్తి కేతవః । దృశే విశ్వాయ సూర్యం || [5]
చిత్రం దేవానా-ముదగాదసీకం చక్షుర్ మిత్రస్య వరుణస్యాఽగ్నేః ।
ఆఽ ప్రా ద్యావాపృథివీ అన్తరిక్షగ్ం సూర్య ఆత్మా జగతస్తస్థుషశ్చ || [6]

(Both [5] and [6] appearing in T.S.1.4.43.1)

T.B.3.1.3.3 -

అది॑తి॒ర్న ఉ॒రు॒ష్య॑తు [7] మ॒హీ॒మూ॒షు మా॒త॒రమ్ [8]
 అది॑తి॒ర్న ఉ॒రు॒ష్య॑త్వది॒తిః శ॒ర్మ య॑చ్ఛతు । అది॑తిః పా॒త్యగ్ం హ॑సః ॥ [7]
 మ॒హీ॒మూ॒షు మా॒త॒రగ్ం సు॒వ్ర॒తానా॑మృతస్య పత్ని॑మవసే హువేమ ।
 తువి॒క్ష॒త్రామ॒జర॑న్తిము॒రూచీ॑గ్ం సు॒శ॒ర్మాణ॑మది॒తిగ్ం సు॒ప్రణీ॑తిం ॥ [8]

(Both [7] and [8] appearing in T.S.1.5.11.5)

T.B.3.1.3.3 -

ఇ॒దం వి॒ష్ణుః [9] ప్ర॒తద్వి॒ష్ణుః [10]
 ఇ॒దం వి॒ష్ణుర్ వి॒చక్ర॑మే త్రే॒ధా ని ద॑ధే ప॒దం ।
 స మూ॑ఢమస్య పాగ్ం సు॒రే ॥ [9] (ఆప్వేఅరిన్గ్ ఇన్ ట్.శ్.1.2.13.1)
 ప్ర॒తద్-వి॒ష్ణుః స్తవ॑తే వీ॒ర్యా॑య । మృ॒గో న భీ॑మః కు॒చ॒రో గీ॑ర్తిష్ఠాః ।
 యస్యో॑రుషు త్రిషు వి॒క్రమ॑ణేషు । అధీ॑క్షి॒యన్తి భు॑వనాని వి॒శ్వా ॥ [10]

(appearing in T.B.2.4.3.4)

T.B.3.1.3.3 -

అ॒గ్ని॒ర్మూ॒ర్ధా [11] భు॑వః [12]
 అ॒గ్ని॒ర్మూ॒ర్ధా ది॒వః క॒కుత్ ప॑తిః పృథి॒వ్యా అ॒యం ।
 అ॒పాగ్ం రే॑తాగ్ంసి జి॒న్వతి ॥ [11]
 భు॑వో య॒జ్ఞస్య॑ రజ॒సశ్చ నే॑తా యత్రా ని॒యుద్భిః॑ స॒చసే॑ శి॒వాభిః॑ ।
 ది॒వి మూ॒ర్ధానం॑ దధి॒షే సు॒వర్షా॑ం జి॒హ్వామ॑గ్నే చ॒కృషే॑ హ॒వ్యవా॑హం ॥ [12]

(Both [11] and [12] appearing in T.S.4.4.4.1)

T.B.3.1.3.3 -

అను నోఽద్యానుమతి [13] రన్విదనుమతే త్వమ్ [14]
అను నోఽద్యానుమతిర్ యజ్ఞం దేవేషు మన్యతాం ।
అగ్నిశ్చ హవ్యవాహనో భవతాం దాశుషే మయః ॥ [13]
అన్విదనుమతే త్వం మన్యాసై శశ్చనః కృధి ।
క్రత్యే దక్షాయ నో హిను ప్రణ ఆయూగ్ంషి తారిషః ॥ [14]

(Both [13] and [14] appearing in T.S.3.3.11.3)

T.B.3.1.3.3 -

హవ్యవాహగ్ [15] స్విష్టమ్ [16]
హవ్యవాహ-మభిమాతిషాఽహమ్ । రక్షోహణం పృతనాసు జిష్ణుమ్ ।
జ్యోతిష్మంతం దీద్యతం పురన్ధిమ్ । అగ్నిగ్ స్విష్టకృతమా హువేమ ॥ [15]
స్విష్టమగ్నే అభి తత్ పృణాహి । విశ్వా దేవ పృతనా అభిష్య ।
ఉరుం నః పస్థాం ప్రదిశన్వి భాహి । జ్యోతిష్మద్ధేహ్యజరం న ఆయుః ॥ [16]

(Both [15] and [16] appearing in T.B.2.4.1.4)

ఓం నమః పరమాత్మనే, శ్రీ మహాగణపతయే నమః
శ్రీ గురుభ్యో నమః, హ॒రిః ఓం

॥ 3.2 ద్వితీయః ప్రపాఠకః - దశపూర్ణమాసేష్టిబ్రాహ్మణమ్ ॥

॥ 3.2.1 అనువాకం 1 - వధ్నాపాకరణమ్ ॥

T.B.3.2.1.1

తృ॒తీ॒య॒స్యా॒మి॒తో ది॒వి సో॒మ ఆ॒సీత్ । తం గా॒య॒త్ర్యా॒హరత్ ।
తస్య॑ ప॒ర్ణమ॑చ్ఛి॒ద్యత॑ । తత్ ప॒ర్ణోఽభ॑వత్ । తత్ ప॒ర్ణస్య॑ ప॒ర్ణత్వమ్ । బ్ర॒హ్మ వై ప॒ర్ణః ।
యత్ ప॒ర్ణశా॒ఖయా॑ వ॒ధ్నాన॑పాక॒రోతి॑ ।
బ్ర॒హ్మణై॒వైనా॑న॒పాక॑రోతి ॥ గా॒య॒త్రో వై ప॒ర్ణః । గా॒య॒త్రాః ప॒శవః॑ । 1 (10)

T.B.3.2.1.2

తస్మాత్ త్రి॑ణీ॒త్రీణీ॑ ప॒ర్ణస్య॑ ప॒లాశా॑ని । త్రిప॑దా గా॒య॒త్రీ । యత్ ప॒ర్ణశా॒ఖయా॑ గాః ప్రా॒ర్పయ॑తి
। స్వయై॒వైనా॑ దే॒వతయా॑ ప్రా॒ర్పయ॑తి । యం క్రా॒మయే॑తా ప॒శుః స్యా॒దితి॑ । అ॒ప॒ర్ణాం
తస్మై॑ శు॒ష్కాగ్రా॑మాహ॒రేత్ ।
అ॒ప॒శురే॒వ భ॑వతి । యం క్రా॒మయే॑త ప॒శుమాన్ స్యా॒దితి॑ । బ॒హుప॒ర్ణాం తస్మై॑ బ॒హుశా॒ఖామా॑హ
। ప॒శుమ॑న్త-మే॒వైనం॑ కరోతి ॥ 2 (10)

T.B.3.2.1.3

యత్ ప్రా॑చీ॒మాహ॑రేత్ । దే॒వలో॑క-మ॒భిజ॑యేత్ । యదు॑దీ॒చీం మను॑ష్య॒లోకమ్ । ప్రా॑చీ॒ముదీ॑చీ॒మ
। ఉ॒భయో॑ర్ లో॒కయో-ర॒భిజి॑త్యై ॥ ఇ॒షే త్వో॑ర్జే త్వే॒త్యాహ॑ । ఇ॒షమే॒వోర్జం॑ య॒జమా॑నే
దధా॑తి ॥
వా॒యవః॑ స్థే॒త్యాహ॑ । వా॒యుర్వా అ॒న్తరి॑క్ష-స్యా॒ద్ధ్యక్షాః॑ ।
అ॒న్తరి॑క్షదే॒వత్యాః॑ ఖ॒లు వై ప॒శవః॑ । 3 (10)

T.B.3.2.1.4

వాయవ ఏవైనాన్ పరి దదాతి । ప్ర వా ఏనానేతదా-కరోతి । యదాహ । వాయవః
స్థేత్యుపాయవః

స్థేత్యాహ । యజమానాయైవ పశూనుపహ్వాయతే ॥

దేవో వః సవితా ప్రార్పయత్విత్యాహ ప్రసూత్యై ॥ శ్రేష్ఠతమాయ కర్మణ ఇత్యాహ ।

యజ్ఞో హి శ్రేష్ఠతమం కర్మ । తస్మాదేవమాహ ॥

ఆప్యాయధ్వమఘ్నియా దేవభాగమిత్యాహ । 4 (10)

T.B.3.2.1.5

వధ్నేభ్యశ్చ వా ఏతాః పురా మనుష్యేభ్య-శ్చాప్యాయన్త । దేవేభ్య ఏవైనా ఇన్ద్రాయాప్యాయతి

॥ ఊర్జస్వతీః పయస్వతీరిత్యాహ । ఊర్జగ్ం హి పయః సమ్భరన్తి ॥ ప్రజావతీ-

రనమీవా అయజ్మా ఇత్యాహ ప్రజాత్యై । మావః స్తేన ఈశత మాఽఘశగ్ంస ఇత్యాహ

గుప్త్యై ॥ రుద్రస్య హేతిః పరి వో వృణక్తివిత్యాహ । రుద్రా దేవైనా-స్త్రాయతే ॥

ధ్రువా అస్మిన్ గోపతౌ స్యాత బహ్విరిత్యాహ ।

ధ్రువా ఏవాస్మిన్ బహ్విః కరోతి ( ) ॥ 5 (10)

T.B.3.2.1.6

యజమానస్య పశూన్ పాహిత్యాహ । పశునాం గోపితాయ । తస్మాత్సాయం పశవ ఉప

సమావర్తన్తే ॥ అనధః సాదయతి । గర్భాణాం ధృత్యా అప్రపాదాయ । తస్మాద్గర్భాః

ప్రజానామప్రపాదుకాః ।

ఉపరీవ నిదధాతి । ఉపరీవ హి సువర్గో లోకః ।

సువర్గస్య లోకస్య సమష్ట్యై ॥ 6 (9)

(పశవః - కరోతి - పశవో - దేవభాగమిత్యాహ - కరోతి - +నవ చ) (A1)

॥ 3.2.2 అనువాకం 2 - బర్హిరాహరణమ్ ॥

T.B.3.2.2.1

దే॒వ॒స్య॑ త్వా స॒వి॒తుః ప్ర॒స॒వ ఇ॒త్య॑శ్వ॒పర్ శు॒మాద॑త్తే ప్ర॒సూ॑త్యై ।

అ॒శ్వినో॑ర్-బా॒హు॒భ్యామి॑త్యాహ ।

అ॒శ్వినౌ॒ హి దే॒వానా॑మధ్వ॒రూః ఆస్తా॑మ్ ।

పూ॒ష్ణో హస్తా॑భ్యామి॒త్యాహ॑ య॒త్యై ॥ యో వా ఓష॑ధీః ప॒ర్వశో॑ వేద । నై॒నాః స హి॑నస్తి

। ప్ర॒జాప॑తి॒ర్వా ఓష॑ధీః ప॒ర్వశో॑ వేద । స ఏ॒నా న హి॑నస్తి । అ॒శ్వప॑ర్వా బ॒ర్హిర॑చ్ఛైతి

ప్రా॒జాప॑త్యో వా అ॒శ్వః సయో॑ని॒త్వాయ॑ । 7 (10)

T.B.3.2.2.2

ఓష॑ధీ॒నామ॑హిగ్ంసా॒యై ॥

య॒జ్ఞస్య॑ ఘోష॒దసీ॑త్యాహ ।

య॒జమా॑న ఏ॒వ ర॒యిం ద॑ధాతి । ప్ర॒త్యుష్ట॑గ్ం ర॒క్షః ప్ర॒త్యుష్టా॑ అ॒రాత॑య ఇ॒త్యాహ॑ ।

ర॒క్షసా॑-మప॒హత్యై ॥ ప్రే॒యమ॑గాద్ధిషణా బ॒ర్హిర॑చ్ఛే॒త్యాహ॑ । వి॒ద్యా వై ధి॑షణా ।

వి॒ద్యయై॑వైనదచ్ఛైతి ॥ మను॑నా కృ॒తా స్వ॒ధయా॑ వి॒తష్టే॑త్యాహ । మా॒నవీ॑ హి ప॒ర్కుః

స్వ॒ధాకృ॑తా । 8 (10)

T.B.3.2.2.3

త ఆ॒వహ॑న్తి క॒వయః॑ పు॒రస్తా॑ది॒త్యాహ॑ । శు॒శ్రు॒వాగ్ంసో॑ వై క॒వయః॑ । య॒జ్ఞః పు॒రస్తా॑త్ ।

ము॒ఖత॑ ఏ॒వ య॒జ్ఞమా॑రభతే । అథో॑ యదే॒తదు॑క్త్వా య॒తః కు॑తశ్చా॒హర॑తి । తత్ ప్రా॑చ్యా

ఏ॒వ ది॒శో భ॑వతి ॥

దే॒వేభ్యో॑ జ॒ష్టమి॒హ బ॒ర్హిరా॑సద ఇ॒త్యాహ॑ । బ॒ర్హిషః॑ స॒మ్మద్ధ్యై॑ । క॒ర్మణో॑ఽన॒పరా॑ధాయ

॥ దే॒వానాం॑ ప॒రిషూ॑తమ॒సీత్యా॑హ । 9 (10)

T.B.3.2.2.4

య॒ద్వా ఇ॒దం కిం చ॑ । తద్-దే॒వానాం॑ ప॒రిషూ॑తమ్ ।

అథో యథా వస్యసే ప్రతి ప్రోచ్యాహేదం కరిష్యామితి । ఏవమేవ తదధ్వర్యుర్-దేవేభ్యః
 ప్రతి ప్రోచ్య బర్హిర్దాతి । ఆత్మనోఽహిగ్ంసాయై ॥ యావతః స్తమ్బాన్ పరి దిశేత్ ।
 యత్తేషా-ముచ్చిగ్గ్ష్యాత్ । అతి తద్-యజ్ఞస్య రేచయేత్ । ఏకగ్ స్తమ్బం పరిదిశేత్ ।
 తగ్ం సర్వం దాయాత్ । 10 (10)

T.B.3.2.2.5

యజ్ఞస్యానతిరేకాయ ॥ వర్షవృద్ధ-మసీత్యాహ ।
 వర్ష వృద్ధా వా ఓషధయః ॥
 దేవ బర్హిరిత్యాహ । దేవేభ్య ఏవైనత్ కరోతి ।
 మా త్వాఽన్వజ్మా తిర్యగిత్యాహ హిగ్ంసాయై ।
 పర్వ తే రాధ్యాసమిత్యా-హర్ష్యై ॥
 ఆచ్ఛేత్తా తే మా రిషమిత్యాహ । నాస్యాత్మనో మీయతే ।
 య ఏవం వేద ॥ 11 (10)

T.B.3.2.2.6

దేవబర్హిః శతవల్.శం విరోహిత్యాహ । ప్రజా వై బర్హిః । ప్రజానాం ప్రజననాయ ॥
 సహస్రవల్.శా వి వయగ్ం రుహేమేత్యాహ । ఆశిషమేవైతామాశాస్తే ॥ పృథివ్యాః సప్తంచః
 పాహిత్యాహ ప్రతిష్ఠిత్యై ॥
 అయుజ్గాయుజ్గాన్-ముష్ఠిన్ తునోతి । మిథునత్వాయ ప్రజాత్యై ॥ సుసభృంతా త్వా
 సంభరామిత్యాహ । బ్రహ్మణైవైనథ్- సంభరతి ॥ 12 (10)

T.B.3.2.2.7

అదిత్యై రాస్నాఽసీత్యాహ । ఇయం వా అదితిః ।
 అస్యా ఏవైనద్-రాస్నాం కరోతి ॥ ఇన్ద్రాణ్యై సనంహనమిత్యాహ । ఇన్ద్రాణీ వా అగ్రే
 దేవతానాగ్ం సమనహ్యత । సా ఽఽర్హోత్ ।

ఋద్వై సంసహ్యతి । ప్రజా వై బర్హిః ।

ప్రజానామపరావాపాయ ।

తస్మాద్-స్నావసంతతాః ప్రజా జాయన్తే ॥ 13 (10)

T.B.3.2.2.8

పూషా తే గ్రన్ధిం గ్రథ్నాత్విత్యాహ ।

పుష్టిమేవ యజమానే దధాతి ॥ స తే మాఽఽ స్థాదిత్యాహాహిగ్ంసాయై ॥ ప్రశాచ్ఠ

ప్రాశ్చముపగూహతి ।

ప్రశాచ్ఠ వై ప్రాచీనగ్ం రేతో ధీయతే ।

ప్రశాచ్ఠేవాస్మై ప్రాచీనగ్ం రేతో దధాతి ॥

ఇన్ద్రస్య త్వా బాహుభ్యా-ముద్యచ్ఛ ఇత్యాహ । ఇన్ద్రియమేవ యజమానే దధాతి ॥

బృహస్పతేర్మూర్ధ్నా హరామీత్యాహ ।

బ్రహ్మ వై దేవానాం బృహస్పతిః । 14 (10)

T.B.3.2.2.9

బ్రహ్మణైవైనద్ధరతి ॥ ఉర్వన్తరిక్ష-మన్విహిత్యాహ గత్వై ॥ దేవగంమమసీత్యాహ । దేవానేవైనద్ధ

॥ అనధః సాదయతి ।

గర్భాణాం ధృత్యా అప్రపాదాయ । తస్మాద్-గర్భాః ప్రజానామప్రపాదుకాః । ఉపరీవ

నిదధాతి । ఉపరీవ హి సువర్గో లోకః ।

సువర్గస్య లోకస్య సమష్ట్యై ( ) ॥ 15 (10)

(సయోనిత్వాయ - స్వధాకృతా - ఽసీత్యాహ - దాయాద్ - వేద - భరతి - జాయన్తే -

బృహస్పతిః - సమష్ట్యై) (A2)

॥ 3.2.3 అనువాకం 3 - దోహనమ్ ॥

T.B.3.2.3.1

పూర్వే॑ద్యురి॒ద్ధా బ॒ర్హిః కరో॑తి । య॒జ్ఞమే॒వారభ్య॑ గృహీ॒తోప॑వసతి ॥ ప్ర॒జాప॑తిర్
య॒జ్ఞమ॑స్స॒జత॑ । తస్యో॒ఖే అ॑స్రగ్ంసే॒తామ్ । య॒జ్ఞో వై ప్ర॒జాప॑తిః ।
యథ్ సా॒న్నా॒య్యోఖే॑ భవ॑తః ।
య॒జ్ఞస్యై॒వ తదు॑ఖే ఉప॑దధా॒త్య-ప్ర॑స్రగ్ంసా॒య ॥
శు॒న్ధస్వం దై॒వ్యా॒య క॑ర్మణే దే॒వయ॒జ్ఞాయా॒ ఇత్యా॑హ । దే॒వయ॒జ్ఞాయా॑ ఏ॒వైనా॑ని శు॒న్ధతి
॥ మా॒తరి॑శ్వనో ఘ॒ర్మోఽసీ॑త్యాహ । 16 (10)

T.B.3.2.3.2

అ॒న్తరి॑క్షం వై మా॒తరి॑శ్వనో ఘ॒ర్మః ।
ఏ॒షాం లో॒కానాం॑ విధృ॒త్యై ॥
ద్యౌర॑సి పృథి॒వ్యసీ॑త్యాహ । ది॒వశ్చ హే॒షా పృథి॒వ్యాశ్చ సంభృ॑తా । యదు॒ఖా ।
తస్మాదే॒వమా॑హ ॥ వి॒శ్వధా॑యా అసి ప॒రమే॒ణ ధా॑మ్నో॒త్యాహ॑ । వృ॒ష్టిరై॒విశ్వ॑ధా॒యాః
। వృ॒ష్టిమే॑వావ॒రున్ధే॑ । దృగ్ంహ॑స్వ మా హ్నో॒రిత్యా॑హ ధృ॒త్యై ॥ 17 (10)

T.B.3.2.3.3

వ॒సూనాం॑ ప॒విత్ర॑మ॒సీత్యా॑హ । ప్రా॒ణా వై వస॑వః ।
తేషాం॑ వా ఏ॒తద్-భా॑గధే॒యమ్ । యత్ ప॒విత్ర॑మ్ । తేభ్య॑ ఏ॒వైనత్ కరో॑తి ॥ శ॒తధా॑రగ్ం
స॒హస్ర॑ధార॒మిత్యా॑హ । ప్రా॒ణోష్వే॒వాయు॑ర్-దధాతి స॒ర్వత్వాయ॑ ॥ త్రి॒వృత్ ప॑లాశశాఖా॒యాం
ద॒ర్భమ॑యం భవతి । త్రి॒వృద్వై ప్రా॑ణః । త్రి॒వృత్మే॑వ ప్రా॒ణం మ॑ద్ధ్యతో య॒జమా॑నే దధాతి
। 18 (10)

T.B.3.2.3.4

సా॒మ్యః ప॒ర్ణః స॑యోని॒త్వాయ॑ । సా॒క్షాత్ ప॒విత్రం॑ ద॒ర్భాః । ప్రా॒ఖ్నాయ॑మధి నిద॑ధాతి
। తత్ ప్రా॒ణాపా॑నయో రూ॒పమ్ । త్రి॒ర్యక్వా॑తః । తద్-ద॑ర్శస్య రూ॒పమ్ । దా॒ర్యగ్గ్
హే॒తద॑హః । అన్నం॑ వై చ॒న్ద్రమాః॑ ।

అన్నం ప్రాణాః । ఉభయమేవోపైత్యజామిత్యాయ । 19 (10)

T.B.3.2.3.5

తస్మాద్దయగ్ం సర్వతః పవతే ॥ హుతః స్తోకో హుతో ద్రఫ్న ఇత్యాహ ప్రతిష్ఠిత్యై ।
హవిషోఽస్కన్దాయ ।
న హి హుతగ్ స్వాహాకృతగ్ స్కన్దతి ।
దివి నాకో నామాగ్నిః । తస్య విప్రుషో భాగధేయమ్ ।
అగ్నయే బృహతే నాకాయేత్యాహ ।
నాకమేవాగ్నిం భాగధేయేన సమర్థయతి ।
స్వాహా ద్యావాపృథివీభ్యామిత్యాహ ।
ద్యావాపృథివ్యోరేవైనత్-ప్రతిష్ఠాపయతి । 20 (10)

T.B.3.2.3.6

పవిత్రవత్యానయతి । అపాం చైవోషధీనాం చ రసగ్ం సగ్ంస్సృజతి । అథో ఓషధీష్యేవ
పశూన్ ప్రతిష్ఠాపయతి ॥ అన్వారభ్య వాచం యచ్ఛతి ।
యజ్ఞస్య ధృత్యై । ధారయన్నాస్తే । ధారయన్త ఇవ హి దుహన్తి । కామధుక్ష ఇత్యాహాత్పతీయన్
। త్రయ ఇమే లోకాః । ఇమానేవ లోకాన్. యజమానో దుహే । 21 (10)

T.B.3.2.3.7

అమూమితి నామ గృహాతి । భద్రమేవాసాం కర్మావిష్కరోతి ॥ సా విశ్వాయుః సా
విశ్వవ్యచాః సా విశ్వకర్మేత్యాహ । ఇయం వై విశ్వాయుః ।
అన్తరిక్షం విశ్వవ్యచాః । అసౌ విశ్వకర్మా ।
ఇమానేవైతాభిర్లోకాన్. యథాపూర్వం దుహే ।
అథో యథా ప్రదాత్రే పుణ్యమాశాస్తే । ఏవమేవైనా ఏతదుపస్తాతి । తస్మాత్-ప్రాదాదిత్యున్నీయ
వన్దమానా ఉపస్తువన్తః పశూన్ దుహన్తి । 22 (10)

T.B.3.2.3.8

బహు దుగ్ధీన్ద్రాయ దేవేభ్యో హవిరితి వాచం విస్సజతే । యథా దేవతమేవ ప్రసౌతి ।

దైవ్యస్య చ మానుషస్య చ వ్యావృత్త్యై ।

త్రిరాహ । త్రిషత్యా హి దేవాః । అవాచం యమోఽనన్వా-రభ్యోత్తరాః । అపరిమితమేవావరున్దే

॥

న దారుపాత్రేణ దుహ్యత్ । అగ్నివద్వై దారుపాత్రమ్ ।

యద్-దారుపాత్రేణ దుహ్యత్ । 23 (10)

T.B.3.2.3.9

యాతయామ్నా హవిషా యజేత । అథో ఖల్వాహుః ।

పురోడాశముఖాని వై హవీగ్ంషి । నేత ఇతః పురోడాశగ్ం హవిషో యామోఽస్తీతి ।

కామమేవ దారుపాత్రేణ దుహ్యత్ ॥ శూద్ర ఏవ న దుహ్యత్ । అసతో వా ఏష సంభూతః

। యచ్ఛూద్రః । అహవిరేవ తదిత్యాహుః । యచ్ఛూద్రో దోగీతి । 24 (10)

T.B.3.2.3.10

అగ్నిహోత్రమేవన దుహ్యచ్ఛూద్రః । తద్ధి నోత్-పునన్తి । యదా ఖలు వై పవిత్రమత్యేతి

। అథ తద్ధవిరితి ॥

సంపృచ్యధ్వ-మృతావరీరిత్యాహ । అపాం చైవోషధీనాం చ రసగ్ం సగ్ంస్సజతి ।

తస్మాద్దపాం చోషధీనాం చ రసముప జీవామః ।

మన్ద్రా ధనస్య సాతయ ఇత్యాహ । పుష్టిమేవ యజమానే దధాతి ॥ సోమేన త్వాఽఽతనచ్చీన్ద్రా

దధీత్యాహ । 25 (10)

T.B.3.2.3.11

సోమమేవైనత్ కరోతి । యో వై సోమం భక్షయిత్వా ।

సంవధ్సరగ్ం సోమం న పిబతి । పునర్భక్ష్యోఽస్య సోమప్తిథో భవతి ॥

సోమః ఖలు వై సానాన్యమ్ । య ఏవం విద్వాన్ సానాన్యం పిబతి । అపునర్భక్ష్యోఽస్య

సోమప్తిథో భవతి । న మృన్మయేనాపిదధ్యాత్ ।

యన్ మృన్మయేనాపిదధ్యాత్ ।

పితృదేవత్యగ్న్ స్యాత్ । 26 (10)

T.B.3.2.3.12

అయస్పాత్రేణ వా దారుపాత్రేణ వాపిదధాతి ।

తద్ధి సదేవమ్ ॥ ఉదన్వద్- భవతి । ఆప్తో వై రక్షోఘ్నిః । రక్షసా-మపహత్యై ॥

అదస్తమసి విష్ణవే త్వేత్యాహ । యజ్ఞో వై విష్ణుః ।

యజ్ఞాయైవైనదదస్తం కరోతి । విష్ణో హవ్యగ్ం రక్షస్వేత్యాహ గుప్త్యై ॥ అనధః సాదయతి

( ) । గర్భాణాం ధృత్యా అప్రపాదాయ ।

తస్మాద్-గర్భాః ప్రజానామ ప్రపాదుకాః । ఉపరీవ నిదధాతి । ఉపరీవ హి సువర్గో లోకః

। సువర్గస్య లోకస్య సమప్త్యై ॥ 27 (15)

(అసీత్యాహ - ధృత్యై - యజమానే దధా - త్యజామిత్వాయ - స్థాపయతి - దుహే - దుహన్తి - దుహ్యద్ - దోగీతి - దధీత్యాహ - స్యాథ్ - సాదయతి పశ్చ చ) (A3)

॥ 3.2.4 అనువాకం 4 - హవిర్నిర్వాపః ॥

T.B.3.2.4.1

కర్మణే వాం దేవేభ్యః శకేయమిత్యాహ శక్త్యై ।

యజ్ఞస్య వై సస్తతిమను ప్రజాః పశవో యజమానస్య సంతాయన్తే । యజ్ఞస్య విచ్ఛిత్తిమను ప్రజాః పశవో యజమానస్య విచ్ఛిద్యన్తే ।

యజ్ఞస్య సస్తతిరసి యజ్ఞస్య త్వా సంతత్యై స్తుణామి సస్త్యై త్వా యజ్ఞస్వేత్యాహవనీయాథ్ సస్తనోతి । యజమానస్య ప్రజాయై పశూనాగ్ం సస్త్యై ॥ అపః ప్రణయతి । శ్రద్ధా వా ఆపః । శ్రద్ధామేవారభ్య ప్రణీయ ప్రచరతి । అపః ప్రణయతి । యజ్ఞో వా ఆపః । 28 (10)

యజ్ఞమే॒వార॑భ్య॒ ప్ర॒ణీ॒య ప్ర॑చ॒రతి॑ । అ॒పః ప్ర॑ణ॒యతి॑ । వ॒జ్రో వా ఆ॑పః । వజ్ర॑మే॒వ
 భ్రా॑తృ॒వ్యేభ్యః॑ ప్ర॒హృత్య॑ ప్ర॒ణీ॒య ప్ర॑చ॒రతి॑ । అ॒పః ప్ర॑ణ॒యతి॑ ।
 ఆ॒పో వై ర॑క్షో॒ఘ్నిః॑ । ర॒క్షసా॑-మ॒పహ॑త్యై । అ॒పః ప్ర॑ణ॒యతి॑ । ఆ॒పో వై దే॒వానాం॑ ప్రి॒యం
 ధా॑మ ।
 దే॒వానా॑మే॒వ ప్రి॒యం ధా॑మ ప్ర॒ణీ॒య ప్ర॑చ॒రతి॑ । 29 (10)

అ॒పః ప్ర॑ణ॒యతి॑ । ఆ॒పో వై స॒ర్వా దే॒వతాః॑ ।
 దే॒వతా॑ ఏ॒వార॑భ్య॒ ప్ర॒ణీ॒య ప్ర॑చ॒రతి॑ ॥ వే॒షాయ॑ త్వే॒త్యాహ॑ । వే॒షాయ॑ హ్యే॒నదా॑ద॒త్తే ॥
 ప్ర॒త్యుష్ట॑గ్ం ర॒క్షః ప్ర॒త్యుష్టా॑ అ॒రాత॑య॒ ఇ॒త్యాహ॑ ।
 ర॒క్షసా॑-మ॒పహ॑త్యై ॥ ధూ॒రసి॑త్యా॒హ । ఏ॒ష వై ధు॒ర్యోఽగ్నిః॑ । తం య॑దను॒పస్సృ॑శ్యా॒త్తియాత్॑
 । 30 (10)

అ॒ధ్వ॒ర్యుం చ॑ య॒జమా॑నం చ॒ ప్రద॑హేత్ । ఉ॒పస్సృ॑శ్యా॒త్యేతి॑ । అ॒ధ్వ॒ర్యోశ్చ॑ య॒జమా॑నస్య
 చా॒ప్రదా॑హో॒య ॥ ధూ॒ర్వ త॒మ్యోఽస్మాన్ ధూ॒ర్వతి॑ తం ధూ॒ర్వ యం వ॒యం ధూ॒ర్వామ॑
 ఇ॒త్యాహ॑ ।
 ద్వా॒ వావ పు॑రు॒షౌ । యం చై॒వ ధూ॑ర్వతి । య॒శ్చై॒నం ధూ॑ర్వతి । తా॒వుభౌ శు॒చాఽర్ప॑యతి
 ॥ త్వం దే॒వానా॑మసి॒ సస్మి॑త॒మం ప॑ప్రి॒త॒మం జ॑ష్ట॒త॒మం వ॑హ్ని॒త॒మం దే॒వహూ॑త॒మమి॑త్యా॒హ
 । య॒థా య॒జరే॒వై తత్ । 31 (10)

అ॒ప్ర॒త॒మసి॑ హ॒వి॒ర్ధాన॑-మి॒త్యాహా॑నార్త్యై ।
 దృగ్ం॑హ॒స్వ మా హ్యో॒రిత్యా॑హ ధృ॒త్యై ॥
 మి॒త్రస్య॑ త్వా చక్షు॒షా ప్రేక్ష॑ ఇ॒త్యాహ॑ మి॒త్రత్వా॑య ।

మా భే॒ర్మా స॒మీ॒ష్టా మా త్వా హి॑గ్ం॒సి॒ష-మి॒త్యాహా॑హి॒గ్ంసా॑యై । యద్వై కిం చ॒ వాతో॑
నాభి॑వాతి ।

తథ్ స॒ర్వం వ॒రుణదే॒వత్యమ్ ॥ ఉ॒రు వా॒తాయే॑త్యాహ । అ॒వారు॑ణ॒మే॒వై॒నత్ క॒రోతి ॥

దే॒వస్య॑ త్వా స॒వితుః

ప్ర॒స॒వ ఇ॒త్యాహ॑ ప్ర॒సూ॒త్యై ।

అ॒శ్వి॒నోర్-బా॒హుభ్యా॑మి॒త్యాహ॑ । 32 (10)

T.B.3.2.4.6

అ॒శ్వి॒నౌ హి దే॒వానా॑మ॒ధ్వరూ॑ ఆ॒స్తామ్ ।

పూ॒ష్ణో హస్తా॑భ్యా॒మి॒త్యాహ॑ య॒త్యై । అ॒గ్నయే॑ జ॒ష్టం ని॒ర్వపా॑మి॒త్యాహ॑ । అ॒గ్నయ॑
ఏ॒వైనా॒జ్జుష్టం

ని॒ర్వప॑తి । త్రి॒ర్యజు॑షా । త్రయ॑ ఇ॒మే లో॒కాః ।

ఏ॒షాం లో॒కానా॒మాప్త్యై॑ । తూ॒ష్ణిం చ॑తు॒ర్థమ్ ।

అప॑రిమి॒తమే॒వావ॑రు॒న్ధే । స ఏ॒వమే॒వాసు॑పూ॒ర్వగ్ం హ॒వీగ్ంషి॑ ని॒ర్వప॑తి ॥ 33 (10)

T.B.3.2.4.7

ఇ॒దం దే॒వానా॑మి॒దము॑ నః స॒హేత్యా॑హ॒ వ్యావృ॑త్యై ॥

స్ఫా॒త్యై త్వా నారా॑త్యా ఇ॒త్యాహ॑ గు॒ప్త్యై । తమ॑సీ॒వ వా ఏ॒షోఽన్త॑శ్చ॒రతి । యః ప॑రీ॒ణహి॑

॥ సు॑వ॒రభి॑ వి॒భ్యేషం॑ వైశ్వా॒నరం॑ జ్యోతి॒రిత్యా॑హ ।

సు॑వ॒రే॒వాభి॑ వి ప॒శ్యతి॑ వైశ్వా॒నరం॑ జ్యోతిః ।

ద్యా॒వాపృ॑థి॒వీ హ॒విషి॑ గృ॒హీత॑ ఉ॒దవే॑పే॒తామ్ ॥

దృగ్ంహ॑న్తాం దు॒ర్యా ద్యా॒వాపృ॑థి॒వ్యోరి॑త్యాహ ।

గృ॒హాణాం॑ ద్యా॒వాపృ॑థి॒వ్యోర్-ధృ॒త్యై ॥

ఉ॒ర్వన్త॑రి॒క్ష-మ॒న్విహి॑త్యాహ గ॒త్యై ( ) ॥

అది॑త్యా॒స్తోప॑స్థే సా॒దయా॑మి॒త్యాహ॑ । ఇ॒యం వా అది॑తిః । అ॒స్యా ఏ॒వై॒నదు॑ప॒స్థే సా॒దయ॑తి

॥

అగ్నే హవ్యగ్ం రక్షస్వేత్యాహ గుప్త్యై ॥ 34 (14)

(యజ్ఞో వా ఆపో - ధామ ప్రణీయ ప్రచర - త్యతీయా - దేతద్ - బాహుభ్యామిత్యాహ - హవిగ్ంషి నిర్వపతి - గత్యై చత్వారి చ) (A4)

॥ 3.2.5 అనువాకం 5 - వ్రీహ్యవఘాతః ॥

T.B.3.2.5.1

ఇన్దో వృత్రమహన్న । సోఽపః । అభ్యమియత ।
తాసాం యన్మేధ్యం యజ్ఞయగ్ం సదేవమాసీత్ । తదపోదక్రామత్ । తే ద్రాభా అభవన్న
। యద్-దర్భైరప ఉత్పనాతి । యా ఏవ మేధ్యో యజ్ఞయాః సదేవా ఆపః । తాభిరేవైనా
ఉత్పనాతి । ద్వాభ్యాముత్పనాతి । 35 (10)

T.B.3.2.5.2

ద్విపాద్-యజమానః ప్రతిష్ఠిత్యై ॥ దేవో వః సవితోత్-పునాత్విత్యాహ । సవిత్ప్రసూత
ఏవైనా ఉత్పనాతి । అచ్ఛిద్రేణ పవిత్రేణేత్యాహ । అసౌ వా ఆదిత్యోఽచ్ఛిద్రం పవిత్రమ్
। తేనైవైనా ఉత్పనాతి । వసోః సూర్యస్య రశ్మిభిరిత్యాహ । ప్రాణా వా ఆపః । ప్రాణా
వసవః । ప్రాణా రశ్మయః । 36 (10)

T.B.3.2.5.3

ప్రాణైరేవ ప్రాణాన్ఢ సంపృణక్తి । సావిత్రియరాచ ।
సవిత్ప్రసూతం మే కర్మాస్తదితి ।
సవిత్ప్రసూతమేవాస్య కర్మ భవతి ।
పచ్ఛో గాయత్రియా త్రిషమృద్ధత్వాయ ॥
ఆపో దేవీరగ్రేపువో అగ్రేగువ ఇత్యాహ ।

రూప-మేవాసామేతన్-మహిమానం వ్యాచష్టే ।
 అగ్ర ఇమం యజ్ఞం నయతాగ్రే
 యజ్ఞపతిమిత్యాహ । అగ్రే ఏవ యజ్ఞం నయన్తి ।
 అగ్రే యజ్ఞపతిమ్ । 37 (10)

T.B.3.2.5.4

యుష్మానిన్దోఽవృణీత వృత్రతూయే యూయమిన్ద్రమవృణీధ్వం వృత్రతూర్వ ఇత్యాహ
 |
 వృత్రగ్ం హ హనిష్యన్నిన్ద్ర ఆపో వవే ।
 ఆపో హేన్ద్రం వవ్రిరే । సజ్ఞాం-మేవాసామేతన్-సామానం వ్యాచష్టే ॥ ప్రోక్షితాః స్థేత్యాహ
 । తేనాపః ప్రోక్షితాః ॥ అగ్నయే వో జష్టం ప్రోక్షా-మ్యగ్నిషోమాభ్యా-మిత్యాహ ।
 యథా దేవతమేవైనాన్ ప్రోక్షతి । త్రిః ప్రోక్షతి । త్ర్యావృద్ధి యజ్ఞః । 38 (10)

T.B.3.2.5.5

అథో రక్షసామపహత్యై । శున్ధధ్వం
 దైవాయ కర్మణే దేవయజ్ఞాయా ఇత్యాహ ।
 దేవయజ్ఞాయా ఏవైనాని శున్ధతి । త్రిః ప్రోక్షతి । త్ర్యావృద్ధి యజ్ఞః । అథో మేద్ధ్యత్వాయ
 । అవధూతగ్ం రక్షోఽవధూతా అరాతయ ఇత్యాహ ।
 రక్షసా-మపహత్యై । అదిత్యాన్వగ్రసీత్యాహ । ఇయం వా అదితిః । 39 (10)

T.B.3.2.5.6

అస్యా ఏవైనత్ త్వచం కరోతి । ప్రతి త్వా పృథివీ వేత్త్విత్యాహ ప్రతిష్ఠిత్యై ॥ పురస్తాత్
 ప్రతిచీనగ్రివ-ముత్తరలోమోపస్తుణాతి మేద్ధ్యత్వాయ ।
 తస్మాత్ పురస్తాత్ ప్రత్యఞ్చః పశవో మేధముపతిష్ఠన్తే । తస్మాత్ ప్రజా మృగం గ్రాహుకాః
 । యజ్ఞో దేవేభ్యో నిలాయత ।

కృష్ణో రూపం కృత్వా । యత్ కృష్ణాజినే హవిరధ్యవహన్తి । యజ్ఞాదేవ-తద్-యజ్ఞం
ప్రయుజ్జ్యే । హవిషోఽస్కన్దాయ ॥ 40 (10)

T.B.3.2.5.7

అధిషవణమసి వానస్పత్యమిత్యాహ । అధిషవణ-మేవైనత్ కరోతి । ప్రతి త్వాఽదీత్యాస్త్యగేవతి
సయత్వాయ ॥

అగ్నేస్తనూ-రసీత్యాహ । అగ్నేర్వా ఏషా తనూః ।

యదోషధయః । వాచో విసర్జనమిత్యాహ ।

యదా హి ప్రజా ఓషధీనా-మశ్నన్తి । అథ వాచం విసృజన్తే । దేవవీతయే త్వా గృహ్ణామిత్యాహ

। 41 (10)

T.B.3.2.5.8

దేవతాభిరేవైనథ్ సమర్థయతి ॥

అద్దిరసి వానస్పత్య ఇత్యాహ । గ్రావాణ-మేవైనత్ కరోతి ।

స ఇదం దేవేభ్యో హవ్యగ్ం సుశమి శమిష్యేత్యాహ శాన్త్యై ॥ హవిష్క్రదేహీత్యాహ ।

య ఏవ దేవానాగ్ం హవిష్క్రతః । తాన్. హ్యయతి ।

త్రిర్ష్యయతి । త్రిషత్యా హి దేవాః ॥ ఇషమా వదోర్జమా వదేత్యాహ । 42 (10)

T.B.3.2.5.9

ఇషమేవోర్జం యజమానే దధాతి ।

ద్యుమద్వదత వయగ్ం సఘాంతం జ్యేష్ఠేత్యాహ భ్రాతృవ్యాభిభూత్యై ॥ మనోః శ్రద్ధాదేవస్య

యజమానస్యాసురఘ్ని వాక్ । యజ్ఞాయుధేషు ప్రవిష్టాఽఽసీత్ । తేఽసురా యావన్తో

యజ్ఞాయుధానాముద్వదతా-ముపాశృణ్వన్న్ ।

తే పరాఽభవన్న్ । తస్మాథ్ స్వానాం మధ్యేఽవసాయ యజేత । యావన్తోఽస్య

భ్రాతృవ్యా యజ్ఞాయుధానా-ముద్వదతా-ముపశృణ్వన్తి । తే పరా భవన్తి ।

ఉచ్చైః సమాహన్తవా ఆహ విజిత్యై । 43 (10)

వృజ్ఞు ఏషామిన్ద్రియం వీర్యమ్ । శ్రేష్ఠ ఏషాం భవతి ॥ వర్ష వృద్ధమసి ప్రతి త్వా
 వర్షవృద్ధం వేత్త్విత్యాహ ।
 వర్షవృద్ధా వా ఓషధయః ।
 వర్షవృద్ధా ఇషికాః సమృద్ధ్యై ।
 యజ్ఞగ్ం రక్షాగ్స్యను ప్రావిశన్మ్ ।
 తాన్యస్నా పశుభ్యో నిరవాదయన్త ।
 తుషైరోషధీభ్యః ॥ పరాపూతగ్ం రక్షః పరాపూతా అరాతయ ఇత్యాహ ।
 రక్షసామపహత్యై । 44 (10)

రక్షసాం భాగోఽసీత్యాహ । తుషైరేవ రక్షాగ్ంసి నిరవదయతే । అప ఉపస్పృశతి మేద్ధ్యత్వాయ
 । వాయుర్వో వి వినక్త్విత్యాహ । పవిత్రం వై వాయుః । పునాత్యేవైనాన్ । అన్తరిక్షాదివ
 వా ఏతే ప్రస్కన్దన్తి । యే శూర్పాత్ । దేవో వః సవితా హిరణ్యపాణిః ప్రతిగృహ్ణాత్విత్యాహ
 ప్రతిష్ఠిత్యై ।
 హవిషోఽస్కన్దాయ ( ) । త్రిష్ఫలికర్తవా ఆహ । త్ర్యావృద్ధి యజ్ఞః । అథో మేద్ధ్యత్వాయ
 ॥ 45 (13) (ద్యాభ్యాముత్ పునాతి - రక్తయో - నయన్యగ్రే యజ్ఞపతిం - యజ్ఞో - ఽదీతి - రస్కన్దాయ - గృహ్ణామిత్యాహ - వదేత్యాహ
 - విజిత్యా - అపహత్యా - అస్కన్దాయ శ్రీణి చ) (A5)

॥ 3.2.6 అనువాకం 6 - తణ్ణులపేషణమ్ ॥

అవధూతగ్ం రక్షోఽవధూతా అరాతయ ఇత్యాహ । రక్షసామపహత్యై । అదీత్యాన్వగ్ంసీత్యాహ

। ఇ॒యం॑ వా అదీ॑తిః । అ॒స్యా॑ ఏ॒వై॒న॒త్ త్వ॑చం కరో॑తి । ప్ర॒తి త్వా॑ పృ॒థి॒వీ వే॒త్తి॒వ్త్వా॑హ
ప్రతి॑ష్ఠిత్యై ।

పు॒రస్తా॑త్ ప్ర॒తీచీ॑నగ్రీ॒వ-ము॑త్త॒ర॒లో॒మోప॑స్తు॒ణాతి॑ మే॒ధ్యత్వా॑య । తస్మా॑త్ పు॒రస్తా॑త్ ప్ర॒త్యఞ్చః॑
ప॒శవో॑ మే॒ధము॑ప॒తిష్ఠ॑న్తే । తస్మా॑త్ ప్ర॒జా మృ॑గం గ్రా॒హుకాః॑ । య॒జ్ఞో దే॒వేభ్యో॑ ని॒లాయ॑త
। 46 (10)

T.B.3.2.6.2

కృ॒ష్ణో రూ॒పం కృ॒త్వా । యత్ కృ॑ష్ణా॒జినే॑ హ॒విర॑ధి॒పి॒నష్టి॑ । య॒జ్ఞాదే॒వ తద్ య॒జ్ఞం
ప్ర॒యుజ్జ్యే॑ । హ॒విషో॑ఽస్క॒న్దాయ॑ ॥ ద్యా॒వాపృ॑థి॒వీ స॒హస్తా॑మ్ । తే శ॑మ్యా॒మాత్ర॑మే॒కమ॒హర్వై॑
శమ్యా॒మాత్ర॑మే॒కమ॒హః ॥ ది॒వః స్క॒మ్భని॑ర॒సి ప్ర॒తి త్వా॑ ఽదీ॒త్యాస్త్య॑గే॒త్తి॒వ్త్వా॑హ ।
ద్యా॒వాపృ॑థి॒వ్యోర్ వీ॒త్త్యై । ధి॒షణా॑ఽసి ప॒ర్వత్యా॑
ప్ర॒తి త్వా॑ ది॒వః స్క॒మ్భని॑రే॒త్తి॒వ్త్వా॑హ ।
ద్యా॒వాపృ॑థి॒వ్యోర్ విధృ॑త్యై ॥ 47 (10)

T.B.3.2.6.3

ధి॒షణా॑ఽసి పా॒ర్వతే॑యీ ప్ర॒తి త్వా॑ ప॒ర్వతి॑రే॒త్తి॒వ్త్వా॑హ । ద్యా॒వాపృ॑థి॒వ్యోర్ధృ॒త్యై ॥
దే॒వస్య॑ త్వా స॒వితుః॑ ప్ర॒సవ॑ ఇ॒త్యా॒హ ప్ర॑సూ॒త్యై । అ॒శ్వినో॑ర్ బా॒హుభ్యా॑మి॒త్యా॒హ ।
అ॒శ్వినౌ॑ హి దే॒వానా॑మ॒ధ్వరూ॑ ఆ॒స్తామ్ । పూ॒ష్ణో హస్తా॑భ్యా॒మి॒త్యా॒హ య॒త్త్యై ।
అధి॑వ॒పామీ॑త్యా॒హ । య॒థాదే॒వత॑-మే॒వైనా॑నధి॒ వప॑తి ॥ ధా॒స్యమ॑సి ధి॒నుహి॑ దే॒వాని॑త్యా॒హ
। ఏ॒తస్య॑ య॒జుషో॑ వీ॒ర్యే॑ణ । 48 (10)

T.B.3.2.6.4

యా॒వదే॑కా దే॒వతా॑ కా॒మయ॑తే॒ యా॒వదే॑కా । తా॒వదా॑హు॒తిః ప్ర॑థతే । న హి తద॑స్తి
। య॒త్తావ॑దే॒వ స్యా॑త్ । యా॒వజ్జు॑హో॒తి ॥ ప్రా॒ణాయ॑ త్వా॒ప్రానాయ॑ త్వే॒త్యా॒హ ।
ప్రా॒ణానే॒వ య॑జ॒మానే॑ దధాతి । దీ॒ర్ఘా॑మ॒ను ప్ర॑సి॒తిమా॑యుషే ధా॒మి॒త్యా॒హ । ఆ॒యురే॒వాస్మిన్
దే॒ధాతి॑ ।

అ॒న్త॑రి॒క్షాది॑వ॒ వా ఏ॒తాని॒ ప్ర॑స్క॒న్దన్తి॒ ( ) । యా॑సి దృ॒షదః॑ । దే॒వో వః॑ స॒వితా॑ హి॒రణ్య॑పా॒ణీః
ప్రతి॑ గృ॒హ్లాత్వి॑త్యా॒హ ప్రతి॑ష్ఠిత్యై । హ॒విషో॑ఽస్క॒న్దాయ॑ ॥

అస॑మ్వప॒న్తి పి॑గ్ం॒షాణా॑సి కురుతాదిత్యాహ మే॒ద్ధ్యత్వా॑య ॥ 49 (14)

(నిలా॑యత - విధృ॑త్యై - వీ॒ర్యే॑ణ - స్క॒న్దన్తి॒ చ॒త్వారి॑ చ) (A6)

॥ 3.2.7 అనువాకం 7 - కపాలోపధానమ్ ॥

T.B.3.2.7.1

ధృ॒ష్టి॑రసి॒ బ్ర॒హ్మ య॑చ్ఛే॒త్యా॒హ ధృ॒త్యై ॥
అపా॑గ్నోఽగ్ని॒మామాదం॑ జహి॒ నిష్క్ర॑వ్యాదగ్ం
సే॒ధా దే॒వయ॑జం వహే॒త్యా॒హ ।
య ఏ॒వామా॑త్క్ర॒వ్యాత్ । తమ॑ప॒హత్య॑ । మే॒ద్ధ్యేఽగ్నో॑ క॒పాల॒ముప॑దధాతి ॥ నిర్దగ్ం
రక్షో॑ నిర్దగ్ం అరా॒తయ॑ ఇ॒త్యా॒హ । రక్షా॑గ్ంస్యే॒వ
నిర్ద॑హతి । అగ్ని॒వత్యు॑పదధాతి । అస్మి॒న్నే॒వ లోకే॑ జ్యోతి॒ర్ధత్యే॑ । అ॒క్షార॒మధి॑-వర్తయతి ।
50 (10)

T.B.3.2.7.2

అ॒న్తరి॑క్ష ఏ॒వ జ్యోతి॑ర్ధత్యే ।
ఆది॒త్యమే॒వాము॑ష్మిన్ లోకే జ్యోతి॒ర్ధత్యే॑ ।
జ్యోతి॑ష్మన్తోఽస్మా ఇ॒మే లోకా॑ భవన్తి ।
య ఏ॒వం వేద॑ ॥ ధ్రు॒వమ॑సి పృథి॒వీం దృగ్ం॑హే॒త్యా॒హ । పృథి॒వీమే॒వైతే॑న దృగ్ంహతి ।
ధ॒ర్త్రమ॑స్యన్తరి॑క్షం దృగ్ం॑హే॒త్యా॒హ । అ॒న్తరి॑క్షమే॒వైతే॑న దృగ్ంహతి ।
ధ॒రుణ॑మసి ది॒వం దృగ్ం॑హే॒త్యా॒హ । ది॒వమే॒వైతే॑న దృగ్ంహతి । 51 (10)

ధ॒ర్మా॑సి॒ ది॒శో దృ॒గ్-హే॑త్యా॒హా ।

ది॒శ ఏ॒వైతే॑న దృ॒గ్-హా॑తి । ఇ॒మానే॑వైతైర్ లో॒కాన్ దృ॒గ్-హా॑తి । దృ॒గ్-హ॑న్తే॒ఽస్మా ఇ॒మే
లో॒కాః ప్ర॒జయా॑ ప॒శుభిః॑ । య ఏ॒వం వేద॑ ॥ త్రి॒ణ్యగ్రే॑ క॒పాలా॒న్యప॑దధాతి । త్రయ॑ ఇ॒మే
లో॒కాః ।

ఏ॒షాం లో॒కానా॒మాప్త్యై॑ ।

ఏక॑మగ్రే క॒పాల॑ముపదధాతి ।

ఏకం॑ వా అగ్రే క॒పాలం॑ పురుషస్య స॒భంవ॑తి । 52 (10)

అ॒థ ద్వే॑ । అ॒థ త్రి॑ణీ । అ॒థ చ॒త్వారి॑ । అ॒థాష్టౌ॑ ।

తస్మా॑ద॒ష్టాక॑పాలం పురుషస్య శి॒రః ।

యదే॒వం క॒పాలా॑న్యప దధాతి । య॒జ్ఞో వై ప్ర॒జాప॑తిః । య॒జ్ఞమే॒వ ప్ర॒జాప॑తిగ్ం స॒గ్గురో॑తి
|

ఆ॒త్మాన॑మే॒వ తథ్ స॒గ్గురో॑తి । తగ్ం స॒గ్గుత॑మాత్మానమ్ । 53 (10)

అ॒ముష్మి॑న్ లో॒కేఽను॒పరై॑తి ॥ యద॒ష్టాపు॑ప దధాతి । గా॒య॒త్రియా॑ తథ్ సంమి॒తమ్ ।

యన్న॑వ । త్రి॒వృతా॑ తత్ । యద్ దశ॑ । వి॒రాజా॑ తత్ । యదే॒కాదశ॑ । త్రి॒ష్టుభా॑ తత్ ।

యద్వా॑దశ । 54 (10)

జగ॑త్యా తత్ । ఛన్దః సంమితాని స ఉపదధత్ కపాలాని । ఇమాన్ లోకాననుపూర్వం

దిశో విధృత్యై దృగ్-హాతి । అథాయుః ప్రాణాన్ ప్రజాం ప్రశూన్. యజమానే దధాతి ।

సజాతానస్మా అభితో బహులాన్ కరోతి ॥

చి॒తః స్థే॑త్యా॒హా । య॒థా య॒జరే॒వైతత్ ॥

భృ॒గూ॒ణా॒మ॒జ్ఞీ॒ర॒సాం॒ తప॑సా తప్య॒ధ్వ॒మి॒త్యా॒హ ।

దే॒వ॒తా॒నా-మే॒వై॒నా॒ని తప॑సా తపతి । తాని తతః స॒గ్ధీ॒తే ( ) । యాని ఘ॒ర్మే క॒పాలాన్

యుప॒చి॒న్వ॒న్తి వే॒ధస॒ ఇతి॒ చతు॑ష్ప॒దయ॒ర్చా వి॒ము॒ఞ్చ॒తి । చతు॑ష్పాదః ప॒శవః॑ । ప॒శు॒ష్వేవోప॑రిష్ట

ప్రతి॑తిష్ఠతి ॥ 55 (13)

(వ॒ర్త॒య॒తి - ది॒వ॒మే॒వై॒తేన॑ దృగ్ంహతి - స॒మ్భ॒వ॒తి - తగ్ం స॒గ్ధీ॒తమా॒త్మానం॑ -

ద్వాద॑శ - స॒గ్ధీ॒తే త్రీణి॑ చ) (A7)

॥ 3.2.8 అనువాకం 8 - పురోడాశానిష్పాదనమ్ ॥

T.B.3.2.8.1

దే॒వ॒స్య॑ త్వా స॒వి॒తుః ప్ర॑స॒వ ఇ॒త్యా॒హా ప్ర॑సూ॒త్యై । అ॒శ్వినో॑ర్ బా॒హు॒భ్యామి॒త్యా॒హ ।

అ॒శ్వినౌ హి దే॒వానా॑మ॒ధ్వ॒రూఢ్యా ఆ॒స్తామ్ ।

పూ॒ష్ణో హస్తా॑భ్యామి॒త్యా॒హ య॒త్యై ।

స॒మ్వ॒ప్తామి॑త్యా॒హ । య॒థా దే॒వత॑మే॒వై॒నాని॒ సమ్వ॑పతి ॥ సమా॒పో అ॒ద్భిర॑గ్మ॒త స॒మోష॑ధ॒యో

రసే॑నే॒త్యా॒హ । ఆ॒పో వా ఓ॒షధీ॑ర్-జి॒న్వన్తి । ఓ॒షధ॑యోఽపో జి॒న్వన్తి ।

అ॒న్యా వా ఏ॒తాసా॑మ॒న్యా జి॒న్వన్తి । 56 (10)

T.B.3.2.8.2

తస్మా॑దే॒వమా॑హ । సగ్ం రే॒వతి॑ర్-జి॒గతి॑భి॒ర్-మధు॑మతి॒ర్-మధు॑మతీ॒భిః సృ॒జ్య॒ధ్వ॒మి॒త్యా॒హ

ఆ॒పో వై రే॒వతీః॑ । ప॒శవో॑ జి॒గతీః॑ । ఓ॒షధ॑యో మధు॑మతీః । ఆప॒ ఓ॒షధీః॑ ప॒శూన్ ।

తానే॑వాస్మా ఏ॒కథా॑ స॒గ్ంసృ॑జ్య । మధు॑మతః కరోతి ।

అ॒ద్భ్యః పరి॑ ప్ర॒జాతాః॑ స్థ స॒మద్భిః॑ పృ॒చ్య॒ధ్వ॒మి॒తి ప॒ర్యాప్లా॑వయతి ।

య॒థా సు॑వృష్ట ఇ॒మామ॑ను వి॒సృ॑త్య । 57 (10)

ఆప ఓషధీర్మహాయన్తి । తాదృగేవ తత్ ॥

జనయత్యై త్వా సమ్యోమిత్యాహ । ప్రజా ఏవైతేన దాధార । అగ్నయే త్వాఽగ్నిషోమాభ్యామిత
వ్యావృత్యై । మఖస్య శిరోఽసీత్యాహ ।

యజ్ఞో వై మఖః । తస్యైతచ్ఛిరః । యత్ పురోడాశః । తస్మాదేవమాహ । 58 (10)

ఘర్మోఽసి విశ్వాయురిత్యాహ । విశ్వమేవాయుర్ యజమానే దధాతి । ఉరు ప్రథస్వోరు
తే యజ్ఞపతిః ప్రథతామిత్యాహ । యజమానమేవ ప్రజయా పశుభిః ప్రథయతి । త్వచం
గృహ్ణిష్యేత్యాహ ।

సర్వమేవైనగ్ం సతనుం కరోతి । అధాప ఆనీయ పరి మార్జి । మార్గంస ఏవ తత్ త్వచం

దధాతి । తస్మాత్ త్వచా మార్గంసం ఛన్నమ్ ॥

ఘర్మో వా ఏషోఽశాన్తః । 59 (10)

అర్ధమాసేఽర్ధమాసే ప్రవృజ్యతే । యత్ పురోడాశః । స ఈశ్వరో యజమానగ్ం శుచా
ప్రదహః । పర్యగ్ని కరోతి । పశుమేవైనమకః । శాన్త్యా అప్రదాహాయ । త్రిః పర్యగ్ని
కరోతి ।

త్ర్యావృద్ధి యజ్ఞః । అథో రక్షసామపహత్యై ॥

అన్తరీతగ్ం రక్షోఽన్తరీతా అరాతయ ఇత్యాహ । 60 (10)

రక్షసా-మన్తర్విత్యై । పురోడాశం వా అధిశ్రితగ్ం రక్షగ్స్యజిఘాగ్ంసన్న ।

దివి నాకో నామాగ్ని రక్షోహా । స ఏవాస్మాద్-రక్షగ్స్యపాహన్న । దేవస్త్వా సవితా

శ్రపయత్విత్యాహ । సవితృప్రసూత ఏవైనగ్ శ్రపయతి । వర్షిష్టే అధి నాక ఇత్యాహ

। రక్షసామపహత్యై । అగ్నిస్తే తనువం మాఽతి ధాగిత్యాహానతిదాహాయ । అగ్నే
హవ్యగ్ం రక్షస్వేత్యాహ గుప్త్యై । 61 (10)

T.B.3.2.8.7

అవిదహంతః శ్రపయతేతి వాచం విస్సజతే ।
యజ్ఞమేవ హవీగ్భ్యభి-వ్యాహృత్య ప్రతనుతే ।
పురోరుచమవిదాహాయ శృత్యై కరోతి ॥ మస్తిష్కో వై పురోడాశః । తం యన్నాభివాసయేత్
। ఆవిర్మస్తిష్కః స్యాత్ । అభివాసయతి ।
తస్మాద్-గుహా మస్తిష్కః । భస్మనాఽభి వాసయతి ।
తస్మాన్ మాగ్నేనాస్థి ఛన్నమ్ । 62 (10)

T.B.3.2.8.8

వేదేనాభి వాసయతి । తస్మాత్ కేశైః శిరః ఛన్నమ్ ।
అఖలతిభావుకో భవతి । య ఏవం వేద ॥ పశోర్వై ప్రతిమా పురోడాశః । స నాయజష్క-
మభివాస్యః । వృధేవ స్యాత్ । ఈశ్వరా యజమానస్య పశవః ప్రమేతోః ॥ సం బ్రహ్మణా
పుచ్యస్వేత్యాహ । ప్రాణా వై బ్రహ్మ । 63 (10)

T.B.3.2.8.9

ప్రాణాః పశవః । ప్రాణైరేవ పశూన్
సంపృణక్తి । న ప్రమాయుకా భవన్తి । యజమానో వై పురోడాశః । ప్రజా పశవః పురీషమ్
।
యదేవమభి వాసయతి । యజమానమేవ ప్రజయా పశుభిః సమర్థయతి ॥ దేవా వై హవిర్
భృత్వాఽబ్రువన్న । కస్మిన్నిదం మ్రక్ష్యామహ ఇతి ।
సోఽగ్నిరబ్రవీత్ । 64 (10)

T.B.3.2.8.10

మయి తనూః సంనిధధ్వమ్ । అహం వస్తం జనయిష్యామి । యస్మిన్ మ్రక్ష్యధ్వ ఇతి ।

తే దే॒వా అ॒గ్నో త॒నూః సం న్య॑దధత । తస్మా॑దా॒హుః ।
 అ॒గ్నిః స॒ర్వా దే॒వతా॑ ఇతి । సోఽ॒ఙ్గారే॑ణాపః ।
 అ॒భ్యపా॑తయత్ । తత॑ ఏక॒తోఽజా॑యత ।
 స ద్వి॒తీయ॑మ॒భ్యపా॑తయత్ । 65 (10)

T.B.3.2.8.11

తతో ద్వి॒తీయోఽజా॑యత । స తృ॒తీయ॑-మ॒భ్యపా॑తయత్ ।
 తత॑-స్త్రి॒తోఽజా॑యత । యద॒ద్భ్యోఽజా॑యన్త । తదా॒ప్యానా॑మాప్య॒త్వమ్ । యదా॒త్మభ్యో॑
 ఽజా॑యన్త ।
 తదా॒త్మానా॑-మాత్మ్య॒త్వమ్ ॥ తే దే॒వా ఆ॒ప్యేష్య॑మృజత । ఆ॒ప్యా అ॑మృజత సూ॒ర్యభ్యు॑దితే
 । సూ॒ర్యభ్యు॑దితః సూ॒ర్యభి॑నిముక్తే । 66 (10)

T.B.3.2.8.12

సూ॒ర్యభి॑నిముక్తః కున॒ఖిని॑ । కున॒ఖీ శ్యా॑వదతి । శ్యా॑వదన్న॒గ్రది॑ధిషౌ । అ॒గ్రది॑ధిషుః
 ప॒రివి॒త్తే । ప॒రివి॒త్తో వీ॒రహా॑ణి । వీ॒రహా॑ బ్ర॒హ్మహా॑ణి ।
 తద్బ్ర॑హ్మ॒హణం॑ నాత్య॒చ్యవ॑త । అ॒న్తర్వే॑ది నిస॒యత్య॑వరుద్ధ్యై । ఉ॒త్ముకే॑నాభి గృ॒హ్ణాతి
 శృ॒తత్వా॑య । శృ॒తకా॑మా ఇ॒వ హి దే॒వాః ( ) ॥ 67 (10)
 (అ॒న్యా జి॑న్వన్-త్యనువి॒స్మృత్యై-వ॒మా-హా॑శాన్త-ఆ॒హ-గు॑ప్త్యై-ఛ॒న్నం - బ్ర॒హ్మ-బ్ర॑వీద్-ద్వి॒తీయ॑మ
 సూ॒ర్యభి॑నిముక్తే-దే॒వాః) (A8)

॥ 3.2.9 అనువాకం 9 - వేదికరణమ్ ॥

T.B.3.2.9.1

దే॒వస్య॑ త్వా స॒వితుః॑ ప్ర॒సవ॑ ఇతి స్ఫు॒మాద॑త్తే ప్ర॒సూత్యై॑ । అ॒శ్వినో॑ర్-బా॒హుభ్యా॑మి॒త్యాహా॑
 । అ॒శ్వినో॑ హి దే॒వానా॑మధ్వ॒రూః ఆ॑స్తామ్ । పూ॒ష్ణో హస్తా॑భ్యా॒మిత్యా॑హా య॒త్యై ॥ ఆద॑ద

ఇన్ద్రస్య బ్రాహురసి దక్షిణ ఇత్యాహ । ఇన్ద్రియమేవ యజమానే దధాతి । సహస్రభృష్టిః
 శతతేజా ఇత్యాహ ।
 రూపమేవాస్యైతన్-మహిమానం వ్యాచష్టే ॥

వాయురసి తిగ్మతేజా ఇత్యాహ । తేజో వై వాయుః । 68 (10)

T.B.3.2.9.2

తేజ ఏవాస్మిన్ దధాతి ॥ విషాద్వై నామాసుర ఆసీత్ । సోఽబిభేత్ । యజ్ఞేన మా దేవా
 అభిభవిష్యన్తితి । స పృథివీమభ్యవమీత్ । సా ఽమేధ్యా ఽభవత్ । అథో యదిన్ద్రో
 వృత్రమహన్న । తస్య లోహితం పృథివీమను వ్యధావత్ । సా ఽమేధ్యా ఽభవత్ ।
 పృథివి దేవయజునీత్యాహ । 69 (10)

T.B.3.2.9.3

మేధ్యామేవైనాం దేవయజునీం కరోతి ।
 ఓషధ్యాన్తే మూలం మా హిగ్ంసిషమిత్యాహ । ఓషధీనా-మహిగ్ంసాయై ॥ వ్రజం గచ్ఛ
 గోస్థానమిత్యాహ । ఛన్దాగ్ంసి వై వ్రజో గోస్థానః । ఛన్దాగ్ంస్యేవాస్మై వ్రజం గోస్థానం కరోతి
 ॥ వర్షతు తే ద్యౌరిత్యాహ ।
 వృష్టిర్యై ద్యౌః । వృష్టిమేవావరుణే ॥
 బధాన దేవ సవితః పరమస్యాం పరావతీత్యాహ । 70 (10)

T.B.3.2.9.4

ద్వౌ వావ పురుషౌ । యం చైవ ద్వేష్టి । యశ్చైనం ద్వేష్టి । తావుభౌ బద్ధ్నాతి పరమస్యాం
 పరావతి శతేన పాశైః । యోఽస్మాన్ ద్వేష్టి యం చ వ్రయం ద్విష్మన్తమతో మా మౌగిత్యాహానివ్ర
 ॥
 అరరుర్వై నామాసుర ఆసీత్ ।
 స పృథివ్యాముపమ్లుప్తోఽశయత్ ।

తం దే॒వా అప॑హతో॒రరుః పృథి॑వ్యా ఇతి పృథి॑వ్యా అపా॒ఘ్నున్ । భ్రాతృ॑వ్యో వా
అర॒రుః । అప॑హతో॒రరుః పృథి॑వ్యా ఇతి యదా॑హ । 71 (10)

T.B.3.2.9.5

భ్రాతృ॑వ్యమే॒వ పృథి॑వ్యా అప॑హన్తి । తే॒మన్యన్త॑ ।
ది॒వం వా అ॒యమి॒తః పతి॑ష్యతీతి ।
తమ॑ర॒రున్తే॒ ది॒వం మా స్కా॒నితి॑ ది॒వః పర్య॑బాధన్త । భ్రాతృ॑వ్యో వా అ॒రరుః । అ॒రరున్తే॒
ది॒వం మా స్కా॒నితి॑ యదా॑హ । భ్రాతృ॑వ్యమే॒వ ది॒వః పరి॑బాధతే ।
స్త॒మ్భ య॒జుర్ హ॑రతి । పృథి॑వ్యా ఏ॒వ భ్రాతృ॑వ్య-మప॑హన్తి । ద్వి॒తీయగ్ం హ॑రతి । 72
(10)

T.B.3.2.9.6

అ॒న్తరి॑క్షాదే॒వైన-మప॑హన్తి । తృ॒తీయగ్ం హ॑రతి । ది॒వ ఏ॒వైన-మప॑హన్తి । తూ॒ష్ణిం చతు॑ర్థగ్ం
హ॑రతి । అప॑రిమితాదే॒వైన-మప॑హన్తి ॥ అ॒సురా॑ణాం వా ఇ॒యమగ్ర॑ ఆ॒సీత్ । యా॒వదా॒సీనః
పరా॑ పశ్యతి ।
తా॒వద్-దే॒వానా॑మ్ । తే దే॒వా అ॒బ్రువ॑న్ ।
అ॒స్త్వేవ నో॒ఽస్యా॑మపీతి । 73 (10)

T.B.3.2.9.7

కృ॒న్నో దా॒స్యథే॑తి । యా॒వద్ధ॒న్వయం పరి॑గృహ్ణీథేతి ।
తే వ॑స॒వస్త్వేతి॑ దక్షిణ॒తః పర్య॑గృహ్ణాన్ । రు॒ద్రాస్త్వేతి॑ ప॒శ్చాత్ । ఆ॒ది॒త్యా-స్త్వేతు॑త్తర॒తః
। తే॒గ్ని॒నా ప్రా॑ఞ్చో॒ఽజయ॑న్ । వ॒సుభి॑ర్ దక్షిణా ।
రు॒ద్రైః ప్ర॒త్యఞ్చః॑ । ఆ॒ది॒త్యైరుద॑ఞ్చః ।
య॒స్యైవం వి॒దుషో॑ వేదిం పరి గృహ్ణాన్తి । 74 (10)

T.B.3.2.9.8

భవ॑త్యాత్మనా । పరా॑ఽస్య భ్రాతృ॑వ్యో భవతి ॥

దే॒వస్య॑ స॒వి॒తుః స॒వ ఇ॒త్యా॒హ ప్ర॒సూ॒త్యై ।

క॒ర్మ కృ॑ణ్వ॒న్తి వే॒ధస॒ ఇ॒త్యా॒హ । ఇ॒షి॒తగ్ం॑ హి క॒ర్మ క్రి॒యతే॑ । పృ॒థి॒వ్యై మే॒ధ్యం॑
చా॒మే॒ధ్యం చ॒ వ్యుద॑క్రా॒మతామ్ । ప్రా॒చీన॑-ము॒దీచీ॒నం మే॒ధ్యమ్ । ప్ర॒తీచీ॑నం దక్షి॒ణా ౭మే॒ధ్యమ్
|

ప్రా॒చీ॒ముదీ॑చీం ప్ర॒వణాం॑ క॒రోతి॑ ।

మే॒ధ్యామే॒వైనాం॑ దే॒వయ॑జ్ఞీం క॒రోతి॑ । 75 (10)

T.B.3.2.9.9

ప్రా॒శ్నాచ్చ॑ వే॒ద్యగ్ం॑ సా॒వన్న॑యతి । ఆ॒హ॒వనీ॑యస్య ప॒రిగృ॑హీ॒త్యై । ప్ర॒తీచీ॑ శ్రో॒ణీ ।
గా॒ర్హ॒స్థ్యస్య॑ ప॒రిగృ॑హీ॒త్యై । అ॒థో మి॒థున॒త్వాయ॑ । ఉ॒ద్ధన్తి॑ । యదే॒వాస్యా॑ అ॒మే॒ధ్యమ్
| తద॑ప॒హన్తి॑ । ఉ॒ద్ధన్తి॑ ।

తస్మా॑దో॒షధ॑యః ప॒రాభ॑వన్తి । 76 (10)

T.B.3.2.9.10

మూ॑లం చి॒నత్తి॑ । భ్రా॒తృ॑వ్యస్యై॒వ మూ॑లం చి॒నత్తి॑ ।

మూ॑లం వా అ॒తి॒తిష్ఠ॑ద్-ర॒క్షాగ్ం॑స్యనూత్ పి॒పతే॑ । యద్ధన్తే॑న చి॒న్ద్యాత్ । కు॒న॒ఖినీః॑ ప్ర॒జాః
| స్యః॑ । సే॒స్యిన॑ చి॒నత్తి॑ । వజ్రో॑ వై స్ఫ్యః॑ ।

వజ్రే॑ణై॒వ య॒జ్ఞాద్-ర॒క్షాగ్ం॑స్యప॒హన్తి॑ । పి॒తృదే॒వత్యా॑ ౭తి॒ఖాతా॑ । ఇ॒యతీం॑ ఖ॒నతి॑ । 77 (10)

T.B.3.2.9.11

ప్ర॒జాప॑తినా య॒జ్ఞము॒ఖేన॒ సంమి॑తామ్ ॥ వేదీ॑ర్దే॒వేభ్యో॑ ని॒లాయ॑త । తాం చ॑తు॒ర॒జులే
౭స్వ॑వి॒న్దన్న్ । తస్మా॑చ్ఛతు॒ర॒జులం॑ ఖే॒యా ।

చతు॒ర॒జులం॑ ఖ॒నతి॑ । చతు॒ర॒జులే॑ హ్యో॒షధ॑యః ప్ర॒తితిష్ఠ॑న్తి ।

ఆప్ర॒తిష్ఠా॑యై ఖ॒నతి॑ । య॒జమా॑నమే॒వ ప్ర॒తిష్ఠాం॑ గ॒మయ॑తి । దక్షి॒ణతో॑ వర్షీ॒యసీం॑ క॒రోతి॑
|

దే॒వ॒య॒జ్ఞ॑న॒స్యై॒వ రూ॒ప॒మ॒కః | 78 (10)

T.B.3.2.9.12

పు॒రీ॒ష॒వ॒తీం క॒రో॒తి | ప్ర॒జా॒ వై ప॒శ॒వః పు॒రీ॒ష॒మ్ |

ప్ర॒జ॒యై॒వై॒నం ప॒శు॒భిః పు॒రీ॒ష॒వ॒న్తం క॒రో॒తి | ఉ॒త్త॒రం ప॒రిగ్రా॒హం ప॒రిగృ॒హ్ణాతి | ఏ॒తావ॑తీ॒ వై
పృ॒థి॒వీ | యా॑వ॒తీ వే॒దిః | తస్యా॑ ఏ॒తావ॑త ఏ॒వ భ్రా॑తృ॒వ్యం ని॒ర్భ॒జ్య | ఆ॒త్మ॒న ఉ॒త్త॒రం
ప॒రిగ్రా॒హం ప॒రిగృ॒హ్ణాతి |

ఋ॒త-మ॑స్య॒తస॑ద॒న-మ॑స్య॒తశ్చీ॒రసీ॑త్యా॒హ | య॒థా య॒జు॒రే॒వై తత్ || 79 (10)

T.B.3.2.9.13

క్రూ॒రమి॑వ॒ వా ఏ॒తత్ క॒రో॒తి | య॒ద్వే॒దిం క॒రో॒తి |

ధా అ॒సి స్వ॒ధా అ॒సీ॒తి యో॒యు॒ష్య॒తే శా॒న్త్యై |

ఉ॒ర్వి చా॒సి వ॒స్వీ చా॒సీ॒త్యా॒హ |

ఉ॒ర్వి॒మే॒వై॒నాం వ॒స్వీం క॒రో॒తి |

పు॒రా క్రూ॒రస్య॑ ఏ॒స్మిపో॑ వి॒రఘ్ని॑న్ని॒త్యా॒హ మే॒ద్ధ్య॒త్వా॒య | ఉ॒దా॒దాయ॑ పృ॒థి॒వీం జీ॒రదా॑ను॒ర్యా॒మై

చ॒న్ద్రమ॑సి స్వ॒ధాభి॑రి॒త్యా॒హ |

య॒దే॒వాస్యా॑ అ॒మే॒ద్ధ్యమ్ | తద॑ప॒హత్య॑ |

మే॒ద్ధ్యాం దే॒వ॒య॒జ్ఞీం కృ॒త్వా | 80 (10)

T.B.3.2.9.14

య॒దద॑శ్చ॒న్ద్రమ॑సి॒ మే॒ద్ధ్యమ్ | తద॑స్యా॒మే॒రయ॑తి |

తాం ధీ॒రాసో॑ అ॒నుదృ॑శ్య॒ య॒జన్త॒ ఇ॒త్యా॒హ సు॒ఖ్యా॒త్యై || ప్రో॑క్ష॒ణీ॒రాసా॑దయ | ఇ॒ద్ధ్మా॒బర్హి॑-

రు॒పసా॑దయ | స్రు॒వం చ॒ స్రు॒చశ్చ॒ సం॑మృ॒ణ్ణి | ప॒త్ని॒గ్ం సం॑న॒హ్య | ఆ॒జ్యే॒నోదే॑హి॒త్యా॒హను॒పూ

| ప్రో॑క్ష॒ణీ॒రాసా॑దయతి | ఆ॒ప్రో॒ వై ర॑క్షో॒ఘ్నిః | 81 (10)

T.B.3.2.9.15

రక్షసామపహత్యై । స్ఫ్యస్య వర్మన్థ-సాదయతి । యజ్ఞస్య సన్త్యై । ఉవాచ హాసితో
 దైవలః । ఏతావతీర్వా అముష్మిన్ లోక ఆప ఆసన్న ।

యావతీః ప్రోక్షణీరితి । తస్మాద్ బహ్వీరసాద్యాః । స్ఫ్యముదస్యన్ । యం ద్విష్యాత్తం
 ధ్యాయేత్ । శుచైవైన-మర్పయతి ( ) ॥ 82 (10)

(వై వాయు - రాహ - పరావతీత్యాహ - హ - ద్వితీయగ్ం హర - తీతి - పరిగృహ్లాన్తి -
 దేవయజనీం కరోతి - భవన్తి - ఖనత్య - క - రేతత్ - కృత్వా - రక్షోఘ్ని - రర్పయతి)
 (A9)

॥ 3.2.10 అనువాకం 10 - ఇధ్మాబర్హిః సాదనమ్ ॥

T.B.3.2.10.1

వజ్రో వై స్ఫ్యః । యదన్వఞ్చం ధారయేత్ । వజ్రేఽధ్వర్యుః క్షణీత । పురస్తాత్
 తిర్యఞ్చం ధారయతి । వజ్రో వై స్ఫ్యః । వజ్రేణైవ యజ్ఞస్య దక్షిణతో రక్షాగ్స్యపహన్తి
 ।

అగ్నిభ్యాం ప్రాచశ్చ ప్రతీచశ్చ । స్ఫ్యనోదీచశ్చ-ధరాచశ్చ । స్ఫ్యన వా ఏష వజ్రేణాస్యై
 పాప్మానం భ్రాతృవ్య-మపహత్య ।

ఉత్కరేఽధి ప్రవృశ్చతి । 83 (10)

T.B.3.2.10.2

యథోపధాయ వృశ్చన్త్యవమ్ । హస్తావవ నేనిక్తే । ఆత్మానమేవ పవయతే । స్ఫ్యం
 ప్రక్షాలయతి మేధ్యత్వాయ । అథో పాప్మాన ఏవ భ్రాతృవ్యస్య న్యఙ్గం ఛినత్తి ॥ ఇధ్మా-

బర్హి-రుపసాదయతి యుక్త్యై । యజ్ఞస్య మిథునత్వాయ ।

అథో పురోరుచమేవైతాం దధాతి ।

ఉత్తరస్య కర్మణోఽనుఖ్యాత్యై ।

న పురస్తాత్ ప్రత్యగుపసాదయేత్ | 84 (10)

T.B.3.2.10.3

యత్ పురస్తాత్ ప్రత్య-గుపసాదయేత్ |

అన్యత్రాహుతిపథాద్దిద్ధం ప్రతిపాదయేత్ | ప్రజా వై బర్హిః | అపరాధ్నయాద్-బర్హిషా
ప్రజానాం ప్రజననమ్ | పశ్చాత్-ప్రాగుపసాదయతి | ఆహుతిపథేనేద్ధం ప్రతిపాదయతి

సప్రంత్యేవ బర్హిషా ప్రజానాం ప్రజననముపైతి | దక్షిణమిద్ధమ్ |

ఉత్తరం బర్హిః | ఆత్మా వా ఇద్ధః ( ) |

ప్రజా బర్హిః | ప్రజా హ్యేతన్ ఉత్తరతరా తీర్థే |

తతో మేధముపనీయ | యథా దేవతమేవైనత్-ప్రతిష్ఠాపయతి | ప్రతిష్ఠిష్ఠి ప్రజయా పశుభిర్

యజమానః || 85 (15)

(వృశ్చతి - సాదయే - దిద్ధః పశ్చ చ) (A10)

Prapaataka KORvai with starting Words of 1 to 10 Anuvaakams :-

(తృతీయస్యాం - దేవస్యాశ్వపర్శుం యో వై - హూర్వేద్యుః - కర్మణే వా - మిన్దో
వృత్రమహ్నా స్తోఽపో - ఽవధూతం - ధృష్టిర్ - దేవస్యేత్యాహా సమ్వపామి - దేవస్య
స్ఫ్యమాదదే - వజ్రో వై స్ఫ్య దశ)

KORvai with starting Words of 1, 11, 21 Series of Dasinis :-

(తృతీయస్యాం - యజ్ఞస్యానతిరేకాయ - పవిత్రవత్య - ధ్వర్యుం చా - ధిషవణమస్య
- న్తరిక్ష ఏవ - రక్షసామన్తర్హిత్యై - ద్వా వావ పురుషో - యదదశ్చన్ద్రమసి మేద్ధ్యం
పశ్చాశీతిః)

First and Last Word 3rd Ashtakam 2nd Prapaatakam :-

(తృతీయస్యాం - యజమానః)

॥ హరిః ఓం ॥

॥ కృష్ణ యజుర్వేదీయ తైత్తిరీయ బ్రాహ్మణే తృతీయాష్టకే ద్వితీయః ప్రపాఠకః సమాప్తః

॥

ఓం నమః పరమాత్మనే, శ్రీ మహాగణపతయే నమః
శ్రీ గురుభ్యో నమః, హ॒రిః ఓం

3.3 తృతీయాష్టకే తృతీయ ప్రపాఠకః - దర్శపూర్ణమాసేష్టిబ్రాహ్మణమ్

॥ 3.3.1 అనువాకం 1 - స్తుఖ్సంమార్గః ॥

T.B.3.3.1.1

ప్ర॒త్యుష్ట॑గ్ం ర॒క్షః ప్ర॒త్యుష్టా॑ అ॒రాత॑య॒ ఇత్యా॑హ । ర॒క్షసా॑-మ॒పహ॑త్యై । అ॒గ్నే॒ర్వస్తే॑జ్జిష్ఠే॒న
తేజ॑సా నిష్ట॒ప్రామీ॑త్యాహ మే॒ద్ధ్యత్వా॑య ।

స్తు॒చః సం॑మార్షి । స్తు॒వమ॑గ్రే । పు॒మాగ్ం స॑మే॒వాభ్యః॑ స॒గ్న్యతి॑ మిథున॒త్వాయ॑ । అథ
జ॒హూమ్ । అథో॑ప॒భృత॑మ్ । అథ॑ ధ్రు॒వామ్ । అసా॑ వై జ॒హూః । 1 (10)

T.B.3.3.1.2

అ॒న్తరి॑క్షముప॒భృత్ । ప॒ృథి॒వీ ధ్రు॑వా ।

ఇ॒మే వై లో॒కాః స్తు॒చః । వృ॑ష్టిః స॒మాంర్జ॑నాని । వృ॒ష్టి॒ర్వా ఇ॒మాన్ లో॒కాన॑ను॒పూర్వం
క॑ల్పయతి ।

తే తతః॑ క్షృ॒ప్తాః స॑మే॒ధన్తే॑ ।

స॑మే॒ధన్తే॑ఽస్మా ఇ॒మే లో॒కాః ప్ర॒జయా॑ ప॒శుభిః॑ ।

య ఏ॒వం వేద॑ ॥ యది॑ క్రా॒మయే॑త వ॒ర్షకః॑ ప॒ర్జన్యః॑ స్యాది॒తి । అ॒గ్రతః॑ సం॒మృజ్యాత్ ।

2 (10)

T.B.3.3.1.3

వృ॒ష్టిమే॑వ నియ॒చ్ఛతి॑ । అ॒వాచీ॑నా॒గ్రా హి వృ॑ష్టిః ।

యది॑ క్రా॒మయే॑తావ॒ర్షకః॑ స్యాది॒తి । మూ॒లతః॑ సం॒మృజ్యాత్ । వృ॒ష్టిమే॑వోద్య॒చ్ఛతి॑ ।

తద్దు॒ వా ఆ॑హుః । అ॒గ్రత॑ ఏ॒వోప॑రి॒ష్టాథ్ సం॒మృజ్యాత్ ।

మూ॒ల॒తో॑ఽధ॒స్తాత్ | తద॑ను॒పూ॒ర్వం క॑ల్పతే |

వ॒ర్షకో భ॒వతీ॑తి || 3 (10)

T.B.3.3.1.4

ప్రాచీ॑మ॒భ్యాకా॑రమ్ | అగ్రే॑ర॒న్తర॒తః | ఏ॒వమి॑వ హ్య॒న్నమ॒ద్యతే॑ | అథో॑ అగ్రా॒ద్వా ఓ॑షధీ॒నామూ॑ర్షా

ప్ర॒జా ఉ॑ప॒జీవ॒న్తి | ఊర్జ॑ ఏ॒వా-న్నా॒ద్యస్యా॑వ॒రుద్ధ్యే | అ॒ధస్తాత్ ప్ర॒తీచీ॑మ్ | ద॒ణ్ణము॑త్త॒మతః

మూ॒లేన॑ మూ॒లం ప్ర॑తిష్ఠిత్యై | తస్మా॑ద॒రత్నో ప్రా॑జ్ఞు॒చ్యపరి॑ష్టాల్ లో॒మాని | ప్ర॒త్యజ్ఞా॒చ్యధస్తాత్

| 4 (10)

T.B.3.3.1.5

స్రుగ్నే॑షా || ప్రా॒ణో వై స్రు॒వః | జు॒హూర్దక్షి॑ణో హస్తః | ఉ॒పభృ॑థ్స॒వ్యః | ఆ॒త్మా ధ్రు॒వా

| అన్న॑గ్ం స॒మాంర్జ॑నాని | ము॒ఖతో వై ప్రా॒ణోఽప్రా॑నో భూ॒త్వా |

ఆ॒త్మాన॑మ॒న్నం ప్ర॒విశ్య॑ | బ్రా॒హ్మత॑స్త॒నువ॑గ్ం శుభ॒యతి | తస్మా॑థ్ స్రు॒వమే॒వాగ్రే॑ సం॒మూర్జి

( ) || ము॒ఖతో హి ప్రా॒ణోఽప్రా॑నో భూ॒త్వా |

ఆ॒త్మాన॑మ॒న్న-మా॒విశ॑తి | తౌ ప్రా॑ణాప్రా॒నౌ |

అవ్య॑ర్థకః ప్రా॑ణాప్రా॒నాభ్యాం భ॑వతి | య ఏ॒వం వేద॑ || 5 (15)

(జు॒హూర్ - మృ॒జ్యాద్ - భ॒వతీ॑తి - ప్ర॒త్యజ్ఞా॒చ్యధస్తాన్ - మూర్జి ప॑చ్ఛ చ) (A1)

|| 3.3.2 ఆనువాకం 2 - సమూర్జనానామగ్నో ప్రహరణమ్ ||

T.B.3.3.2.1

ది॒వః శి॒ల్పమ॑వ॒తతమ్ | పృ॒థి॒వ్యాః క॒కుభి॑ శ్రి॒తమ్ |

తేన॑ వ॒యగ్ం స॒హస్ర॑వల్.శేన |

సపత్నం నాశయామసి స్వాహేతి స్రుఖ్నుమాంర్జనాన్యగ్నౌ ప్రహరతి ।

ఆపో వై దర్భాః । రూపమేవైషామేతన్ మహిమానం వ్యాచష్టే ॥ అనుష్టుభ్రాచ్ఛ । ఆనుష్టుభః
ప్రజాపతిః । ప్రాజాపత్యో వేదః ।

వేదస్యాగ్రగ్న్ స్రుఖ్నుమాంర్జనాని । 6 (10)

T.B.3.3.2.2

స్వేనైవైనాని ఛన్దసా । స్వయా దేవతయా సమర్థయతి । అథో ఋగ్వావ యోషా ।
దర్భో

వృషా । తస్మిధునమ్ । మిధునమేవాస్య తద్-యజ్ఞే కరోతి ప్రజననాయ । ప్రజాయతే
ప్రజయా పశుభిర్-యజమానః ॥ తాన్యేకే వృధైవాపాస్యన్తి ।

తత్తథా న కార్యమ్ । ఆరభస్య యజ్ఞయస్య కర్మణః స ఏదోహః । 7 (10)

T.B.3.3.2.3

యద్యేనాని పశవోఽభితిష్ఠేయః ।

న తత్ పశుభ్యః కమ్ । అద్భిర్మార్-జయిత్వోత్కరే న్యసేత్ ।

యద్వై యజ్ఞయస్య కర్మణోఽన్యత్రాహుతిభ్యః సన్తిష్ఠతే । ఉత్కరో వావ తస్య ప్రతిష్ఠా
। ఏతాగ్ం హి తస్మై ప్రతిష్ఠాం దేవాః సమభరన్న్ ।

యదద్భిర్మార్జయతి । తేన శాన్తమ్ । యదుత్కరే న్యస్యతి । ప్రతిష్ఠామేవైనాని తద్-
గమయతి । 8 (10)

T.B.3.3.2.4

ప్రతిష్ఠతి ప్రజయా పశుభిర్యజమానః ॥

అథో స్తమ్భస్య వా ఏతద్-రూపమ్ । యథ్ స్రుఖ్నుమాంర్జనాని । స్తమ్భశో వా ఓషధయః
।

తాసాం జరత్కక్షే పశవో న రమన్తే । అప్రియో హ్యేషాం జరత్కక్షః । యావదప్రియో హ
వై జరత్కక్షః పశూనామ్ । తావదప్రియః పశూనాం భవతి । యస్యైతాన్యన్యత్రాగ్నౌర్-

దధతి ।

నవదావ్యాసు వా ఓషధీషు పశవో రమన్తే । 9 (10)

T.B.3.3.2.5

నవదావో హ్యేషాం ప్రియః । యావత్ప్రియో హ వై నవదావః పశూనామ్ । తావత్ప్రియః
పశూనాం భవతి । యస్యైతాన్యగ్నో ప్రహరన్తి । తస్మాదేతాన్యగ్నావేవ ప్రహరేత్ ।
యతరస్మిన్ ధ-సంమృజ్యాత్ ।

పశూనాం ధృత్యై ॥ యో భూతానామధిపతిః । రుద్రస్తన్తిచరో వృషా । పశూనస్మాకం
మా హిగ్ంసీః ( ) । ఏతదస్తు హుతం తవ స్వాహేత్యగ్ని సమాంర్జనాన్యగ్నో ప్రహరతి
। ఏషా వా ఏతేషాం యోనిః । ఏషా ప్రతిష్ఠా । స్వామేవైనాని యోనిమ్ ।

స్వాం ప్రతిష్ఠాం గమయతి । ప్రతిష్ఠిష్ఠతి ప్రజయా పశుభిర్యజమానః ॥ 10 (16)

(వేదస్యాగ్గ్ స్రుఖ్నమాంర్జనాని - విదోహో - గమయతి - పశవో రమన్తే - హిగ్ంసీః
షట్) (A2)

॥ 3.3.3 అనువాకం 3 - పత్నీసంనహనమ్ ॥

T.B.3.3.3.1

అయజ్ఞో వా ఏషః । యోఽపత్నీకః । న ప్రజాః ప్రజాయేరన్న । పత్న్యన్వాన్తే ।
యజ్ఞమేవాకః । ప్రజానాం ప్రజననాయ । యత్ తిష్ఠన్తి సనంహ్యేత ।
ప్రియం జ్ఞాతిగ్ం రున్ధ్యాత్ । ఆసీనా సంనహ్యతే ।
ఆసీనా హ్యేషా వీర్యం కరోతి । 11 (10)

T.B.3.3.3.2

యత్ పశ్చాత్-ప్రాచ్యన్వాసీత | అనయా సమదం దధీత |
 దేవానాం పత్నియా సమదం దధీత | దేశాద్-దక్షిణత ఉదీచ్యన్వాస్తే | ఆత్మనో గోపిథాయ
 || ఆశాసానా సౌమనసమిత్యాహ | మేధ్యమేవైనాం కేవలీం కృత్వా | ఆశిషా సమర్థయతి
 |
 అగ్నేరనువ్రతా భూత్వా సంసహ్యే సుకృతాయ కమిత్యాహ | ఏతద్వై పత్నియై వ్రతోపనయనమ్
 | 12 (10)

T.B.3.3.3.3

తేనైవైనాం వ్రతముపనయతి | తస్మాదాహుః |
 యశ్చైవం వేద యశ్చన | యోక్తమేవ యతే | యమన్వాస్తే | తస్యాముష్మిన్ లోకే
 భవతీతి యోక్త్రేణ | యద్ యోక్తమ్ | స యోగః | యదాస్తే | స క్షేమః | 13 (10)

T.B.3.3.3.4

యోగక్షేమస్య క్లుప్త్యై || యుక్తం క్రియాతా ఆశిః కామే యుజ్యతా ఇతి | ఆశిషః
 సమృద్ధ్యై | గ్రన్థి గ్రథాతి | ఆశిష ఏవాస్యాం పరిగృహ్ణాతి |
 పుమాన్. వై గ్రన్థిః | స్త్రీ పత్నీ | తన్ మిథునమ్ |
 మిథునమేవాస్య తద్-యజ్ఞే కరోతి ప్రజననాయ |
 ప్రజాయతే ప్రజయా పశుభిర్ యజమానః | 14 (10)

T.B.3.3.3.5

అథో అర్థో వా ఏష ఆత్మనః | యత్ పత్నీ |
 యజ్ఞస్య ధృత్యా అశిథిలంభావాయ ||
 సుప్రజసస్త్యా వ్రయగ్ం సుపత్నీ రుపసేదీమేత్యాహ |
 యజ్ఞమేవ తన్ మిథునీ కరోతి | ఊనేఽతిరిక్తం ధీయాతా ఇతి ప్రజాత్యై || మహీనాం
 పయోఽస్యోషధీనాగ్ం రస ఇత్యాహ | రూపమేవాస్యై-తన్మహిమానం వ్యాచష్టే | తస్య
 తేఽక్షీయమాణస్య నిర్వపామి దేవయజ్యాయా ఇత్యాహ | ఆశిషమేవైతామాశాస్తే ( ) ||

(కరోతి - ప్రతోపనయనం - క్షేమో - యజమానః - శాస్తే) (A3)

॥ 3.3.4 అనువాకం 4 - ఆజ్యోత్పవనమ్ ॥

T.B.3.3.4.1

ఘృతం చ వై మధు చ ప్రజాపతిరాసీత్ | యతో మధ్వాసీత్ | తతః ప్రజా అస్సజత |
 తస్మాన్ మధుషి ప్రజననమివాస్తి |
 తస్మాన్ మధుషా న ప్రచరన్తి | యాతయామ హి | ఆజ్యేన ప్రచరన్తి | యజ్ఞో వా
 ఆజ్యమ్ | యజ్ఞేనైవ యజ్ఞం ప్రచరన్త్యయాతయామత్వాయ |
 పత్స్యవేక్షతే | 16 (10)

T.B.3.3.4.2

మిథునత్వాయ ప్రజాత్యై | యద్వై పత్ని యజ్ఞస్య కరోతి | మిథునం తత్ | అథో
 పత్నియా ఏవైష యజ్ఞస్యాన్వారమ్భానవచ్ఛిత్యై ||
 అమేధ్యం వా ఏతత్ కరోతి | యత్ పత్స్యవేక్షతే |
 గార్వాప్త్యై ఽధిశ్రయతి మేధ్యత్వాయ | ఆహవనీయ-మభ్యుద్ధ్రవతి | యజ్ఞస్య సన్త్యై
 | తేజోఽసి తేజోఽను ప్రేహిత్యాహ | 17 (10)

T.B.3.3.4.3

తేజో వా అగ్నిః | తేజ ఆజ్యమ్ | తేజస్యైవ తేజః సమర్థయతి | అగ్నిస్తే తేజో మా
 వినైదిత్యాహాహిగంసాయై | స్ఫ్యస్య వర్త్రన్థ
 సాదయతి | యజ్ఞస్య సన్త్యై | అగ్నేర్జిహ్వాఽసి సుభూర్దేవానామిత్యాహ | యథా
 యజరేవైతత్ | ధామ్నేధామ్నే దేవేభ్యో యజషేయజషే భవేత్యాహ | ఆశిషమేవైతామాశాస్తే

T.B.3.3.4.4

తద్వా అతః ప॒విత్రా॑భ్యామే॒వోత్ పు॑నాతి । యజమా॒నో వా ఆజ్యమ్ । ప్రా॒ణాప్రా॒నౌ ప॒విత్రే
 । యజమా॒న ఏ॒వ ప్రా॒ణాప్రా॒నౌ ద॑ధాతి । పు॒నరా॒హారమ్ ।
 ఏ॒వమి॒వ హి ప్రా॒ణాప్రా॒నౌ స॒చంర॑తః ।
 శు॒క్రమ॑సి॒ జ్యోతి॑రసి॒ తేజో॑ఽసీ॒త్యాహ॑ ।
 రూ॒పమే॒వాస్యై తన్ మ॑హి॒మానం॑ వ్యాచ॑ష్టే । త్రి॒ర్యజు॑షా । త్రయ॑ ఇ॒మే లో॒కాః । 19 (10)

T.B.3.3.4.5

ఏ॒షాం లో॒కానా॒మాప్త్యై॑ । త్రిః । త్ర్యా॒వృ॒ద్ధి య॒జ్ఞః ।
 అథో మే॒ద్ధ్యత్వా॑య । అథా॒జ్యవ॑తీభ్యామ॒పః । రూ॒పమే॒వాసా॑మే॒తద్-వర్ణం॑ దధాతి ।
 అపి॒ వా ఉ॒తాప॑ః । యథా॒ హ వై యోషా॑ సు॒వర్ణం॑ హి॒రణ్యం॑ పే॒శలం॑ బిభ్ర॑తీ రూ॒పాణ్యాస్తే॑
 ।
 ఏ॒వమే॒తా ఏ॒తర్హీ॑తి । ఆపో॒ వై సర్వా॑ దే॒వతాః॑ । 20 (10)

T.B.3.3.4.6

ఏ॒షా హి వి॑శ్వేషాం దే॒వానాం॑ త॒నూః । యదా॒జ్యమ్ ॥ తత్రో॒భయో॑ర్మి॒మాగ్ంసా॑ । జామి
 స్యాత్ । యద్-య॒జుషా॑ఽఽజ్యం॑ యజు॒షాఽప ఉ॑త్ప॒నీయాత్ ।
 ఛన్ద॑సాఽప ఉత్ప॒నాత్య॑జామి॒త్వాయ॑ । అథో మి॒థున॒త్వాయ॑ । సా॒విత్రి॒యరా॒చ । స॒విత్ప్ర॑సూ
 మే క॒ర్మాస॒దితీ॑ । స॒విత్ప్ర॑సూతమే॒వాస్య క॑ర్మ భవతి ( ) । ప॒చ్ఛో గా॑య॒త్రియా త్రిః
 ష॒మృద్ధ॑త్వా॒య । అ॒ద్భిరే॒వోష॑ధీః సం॒సయ॑తి । ఓష॑ధీభిః ప॒శూన్ । ప॒శుభి॑ర్యజమా॒నమ్
 । శు॒క్రం త్వా శు॒క్రాయాం॑ జ్యోతి॒స్తావ జ్యోతి॑ష్య॒ర్చిస్తా॒వ ఽర్చి॑షీ॒త్యాహ
 సర్వ॑త్వా॒య । ప॒ర్యాప్త్యా॑ అ॒సన్త॑రాయా॒య ॥ 21 (16)
 (ఈక్ష॑త- ఆహా-శాస్తే-లోకా - దే॒వతా - భవ॑తి షట్చ) (A4)

T.B.3.3.5.1

దే॒వా॒సు॒రాః స॒మ్య॑త్తా ఆసన్నా ।
 స ఏ॒త॒మి॒న్ద్రా ఆజ్య॑స్యావకాశ-మ॒పశ్య॑త్ ।
 తేనా॒వైక్ష॑త । తతో దే॒వా అభ॑వన్న । పరా॒సు॒రాః ।
 య ఏ॒వం వి॒ద్వానా॑జ్య-మ॒వేక్ష॑తే ।
 భవ॑త్యాత్మనా । పరా॒స్య భ్రా॑తృవ్యో భవతి । బ్ర॒హ్మ॒వాది॑నో వదన్తి ।
 యదా॑జ్యేనా॒న్యాని హ॒వీగ్ధ్య-భి॒ఘూ॒రయ॑తి । 22 (10)

T.B.3.3.5.2

అథ॑ కేనా॒జ్యమి॑తి । స॒త్యేనే॑తి బ్రూయాత్ । చక్షు॒ర్వై స॒త్యమ్ । స॒త్యేనై॒వైనద॑-భి॒ఘూ॒రయ॑తి
 । ఈ॒శ్వరో॑ వా ఏ॒షోఽన్ధో భ॑వితోః । యశ్చక్షు॒షా ఽఽజ్య॑మ॒వేక్ష॑తే । ని॒మి॒ల్యావే॑క్షేత ।
 దా॒ధారా॑త్మఞ్చక్షుః । అ॒భ్యాజ్యం॑ ఘూ॒రయ॑తి ॥ ఆజ్యం॑ గృ॒హ్ణాతి । 23 (10)

T.B.3.3.5.3

ఛన్దాగ్ం॑సి వా ఆజ్యమ్ । ఛన్దాగ్ం॑స్యేవ ప్రీణాతి । చ॒తుర్జు॒హ్వాం గృ॑హ్ణాతి । చతు॒ష్పాదః
 ప॒శవః॑ । ప॒శూనే॒వావ॑రున్ధే । అ॒ష్టాపు॑ప॒భృతి॑ ।
 అ॒ష్టాక్ష॑రా గాయత్రీ । గాయ॒త్రః ప్రా॒ణః । ప్రా॒ణమే॒వ ప॒శుషు॑ దధాతి ।
 చ॒తుర్జు॒హ్వావాయామ్ । 24 (10)

T.B.3.3.5.4

చతు॒ష్పాదః॑ ప॒శవః॑ । ప॒శుషే॒వోపరి॑ష్టాత్-ప్రతి॑తిష్ఠతి । య॒జమా॒నదే॒వత్యా॑ వై జ॒హూః
 । భ్రా॒తృవ్యదే॒వత్యోప॑భృత్ ।
 చ॒తుర్జు॒హ్వాం గృ॑హ్ణాన్భూయో గృ॒హ్ణాయాత్ । అ॒ష్టాపు॑ప॒భృతి॑ గృ॒హ్ణాన్ క॑సీయః ।

యజమానాయైవ భ్రాతృవ్యముపస్తిం కరోతి ॥

గౌర్వై స్రుచః । చతుర్జుహ్వాం గృహ్ణాతి । తస్మాచ్ఛతుప్పదీ । 25 (10)

T.B.3.3.5.5

అష్టాపుపభృతి । తస్మాద్దష్టాశఘా । చతుర్ధ్రువాయామ్ । తస్మాచ్ఛతుః స్తనా ।

గామేవ తథ్ సగ్గ్కరోతి । సాఽస్మై సగ్గ్కృతేషమూర్జం దుహే ।

యజ్జహ్వాం గృహ్ణాతి । ప్రయాజేభ్యస్తత్ ।

యదుపభృతి । ప్రయాజానూయాజేభ్యస్తత్ ( ) । సర్వస్మై వా ఏతద్-యజ్ఞాయ గృహ్ణాతే
|

యద్ధ్రువాయామాజ్యమ్ ॥ 26 (12)

(అభిఘారయతి - గృహ్ణాతి - ధ్రువాయాం - చతుప్పదీ - ప్రయాజానూయాజేభ్యస్తద్
ద్యే చ) (A5)

॥ 3.3.6 అనువాకం 6 - స్తుఖ్నాదనమ్ ॥

T.B.3.3.6.1

ఆపో దేవీరగ్రేపువో అగ్రేగువ ఇత్యాహ । రూపమేవాసామేతన్-మహిమానం వ్యాచష్టే ।

అగ్ర ఇమం యజ్ఞం నయతాగ్రే యజ్ఞపతిమిత్యాహ । అగ్ర ఏవ యజ్ఞం నయన్తి । అగ్రే
యజ్ఞపతిమ్ ।

యుష్మానిన్దోఽవృణీత వృత్రతూర్యే యూయమిన్ద్రమవృణీధ్వం వృత్రతూర్య ఇత్యాహ
|

వృత్రగ్ం హ హనిష్యన్నిన్ద్ర ఆపో వవ్రే । ఆపో హేన్ద్రం వవ్రే । సజ్ఞాం-మేవాసా-మేతథ్-
సామానం వ్యాచష్టే । ప్రోక్షితాః స్థేత్యాహ । 27 (10)

తేనాపః ప్రోక్షితాః ॥ అగ్నిర్ దేవేభ్యో నిలాయత । కృష్ణో రూపం కృత్వా । స వనస్పతీన్
 ప్రావీశత్ । కృష్ణోఽస్యాఖరేష్టోఽగ్నయే త్వా స్వాహేత్యాహ ।
 అగ్నయ ఏవైనం జష్టం కరోతి । అథో అగ్నేరేవ మేధమవరున్ధే ॥ వేదిరసి బర్హిషే త్వా
 స్వాహేత్యాహ । ప్రజా వై బర్హిః । పృథివీ వేదిః । 28 (10)

ప్రజా ఏవ పృథివ్యాం ప్రతిష్ఠాపయతి ।
 బర్హిరసి స్రుగభ్యస్తాస్వా స్వాహేత్యాహ ।
 ప్రజా వై బర్హిః । యజమానః స్రుచః । యజమానమేవ ప్రజాసు ప్రతిష్ఠాపయతి ॥
 దివే త్వాఽన్తరిక్షాయ త్వా పృథివ్యే త్వేతి బర్హిరాసాద్య ప్రోక్షతి । ఏభ్య ఏవైనం లోకేభ్యః
 ప్రోక్షతి । అథ తతః సహ స్రుచా పురస్తాత్ ప్రత్యఞ్చం గ్రన్థిం ప్రత్యుక్షతి ।
 ప్రజా వై బర్హిః । యథా సూత్యై కాల ఆపః
 పురస్తాద్-యన్తి । 29 (10)

తాదృగేవ తత్ ॥ స్వధా పితృభ్య ఇత్యాహ । స్వధాకారో హి పితృణామ్ । ఊర్గభవ
 బర్హిషదభ్య ఇతి దక్షిణాయై శ్రోణేరోత్తరస్యై నినయతి సన్వత్యై ।
 మాసా వై పితరో బర్హిషదః । మాసానేవ ప్రిణాతి ।
 మాసా వా ఓషధీర్-వర్ధయన్తి । మాసాః పచన్తి సమృద్ధ్యై । అనతిస్కన్దన్. హ పర్జన్యో
 వర్షతి । యత్రైతదేవం క్రియతే ॥ 30 (10)

ఊర్జా పృథివీం గచ్ఛతేత్యాహ । పృథివ్యామేవోర్జం దధాతి ।

తస్మాత్ పృథి॒వ్యాః ఊర్జా॑ భు॒జ్జాతే॑ । గ్ర॒న్థిం వి॒స్రగ్ం॑సయతి । ప్ర॒జన॑యత్యే॒వ తత్ । ఊర్ధ్వం॑
 ప్రా॒శ్చము॑ద్గూ॒ఢం ప్ర॒త్యశ్చ॑మా॒యచ్ఛతి॑ ।
 తస్మాత్ ప్రా॒చిన॑గ్ం రే॒తో ధీ॑యతే । ప్ర॒తీచీః॑ ప్ర॒జా జూ॑యన్తే ॥ వి॒ష్ణోః స్తూ॒పోఽసీ॑త్యాహ ।
 య॒జ్ఞో వై వి॒ష్ణుః । 31 (10)

T.B.3.3.6.6

య॒జ్ఞస్య॑ ధృ॒త్యై । పు॒రస్తాత్ ప్ర॒స్తరం॑ గృ॒హ్ణాతి॑ । ముఖ్య॑మే॒వైనం॑ కరోతి । ఇ॒యన్తం॑
 గృ॒హ్ణాతి॑ । ప్ర॒జాప॑తినా య॒జ్ఞము॒ఖేన॑ సం॒మితమ్ ।
 ఇ॒యన్తం॑ గృ॒హ్ణాతి॑ । య॒జ్ఞప॑రుషా సం॒మితమ్ ।
 ఇ॒యన్తం॑ గృ॒హ్ణాతి॑ । ఏ॒తావ॒ద్వై పు॑రుషే వీ॒ర్యమ్ ।
 వీ॒ర్య సం॒మితమ్ । 32 (10)

T.B.3.3.6.7

అప॑రిమితం గృ॒హ్ణాతి॑ । అప॑రిమితస్యా॒వరు॑ద్ధ్యై ।
 తస్మిన్ ప॒విత్రే॑ అపి॒స్సృజ॑తి । య॒జమా॑నో వై ప్ర॒స్తరః॑ ।
 ప్రా॒ణాపా॑నౌ ప॒విత్రే॑ । య॒జమా॑న ఏ॒వ ప్రా॑ణాపా॒నౌ ద॑ధాతి ॥ ఊర్జా॑మ్ర॒దసం॑ త్వా స్తు॒ణామీ॑త్యాహ
 । య॒థాయ॑జ॒రేవై॒ తత్ । స్వా॒స్సస్థం॑ దే॒వేభ్య॑ ఇ॒త్యాహ॑ । దే॒వేభ్య॑ ఏ॒వైన॑థ్ స్వా॒స్సస్థం॑ కరోతి
 । 33 (10)

T.B.3.3.6.8

బ॒ర్హిః స్తు॒ణాతి॑ । ప్ర॒జా వై బ॒ర్హిః॑ । పృథి॒వీ వే॑దీః । ప్ర॒జా ఏ॒వ పృథి॑వ్యాం ప్రతి॒ష్ఠాప॑యతి
 ॥ అన॑తిదృశ్నగ్ం స్తు॒ణాతి॑ । ప్ర॒జయై॒వైనం॑ ప॒శుభి॒రన॑తిదృశ్నం కరోతి । ధా॒రయన్
 ప్ర॒స్తరం॑ ప॒రిధీ॑న్ పరి॒ దధా॑తి । య॒జమా॑నో వై ప్ర॒స్తరః॑ ।
 య॒జమా॑న ఏ॒వ తథ్ స్వ॒యం ప॒రిధీ॑న్ పరి॒ దధా॑తి ॥
 గ॒న్ధర్వో॑ఽసి వి॒శ్వావ॑సురి॒త్యాహ॑ । 34 (10)

విశ్వమే॒వా॒యుర్-యజమా॑నే దధాతి । ఇన్ద్ర॑స్య బా॒హుర॑సి దక్షి॒ణ ఇ॒త్యాహ॑ । ఇన్ద్రి॒యమే॒వ
యజమా॑నే దధాతి । మిత్రా॒వరు॑ణౌ త్వోత్త॒రతః పరి॑ధత్తామి॒త్యాహ॑ ।

ప్రా॒ణాపా॒నౌ మిత్రా॒వరు॑ణౌ । ప్రా॒ణాపా॒నా-వే॒వాస్మిన్ దధాతి॑ । సూర్య॑స్త్వా పు॒రస్తాత్
ప్రా॒త్వి॒త్యాహ॑ । రక్ష॑సా-మపహ॒త్యై । కస్యో॑శ్చిద॒భిశస్త్యా॑ ఇ॒త్యాహ॑ । అపరి॑మితాదే॒వైసం
పాతి॑ ॥ 35 (10)

వీ॒తిహో॑త్రం త్వా క॒వ ఇ॒త్యాహ॑ । అగ్ని॑మే॒వ హో॑త్రేణ సమ॒ర్ధయ॑తి । ద్యుమ॑న్తగ్ం సమిధీమ॒హితా॑
సమి॑ద్ధ్యై । అగ్నే॑ బృహ॒న్తమ॒ధ్వర ఇ॒త్యాహ॑ వృద్ధ్యై । విశో॑ యన్త్రే॒స్థ ఇ॒త్యాహ॑ । విశాం
య॒త్యై ।

ఉ॒దీచీ॑నాగ్రే నిదధాతి ప్రతిష్ఠి॒త్యై ।

వసూ॑నాగ్ం రు॒ద్రాణా॑-మాది॒త్యానా॑గ్ం సద॑సి సీదే॒త్యాహ॑ । దే॒వతా॑నామే॒వ సద॑నే ప్రస్త॒రగ్ం
సా॑దయతి ॥ జుహూ॑రసి ఘృ॒తాచీ॑ నామ్నే॒త్యాహ॑ । 36 (10)

అసౌ॑ వై జుహూః । అన్తరి॑క్షముపభృత్ । పృథి॒వీ ద్రు॒వా । తాసా॑మే॒తదే॒వ ప్రి॒యం నామ॑
। యద్-ఘృ॒తాచీ॑తి । యద్-ఘృ॒తాచీ॑త్యాహ॑ । ప్రియే॒ణైవైనా॑ నామ్నా సాదయతి ॥

ఏ॒తా అ॑సదన్ధ-సుకృ॒తస్య॑ లోక ఇ॒త్యాహ॑ ।

స॒త్యం వై సు॑కృ॒తస్య॑ లోకః ।

స॒త్య ఏ॒వైనాః॑ సుకృ॒తస్య॑ లోకే సాదయతి ( ) ।

తా వి॑ష్ణో పా॒హిత్యా॑హ । య॒జ్ఞో వై వి॑ష్ణుః । య॒జ్ఞస్య॑ ధృ॒త్యై । పా॒హి య॒జ్ఞం పా॒హి
య॒జ్ఞప॑తిం పా॒హి మాం య॒జ్ఞని॒యమి॑త్యాహ॑ । య॒జ్ఞాయ॑ య॒జమా॑నా॒యాత్మనే॑ । తేభ్య॑

ఏ॒వాశి॑ష॒మాశాస్తే॑నార్త్యై ॥ 37 (16)

(స్థేత్యాహ - పృథివీ వేదిర్ - యన్తి - క్రియతే - విష్ణుర్ - వీర్యసంమితం - కరో - త్యాహ
- పాతి - నామ్నేత్యాహ - తోకే సాదయతి షట్స్ప) (A6)

॥ 3.3.7 అనువాకం 7 - ఆఘారః ॥

T.B.3.3.7.1

అగ్నినా వై హోత్రా । దేవా అసురా-నభ్యభవన్ ।
అగ్నే సమిధ్యమానాయా-నుబ్రూహిత్యాహ భ్రాతృవ్యాభిభూత్వై । ఏకవిగ్ంశతి-మిద్ధదారు
భవన్తి । ఏకవిగ్ంశో వై పురుషః ।
పురుషస్యాప్త్యై ।
పఞ్చదశేద్ధదారుణ్య-భ్యాదధాతి ।
పఞ్చదశ వా అర్థమాసస్య రాత్రయః ।
అర్థమాసశః సమ్వత్సర ఆప్యతే ।
త్రీన్-పరిధీన్-పరి-దధాతి । 38 (10)

T.B.3.3.7.2

ఊర్ధ్వే సమిధావాదధాతి । అనూయాజేభ్యః సమిధమతిశినష్టి । షట్స్పం పద్యన్తే । షడా
ఋతవః । ఋతూనేవ ప్రీణాతి । వేదేనోపవాజయతి ।
ప్రాజాపత్యో వై వేదః । ప్రాజాపత్యః ప్రాణః । యజమాన ఆహవనీయః । యజమాన
ఏవ ప్రాణం దధాతి । 39 (10)

T.B.3.3.7.3

త్రిరుపవాజయతి । త్రయో వై ప్రాణాః । ప్రాణానేవాస్మిన్ దధాతి । వేదేనోపయత్య స్తువేణ
ప్రాజాపత్య-మాఘార-మాఘారయతి । యజ్ఞో వై ప్రజాపతిః । యజ్ఞమేవ ప్రజాపతిం

ముఖత ఆరభతే ।

అథో ప్రజాపతిః సర్వా దేవతాః । సర్వా ఏవ దేవతాః ప్రీణాతి ॥ అగ్నిమగ్నిత్ త్రిస్త్రిః
సంమృద్ధీత్యాహ । త్ర్యావృద్ధి యజ్ఞః । 40 (10)

T.B.3.3.7.4

అథో రక్షసామపహత్యై । పరిధీన్-సంమారి । పునాత్యేవైనాన్ । త్రిస్త్రిః సంమారి ।
త్ర్యావృద్ధి యజ్ఞః । అథో మేధ్యత్వాయ । అథో ఏతే వై దేవాశ్వాః । దేవాశ్వానేవ తథ
సంమారి ।

సువర్గస్య లోకస్య సమష్ట్యై ।

ఆసీనోఽన్య-మాఘార-మాఘారయతి । 41 (10)

T.B.3.3.7.5

తిష్ఠన్నన్యమ్ । యథాఽనో వా రథమ్వా యుజ్ఞ్యాత్ ।

ఏవమేవ తదధ్వర్యుర్-యజ్ఞం యునక్తి ।

సువర్గస్య లోకస్యాభ్యుద్యై ।

వహన్త్యేనం గ్రామ్యాః పశవః ।

య ఏవం వేద ॥ భువనమసి విప్రధన్వేత్యాహ । యజ్ఞో వై భువనమ్ । యజ్ఞ ఏవ

యజమానం ప్రజయా పశుభిః ప్రథయతి । అగ్నే యష్టరిదం నమ ఇత్యాహ । 42 (10)

T.B.3.3.7.6

అగ్నిరై దేవానాం యష్టా । య ఏవ దేవానాం యష్టా । తస్మా ఏవ నమస్కరోతి ॥

జుహ్వేహ్యగ్నిస్త్యా హ్వయతి దేవయజ్యాయా ఉపభృదేహి దేవస్త్యా సవితా హ్వయతి
దేవయజ్యాయా ఇత్యాహ ।

అగ్నో యి వై జహూః । సావిత్ర్యుపభృత్ । తాభ్యామేవేనే ప్రసూత ఆదత్తే ॥ అగ్నో విష్ణూ

మా వామవక్రమిషమిత్యాహ ।

T.B.3.3.7.7

తాభ్యామేవ ప్రతి ప్రోచ్యాత్యాక్రామతి |
 విజిహాథాం మా మా సంతాప్తమిత్యాహాహిగ్ంసాయై |
 లోకం మే లోకకృతౌ కృణుతమిత్యాహ |
 ఆశిషమేవైతామాశాస్తే || విష్ణోః స్థానమసీత్యాహ | యజ్ఞో వై విష్ణుః | ఏతత్ ఖలు వై
 దేవానా-మపరాజిత-మాయతనమ్ | యద్-యజ్ఞః |
 దేవానామేవాపరాజిత ఆయతనే తిష్ఠతి ||
 ఇత ఇన్దో అకృణోద్-వీర్యాణీత్యాహ | 44 (10)

T.B.3.3.7.8

ఇన్ద్రియమేవ యజమానే దధాతి |
 సమారభ్యోర్ధ్వో అధ్వరో దివిస్పృశమిత్యాహ వృద్ధ్యై | ఆఘూర-మాఘూర్యమాణమను
 సమారభ్య | ఏతస్మిన్ కాలే దేవాః సువర్గం లోకమాయన్న | సాక్షాదేవ యజమానః
 సువర్గం లోకమేతి | అథో సమృద్ధేనైవ యజ్ఞేన యజమానః సువర్గం లోకమేతి |
 అప్రృతో యజ్ఞో యజ్ఞపతేరిత్యాహసార్త్యై |
 ఇన్ద్వావాన్-స్వాహేత్యాహ | ఇన్ద్రియమేవ యజమానే దధాతి | బృహద్భా ఇత్యాహ |
 45 (10)

T.B.3.3.7.9

సువర్గో వై లోకో బృహద్భాః | సువర్గస్య లోకస్య సమష్ట్యై || యజమానదేవత్యా వై
 జహూః | భ్రాతృవ్యదేవతోపభృత్ | ప్రాణ ఆఘూరః |
 యథ్ సగ్గ్స్పర్శయేత్ | భ్రాతృవ్యేఽస్య ప్రాణం దద్ధ్యాత్ | అసగ్గ్స్పర్శయన్న త్యాక్రామతి
 | యజమాన ఏవ ప్రాణం దధాతి | ప్రాహిమాఽగ్నే దుశ్చరితాదా మా సుచరితే భజేత్యాహ

T.B.3.3.7.10

అగ్ని॑ర్వా॒వ ప॒విత్రమ్ । వృ॒జిన॑మనృ॒తం దు॑శ్చరి॒తమ్ ।
 ఋ॒జుక॑ర్మగ్ం స॒త్యగ్ం సు॑చరి॒తమ్ ।
 అగ్ని॑రే॒వైనం॑ వృ॒జినా॑ద-నృ॒తాద్-దు॑శ్చరి॒తాత్పాతి॑ ।
 ఋ॒జుక॑ర్మే స॒త్యే సు॑చరి॒తే భ॑జతి । తస్మా॑దే॒వమా॑శా॒స్తే । ఆ॒త్మనో॑ గో॒పిథా॑య ॥ శి॒రో వా
 ఏ॒తద్-య॒జ్ఞస్య॑ । యదా॑ఘూ॒రః । ఆ॒త్మా ధ్రు॒వా । 47 (10)

T.B.3.3.7.11

ఆ॒ఘూ॒ర-మా॒ఘూ॒ర్య ధ్రు॒వాగ్ం స॑మ॒నక్తి॑ ।
 ఆ॒త్మన్నే॒వ య॒జ్ఞస్య॑ శి॒రః ప్ర॑తి॒దధాతి॑ ।
 ద్విః స॑మ॒నక్తి॑ । ద్వా॒ హి ప్రా॑ణా॒ప్తానా॑ । తదా॑హుః ।
 త్రి॒రేవ స॑మ॒జ్ఞ్యాత్ । త్రి॒ధాతు॑ హి శి॒ర ఇతి॑ । శి॒ర ఇ॒వైతద్-య॒జ్ఞస్య॑ । అథో॑ త్రయో॒ వై
 ప్రా॒ణాః ।
 ప్రా॒ణానే॒వాస్మిన్ దధాతి॑ ( ) ॥
 మ॒ఖస్య॑ శి॒రోఽసి॒ సంజ్యోతి॑షా॒ జ్యోతి॑ర॒జ్జైమి॑త్యాహ ।
 జ్యోతి॑రే॒వాస్మా ఉ॒పరి॑ష్టాద్-దధాతి ।
 సు॒వర్గ॑స్య లో॒కస్యాను॑ఖ్యా॒త్యై ॥ 48 (13)
 (పరి॑దధాతి - ప్రా॒ణం ద॑ధాతి - హి య॒జ్ఞో - ఘూ॑రయతి - నమ॒ ఇత్యా॑హ - ప॒శ్చాద్ -
 వీ॒ర్యాణీ॑త్యాహ - భా ఇత్యాహ - భ॒జేత్యా॑హ - ధ్రు - వైవాస్మిన్ దధాతి త్రిణి చ) (A7)

॥ 3.3.8 అనువాకం 8 - ఇడాభక్షణమ్ ॥

T.B.3.3.8.1

ధిష్ణి॑యా వా ఏ॒తే న్యు॑ప్యన్తే । యద్భ్ర॑హ్మా । యద్ధో॑తా । యద॑ధ్వర్యుః । యద్గీ॑త్
 । యద్-యజ్మా॑నః । తాన్. యద॑న్తరే॒యాత్ । యజ్మా॑నస్య ప్రా॒ణాన్-సంక॑ర్షేత్ ।
 ప్ర॒మాయు॑కః స్యాత్ । పు॒రోడా॑శమపగృహ్య సంచ॑రత్యధ్వర్యుః । 49 (10)

T.B.3.3.8.2

యజ్మా॑నాయై॒వ తల్లో॑కగ్ం శిగ్ం॑షతి ।
 నాస్య॑ ప్రా॒ణాన్-సంక॑ర్షతి । న ప్ర॒మాయు॑కో భవతి । పు॒రస్తాత్ ప్ర॒త్యజ్ఞా॑సీనః । ఇడా॑యా
 ఇడా॒మాద॑ధాతి ।
 హస్త్యా॑గ్ం హోత్రే॑ । ప॒శవో॑ వా ఇడా॑ । ప॒శవః పు॑రుషః । ప॒శుష్వే॑వ ప॒శూన్ ప్రతి॑ష్ఠాపయతి
 । ఇడా॑యై వా ఏ॒షా ప్ర॒జాతిః॑ । 50 (10)

T.B.3.3.8.3

తాం ప్ర॒జాతిం॑ యజ్మా॑నోఽను ప్ర॒జాయ॑తే । ద్వి॒ర॒ఙ్గులా॑వనక్తి ప॒ర్వణోః॑ ।
 ద్వి॒పాద్-యజ్మా॑నః ప్రతి॑ష్ఠిత్యై । స॒కృదు॑పస్తృణాతి । ద్వి॒రాద॑ధాతి । స॒కృద॒భిఘో॑రయతి
 । చ॒తుః సంప॑ద్యతే । చ॒త్వారి॑ వై ప॒శోః ప్రతి॑ష్ఠానాని ।
 యా॒వానే॑వ ప॒శుః । తము॑పహ్వయతే । 51 (10)

T.B.3.3.8.4

ముఖ॑మి॒వ ప్ర॒త్యుప॑హ్వయేత । స॒ముఖా॑నే॒వ ప॒శూను॑పహ్వయతే । ప॒శవో॑ వా ఇడా॑ ।
 తస్మా॑థ్ సాఽన్వార॑భ్యౌ । అ॒ధ్వర్యు॑ణా చ॒ యజ్మా॑నేన చ । ఉప॑హూతః ప॒శుమా॑నసా॒నీత్యా॑ప
 ।
 ఉప॑హ్యేనౌ హ్వయ॑తే హోతా॑ । ఇడా॑యై దే॒వతా॑నా-ముపహ॒వే । ఉప॑హూతః ప॒శుమా॑న్
 భవతి ।
 య ఏ॒వం వేద॑ । 52 (10)

T.B.3.3.8.5

యాం వై హస్త్యా॑మిడా॒మాద॑ధాతి । వా॒చః సా భా॑గధే॒యమ్ । యా॑ముపహ్వయతే ।

ప్రాణానాగ్ం సా । వాచం చైవ ప్రాణాగ్్కృవరున్ధే ॥

అథ వా ఏతర్హ్యపహూతాయామిడాయామ్ ।

పురోడాశస్యైవ బర్హిషదో మీమాగ్ంసా । యజమానం దేవా అబ్రువన్న । హవిర్నో నిర్వపేతి
। నాహమభాగో నిర్వప్సాస్యమిత్యబ్రవీత్ । 53 (10)

T.B.3.3.8.6

న మయాభాగయా నువక్ష్యథేతి వాగ్బ్రవీత్ ।

నాహమభాగా పురోనువాక్యా భవిష్యామీతి పురోనువాక్యా । నాహమభాగా యాజ్య
భవిష్యామీతి

యాజ్య । న మయాభాగేన వషట్కరిష్యథేతి వషట్కారః । యద్-యజమానభాగం
నిధాయ పురోడాశం బర్హిషదం కరోతి ।

తానేవ తద్-భాగినః కరోతి । చతుర్థా కరోతి । చతస్రో దిశః । దిక్షేవ ప్రతితిష్ఠతి ।
బర్హిషదం కరోతి । 54 (10)

T.B.3.3.8.7

యజమానో వై పురోడాశః । ప్రజా బర్హిషాః ।

యజమానమేవ ప్రజాసు ప్రతిష్ఠాపయతి ।

తస్మాద్భస్మానాః ప్రజాః ప్రతితిష్ఠన్తి । మాగ్ంసేనానాః । అథో ఖల్వాహుః । దక్షిణా
వా ఏతా హవిర్-యజ్ఞస్యాన్తర్వేద్యవరుద్ధ్యన్తే ।

యత్ పురోడాశం బర్హిషదం కరోతితి । చతుర్థా కరోతి । చత్వారో హ్యేతే హవిర్-
యజ్ఞస్యర్విజః । 55 (10)

T.B.3.3.8.8

బ్రహ్మ హోతాధ్వర్యుర్గీత్ । తమభిమృశేత్ । ఇదం బ్రహ్మణః । ఇదగ్ం హోతుః
। ఇదమధ్వర్యోః । ఇదమగ్నిధ ఇతి । యథైవాదః సౌమ్యేధ్వరే ।

అదేశమృత్విగోభ్యో దక్షిణా నీయన్తే । తాదృగేవ తత్ । అగ్నిధే ప్రథమాయాదధాతి । 56
(10)

T.B.3.3.8.9

అగ్నిముఖా హ్యుద్ధిః । అగ్నిముఖామేవర్ధిం యజమాన ఋద్ధోతి ॥ సకృదుపస్తీర్య
ద్విరాదధత్ । ఉపస్తీర్య ద్విరభిఘారయతి ।
షట్ సంపద్యన్తే । షడా ఋతవః । ఋతూనేవ ప్రీణాతి । వేదేన బ్రహ్మణే బ్రహ్మభాగం
పరిహరతి । ప్రాజాపత్యో వై వేదః । ప్రాజాపత్యో బ్రహ్మ । 57 (10)

T.B.3.3.8.10

సవితా యజ్ఞస్య ప్రసూత్యై । అథ కామమన్యేన । తతో హోత్రే । మధ్యం వా ఏతద్-
యజ్ఞస్య । యద్ధోతా । మధ్యత ఏవ యజ్ఞం ప్రీణాతి ।
అథాధ్వర్యవే । ప్రతిష్ఠా వా ఏషా యజ్ఞస్య । యదధ్వర్యుః ।
తస్మాద్ధవిర్-యజ్ఞస్యైతామేవావృతమను । 58 (10)

T.B.3.3.8.11

అన్యా దక్షిణా నీయన్తే । యజ్ఞస్య ప్రతిష్ఠిత్యై ।
అగ్నిమగ్నిథ్ సకృథ్ సకృథ్ సంమృద్ధిత్యాహ ।
పరాజీవ హ్యేతర్హి యజ్ఞః ॥ ఇషితా దైవ్యా హోతార ఇత్యాహ । ఇషితగ్ం హి కర్మ
క్రియతే ।
భద్రవాచ్యాయ ప్రేషితో మానుషః సూక్తవాకాయ సూక్తా బ్రూహిత్యాహ । ఆశిషమేవైతామాశాస్తే
|
స్వగా దైవ్యా హోతృభ్య ఇత్యాహ । యజ్ఞమేవ తద్భ్యగా కరోతి ( ) । స్వస్తిర్-మానుషేభ్య
ఇత్యాహ ।
ఆశిషమేవైతామాశాస్తే । శమ్యోర్-బ్రూహిత్యాహ ।

శ॒మ్ము॒మే॒వ బా॑ర్హస్ప॒త్యం॑ బా॒గధే॑యే॒న స॑మ॒ర్థయ॑తి || 59 (14)

(చ॒ర॒త్యధ్వి॒ర్యుః - ప్ర॑జాతిర్ - హ్వా॒యతే - వే॑దా - బ్ర॒వీద్ - బర్హి॑షదం కరో-త్యృత్విజో-
దధాతి-బ్రహ్మో-ఽను-కరోతి చ॒త్వారి॑ చ) (A8)

|| 3.3.9 అనువాకం 9 - ప్రస్తరప్హారాదికమ్ ||

T.B.3.3.9.1

అథ॑ స్రుచా॑వను॒ష్టుగా॒భ్యం వా॑జవ॒తీభ్యాం॑ వ్యా॒హతి॑ | ప్ర॒తిష్ఠా॑ వా అ॒నుష్టుక్॑ | అన్నం॑ వాజః
ప్రతి॑ష్ఠిత్యై | అ॒న్నాద్య॑స్యావ॒రుద్ధ్యై॑ | ప్రాచీం॑ జ॒హూమూ॑హతి | జా॒తానే॒వ భ్రాతృ॑వ్యాన్
ప్రణు॑దతే | ప్ర॒తిచీ॑ముప॒భృతమ్॑ |
జ॒నిష్య॑మాణానే॒వ ప్రతి॑నుదతే |
స వి॑షూచ ఏ॒వాపో॑హ్య స॒పత్నాన్॑. య॒జమా॑నః |
అ॒స్మిన్ లో॒కే ప్రతి॑తిష్ఠతి | 60 (10)

T.B.3.3.9.2

ద్వాభ్యామ్ | ద్విప్రతిష్ఠో హి || వసు॑భ్యస్తా॒ రుద్రే॑భ్యస్తా॒ ఽఽది॒త్యేభ్యస్తే॒వ్త్యాహా॑ |
యథా॑య॒జురే॒వై తత్ | స్రు॒క్షు ప్రస్త॑రమనక్తి |
ఇ॒మే వై లో॒కాః స్రు॑చః | య॒జమా॑నః ప్రస్త॒రః | య॒జమా॑నమే॒వ తేజ॑సా॒నక్తి॑ | త్రే॒ధాన॑క్తి
|
త్రయ॑ ఇ॒మే లో॒కాః | 61 (10)

T.B.3.3.9.3

ఏ॒భ్య ఏ॒వైనం॑ లో॒కేభ్యో॑నక్తి |
అ॒భిపూ॑ర్వమనక్తి | అ॒భిపూ॑ర్వమే॒వ య॒జమా॑నం తేజ॑సా॒నక్తి॑ || అ॒క్తగ్ం రి॑హాణా ఇ॒త్యాహా॑
|

తేజో వా ఆజ్యమ్ | యజమానః ప్రస్తరః |

యజమానమేవ తేజసానక్తి | వియన్తు వయ ఇత్యాహ | వయ ఏవైనం కృత్వా |
సువర్గం లోకం గమయతి | 62 (10)

T.B.3.3.9.4

ప్రజాం యోనిం మా నిర్మృక్షమిత్యాహ | ప్రజాయై గోపిథాయ || ఆప్యాయన్తామాప
ఓషధయ ఇత్యాహ | ఆప ఏవోషధీరాప్యాయయతి | మరుతాం పృషతయః స్థేత్యాహ
| మరుతో వై వృష్ట్యా ఈశతే |
వృష్టిమేవావరున్ధే | దివం గచ్ఛ తతో నో వృష్టిమేరయేత్యాహ | వృష్టిరైవ ద్యౌః |
వృష్టిమేవావరున్ధే | 63 (10)

T.B.3.3.9.5

యావద్వా అధ్వర్యుః ప్రస్తరం ప్రహరతి | తావద్స్యాయుర్మీయతే | ఆయుష్వా అగ్నేనస్యాం
పాహిత్యాహ | ఆయురేవాత్మన్-ధత్తే |
యావద్వా అధ్వర్యుః ప్రస్తరం ప్రహరతి | తావద్స్య చక్షుర్మీయతే | చక్షుష్వా అగ్నేనసి
చక్షుర్మే పాహిత్యాహ | చక్షురేవాత్మన్-ధత్తే ||
ధ్రువానసీత్యాహ ప్రతిష్ఠిత్యై ||
యం పరిధిం పర్యధత్థా ఇత్యాహ | 64 (10)

T.B.3.3.9.6

యథాయజురేవైతత్ | అగ్నే దేవ పణిభిర్-వీయమాణ ఇత్యాహ | అగ్నయ ఏవైనం
జష్టం కరోతి |
తం త ఏతమను జోషం భరామీత్యాహ |
సజాతానేవాస్మా అనుకాన్కరోతి |
నేదేష త్వదపచేతయాతా ఇత్యాహానుఖ్యాత్యై || యజ్ఞస్య పాథ ఉప సమితమిత్యాహ |
భూమానమేవోపైతి | పరిధిన్-ప్రహరతి |

T.B.3.3.9.7

సుచౌ సం ప్రసావయతి | యదేవ తత్ర క్రూరమ్ |
 తత్-తేన శమయతి | జహ్వాముపభృతమ్ | యజమానదేవత్యా వై జహూః |
 భ్రాతృవ్యదేవతోపభృత్ |
 యజమానాయైవ భ్రాతృవ్యముపస్తిం కరోతి ||
 సగ్గస్రావభాగాః స్థేత్యాహ |
 వసవో వై రుద్రా ఆదిత్యాః సగ్గస్రావభాగాః |
 తేషాం తద్-భాగధేయమ్ | 66 (10)

T.B.3.3.9.8

తానేవ తేన ప్రిణాతి | వైశ్వదేవ్యర్చా | ఏతే హి విశ్వే దేవాః | త్రిష్టుగ్-భవతి | ఇన్ద్రియం వై
 త్రిష్టుక్ | ఇన్ద్రియమేవ యజమానే దధాతి || అగ్నేర్వామపన్నగృహస్య సదసి సాదయామిత్యా
 ఇయం వా అగ్నిరపన్నగృహః | అస్యా ఏవైనే సదనే సాదయతి | సుమ్నాయ సుమ్నసీ
 సుమ్నే మా ధత్తమిత్యాహ | 67 (10)

T.B.3.3.9.9

ప్రజా వై పశవః సుమ్నమ్ | ప్రజామేవ పశూనాత్మన్ధతే | ధురి ధుర్యో పాతమిత్యాహ |
 జాయాపత్యోర్-గోపిథాయ || అగ్నేఽదభాయోఽశితతనో ఇత్యాహ | యథాయజరేవైతత్
 | పాహి మాఽద్య దివః పాహి ప్రసిత్యై పాహి దురిష్ట్యై పాహి దురద్మన్యై పాహి దుశ్చరితాదితా
 | ఆశిషమేవైతామాశాన్తే |
 అవిషం నః పితుం కృణు సుషదా యోనిగ్ స్వాహేతీద్ధ్మ-సమ్ప్వశ్చనాన్యన్వాహార్యపచనే
 ఽభ్యాధాయ ఫలీకరణహోమం జహోతి |

అతిరిక్తాని వా ఇద్ధ్మ సమప్వశ్చనాని । 68 (10)

T.B.3.3.9.10

అతిరిక్తాః ఫలీకరణాః । అతిరిక్తమాజ్యోచ్ఛేషణమ్ ।

అతిరిక్త ఏవాతిరిక్తం దధాతి । అథో అతిరిక్తే-నైవాతిరిక్త-మాప్త్వాఽవరున్ధే ॥ వేదిర్-దేవేభ్యో
నిలాయత । తాం వేదేనాన్వవిన్దన్న్ । వేదేన వేదిం వివిదుః పృథివీమ్ । సా పప్రథే పృథివీ
పార్థివాని ।

గర్భం బిభర్తి భువనేష్వంతః ।

తతో యజ్ఞో జాయతే విశ్వదానిరితి పురస్తాథ్ స్తమ్బయజుషో వేదేన వేదిగ్ం సంమాప్త్యనువిత్యై
। 69 (10)

T.B.3.3.9.11

అథో యద్-వేదశ్చ వేదిశ్చ భవతః । మిథునత్వాయ ప్రజాత్యై । ప్రజాపతేర్వా ఏతాని
శ్మశ్రూణి । యద్-వేదః । పత్నియా ఉపస్థ ఆస్యతి ।

మిథునమేవ కరోతి । విన్దతే ప్రజామ్ ।

వేదగ్ం హోతాఽఽహవనీయాథ్-స్త్రిణన్నేతి ।

యజ్ఞమేవ తథ్ సస్తనోతోత్తరస్మా-దర్థమాసాత్ ।

తగ్ం సస్తతముత్తరేఽర్థమాస ఆలభతే । 70 (10)

T.B.3.3.9.12

తం కాలేకాల ఆగతే యజతే ॥ బ్రహ్మవాదినో వదన్తి ।

స త్వా అధ్వర్యుః స్యాత్ । యో యతో యజ్ఞం ప్రయుజ్యే ।

తదేనం ప్రతిష్ఠాపయతితి ।

వాతాద్వా అధ్వర్యుర్యజ్ఞం ప్రయుజ్యే ।

దేవా గాతువిదో గాతుం విత్వా గాతుమితేత్యాహ ।

య॑త ఏ॒వ య॒జ్ఞం ప్ర॑యు॒జ్ఞే ।

తదే॑నం ప్రతి॒ష్ఠాప॑యతి ।

ప్రతి॑తిష్ఠతి ప్ర॒జయా॑ ప॒శుభి॑ర్-యజమా॒నః ( ) ॥ 71 (10)

(తి॒ష్ఠతీ - మే లో॒కా - గమ॑యతి - ద్యౌ॑ర్ వృష్టి॒మేవావ॑రున్ధే - ప॒ర్యధ॑తా ఇ॒త్యాహా -
సమి॑ష్ట్యై - భాగ॒ధేయం - ధత్త॑మి॒త్యాహా - వా ఇ॑ద్ధ్మ స॒మప్నో॑శ్చనా - న్యను॑వి॒త్యై - లభ॑తే
- యజమా॒నః) (A9)

॥ 3.3.10 అనువాకం 10 - పత్నియోక్రవిమోకః ॥

T.B.3.3.10.1

యో వా అయ॑థాదే॒వతం॑ య॒జ్ఞము॑ప॒చర॑తి ।

ఆ దే॒వతా॑భ్యో వృశ్చ్యతే । పాపీ॑యాన్ భవతి । యో య॑థాదే॒వతమ్ । న దే॒వతా॑భ్య
ఆవృశ్చ్యతే ।

వసీ॑యాన్ భవతి । వారు॒ణో వై పా॑శః ।

ఇ॒మం వి॑ష్యామి వరు॒ణస్య॑ పాశ॒మిత్యా॑హ ।

వరు॒ణపా॑శాదే॒వైనాం॑ ముఞ్చతి ।

సవి॒తృప్ర॑సూతో యథాదే॒వతమ్ । 72 (10)

T.B.3.3.10.2

న దే॒వతా॑భ్య ఆవృశ్చ్యతే । వసీ॑యాన్ భవతి ।

ధాతు॑శ్చ యోనా॑ సుక్రతస్య లోక ఇ॒త్యాహా । అగ్ని॑ర్వై ధాతా । పు॒ణ్యం కర్మ॑ సుక్రతస్య
లోకః । అగ్ని॑ర్వైనాం ధాతా । పుణ్యే॑ కర్మణి సుక్రతస్య లోకే దధాతి । స్తో॒త్రం మే స॒హ
పత్యా॑ కరోమి॒త్యాహా ।

ఆత్మ॑నశ్చ యజమా॒నస్య॑ చానా॒త్యై స॒త్వాంయ॑ ॥

T.B.3.3.10.3

అశిషమేవైతామాశాస్తే పూర్ణపాత్రే | అన్తతోఽనుష్టుభౌ | చతుష్పద్యా ఏతచ్ఛన్దః ప్రతిష్ఠితం
 పత్నియై పూర్ణపాత్రే భవతి |
 అస్మిన్ లోకే ప్రతితిష్ఠానీతి |
 అస్మిన్నేవ లోకే ప్రతితిష్ఠతి | అథో వాగ్వా అనుష్టుక్ | వాజ్ఞీధునమ్ | ఆపో రేతః
 ప్రజననమ్ |
 ఏతస్మాద్వై మిధునాద్విద్యోతమానః స్తనయన్వర్షతి | రేతః సిఞ్చన్ | 74 (10)

T.B.3.3.10.4

ప్రజాః ప్రజనయన్ | యద్వై యజ్ఞస్య బ్రహ్మణా యుజ్యతే | బ్రహ్మణా వై తస్య
 విమోకః | అద్భిః శాన్తిః | విముక్తం వా ఏతర్హి యోక్తం బ్రహ్మణా |
 ఆదాయైనత్పత్నీ సహాప ఉపగృహ్ణీతే శాన్త్యై |
 అఞ్జలౌ పూర్ణపాత్రమానయతి | రేత ఏవాస్యాం ప్రజాం దధాతి | ప్రజయా హి మనుష్యః
 పూర్ణః |
 ముఖం విమృష్టే ( ) | అవభృథస్యైవ రూపం కృతోవ్విష్ఠతి || 75 (11)
 (సవితృప్రసూతో యథాదేవతం-ప్రజయేత్యాహ-సిఞ్చన్-మృష్ట ఏకం చ) (A10)

|| 3.3.11 అనువాకం 11 - ఉపవేషోపగూహనమ్ ||

T.B.3.3.11.1

పరివేషో వా ఏష వనస్పతీనామ్ | యదుపవేషః | య ఏవం వేద | విన్దతే పరివేష్టారమ్

। తముత్కరే ॥ యం దేవా మనుష్యేషు ।

ఉపవేషమధారయన్న । యే అస్మదపచేతసః । తానస్మభ్య-మిహాకురు । ఉపవేషోపవిడ్ధి
నః । 76 (10)

T.B.3.3.11.2

ప్రజాం పుష్టిమథో ధనమ్ ।

ద్విపదో నశ్చతుష్పదః । ధ్రువాన-నపగాన్-కుర్వతి పురస్తాత్ ప్రత్యజ్ఞాముపగూహతి ।

తస్మాత్ పురస్తాత్ ప్రత్యజ్ఞః శూద్రా అవస్యన్తి । స్థవిమత ఉపగూహతి । అప్రతివాదిన
ఏవైనాన్ కురుతే ॥

ధృష్టిర్వా ఉపవేషః ।

శుచార్తో వజ్రో బ్రహ్మణా సగ్ంశితః ।

యోపవేషే శుక్ । సాఽముమృచ్ఛతు యం ద్విష్మ ఇతి । 77 (10)

T.B.3.3.11.3

అథాస్మై నామ గృహ్య ప్రహరతి । నిరముం నుద ఓకసః । సపత్నో యః పృతన్యతి ।

నిర్బాధ్యేన హవిషా । ఇన్ద్ర ఏణం పరాశరీత్ ।

ఇహి తిస్రః పరావతః । ఇహి పఞ్చజనాగ్ం అతి ।

ఇహి తిస్రోఽతి రోచనా యావత్ । సూర్యో అసద్-దివి ।

పరమాం త్వా పరావతమ్ । 78 (10)

T.B.3.3.11.4

ఇన్ద్రో నయతు వృత్రహా । యతో న పునరాయసి ।

శశ్వతీభ్యః సమాభ్య ఇతి । త్రివృద్వా ఏష వజ్రో బ్రహ్మణా సగ్ంశితః । శుచైవైనం విధ్వా
।

ఏభ్యో లోకేభ్యో నిర్ణద్య । వజ్రేణ బ్రహ్మణా స్ప్రుణతే । హతో ఽసావవధిష్మా-ముమిత్యాహ
స్ప్రుత్యై । యం ద్విష్యాత్తం ధ్యాయేత్ ।

శుచైవైన-మర్పయతి ( ) || 79 (10)

(నో-ద్విష్మ ఇతి-పరావత-మర్పయతి) (A11)

Prapaataka KORvai with starting Words of 1 to 11 Anuvaakams :-

(ప్రత్యుష్టం - దివః శిల్ప - మయజ్ఞో - ధృతం చ - దేవాసురాః స ఏతమిన్ద్ర - ఆపో దేవీ
- రగ్నినా - ధిష్ణియా - అథ స్రుచౌ - యో వా అయథాదేవతం - పరివేషో వా ఏకాదశ)

KORvai with starting Words of 1, 11, 21 Series of Dasinis :-

(ప్రత్యుష్ట - మయజ్ఞ - ఏషా హి విశ్వేషాం దేవానా - మూర్జా పృథివీ - మథో రక్షసాం -
తాం ప్రజాతిం - ద్వాభ్యాం - తం కాలేకాలే నవసప్తతిః)

First and Last Word 3rd Ashtakam 3rd Prapaatakam :-

(ప్రత్యుష్టగ్ం - శుచైవైనమర్పయతి)

|| హరిః ఓమ్ ||

|| కృష్ణ యజుర్వేదీయ తైత్తిరీయ బ్రాహ్మణే తృతీయాష్టకే తృతీయ ప్రపాఠకః సమాప్తః

||

ఓం నమః పరమాత్మనే, శ్రీ మహాగణపతయే నమః
శ్రీ గురుభ్యో నమః, హ॒రిః ఓం

॥ 3.4 తృతీయాష్టకే చతుర్థః ప్రపాఠకః - పురుషమేధః ॥

3.4.1 to 3.4.19

పురుషమేధః

T.B.3.4.1.1

బ్ర॒హ్మణే॑ బ్రా॒హ్మణ॑మా॒లభ॑తే । క్ష॒త్రాయ॑ రా॒జన్య॑మ్ । మ॒రుద్ధో॑భ్య వైశ్య॑మ్ । తప॑సే
శూ॒ద్రమ్ । తమ॑సే త॒స్కర॑మ్ । నా॒రకాయ॑ వీ॒రహ॑ణమ్ । పా॒ప్మనే॑ క్షీ॒బమ్ । ఆ॒క్రయా॑యా॒యోగ॑
। కా॒మాయ॑ పు॒గ్గ్చలూ॑మ్ ।

అతి॑క్రుష్టాయ మా॒గధ॑మ్ ॥ 1 (10) (A1)

T.B.3.4.2.1

గీ॒తాయ॑ సూ॒తమ్ । నృ॒తాయ॑ శై॒లూష॑మ్ । ధ॒ర్మాయ॑ స॒భాచ॑రమ్ । న॒ర్మాయ॑ రే॒భమ్
। నరి॑ష్ఠాయై భీ॒మల॑మ్ । హ॒సాయ॑ కారి॑మ్ । ఆ॒నన్దాయ॑ స్త్రీ॒షఖ॑మ్ ।

ప్ర॒ముదే॑ కు॒మారీ॑పు॒త్రమ్ । మే॒ధాయై॑ రథ॒కార॑మ్ ।

ధై॒ర్యాయ॑ త॒క్షణ॑మ్ ॥ 2 (10) (A2)

T.B.3.4.3.1

శ్ర॒మాయ॑ కౌ॒లాల॑మ్ । మూ॒యాయై॑ కా॒ర్మార॑మ్ । రూ॒పాయ॑ మణి॑కారమ్ । శుభే॑ వ॒పమ్
। శ॒ర॒వ్యా॑యా ఇ॒షుకా॑రమ్ । హే॒త్యై ధ॑న్వకారమ్ । క॒ర్మణే॑ జ్యోకారమ్ । ద్వి॒ష్టాయ॑
ర॒జ్జుస॑ర్గమ్ । మృ॒త్యవే॑ మృ॒గయు॑మ్ ।

అ॒న్తకాయ॑ శ్వ॒నితం॑ ॥ 3 (10) (A3)

T.B.3.4.4.1

స॒న్ధయే॑ జా॒రమ్ । గే॒హాయో॑ప॒పతి॑మ్ । ని॒ర్ఘ్నై॑ పరి॒విత్తమ్ । ఆ॒ర్ద్యై పరి॑వివి॒ద్ధానమ్ ।
అ॒రా॒ద్యై ది॒ధిషూ॑ప॒తిమ్ । ప॒విత్రా॑య భి॒షజి॑మ్ ।
ప్ర॒జ్ఞానా॑య నక్ష॒త్రద॒రశమ్ । ని॒ష్కృ॑త్యై పే॒శస్కా॑రీమ్ । బ॒లాయో॑ ప॒దామ్ ।
వ॒ర్ణాయా॑నూ॒రుధమ్ ॥ 4 (10) (A4)

T.B.3.4.5.1

న॒దీభ్యః॑ పౌ॒జ్ఞోష్ఠమ్ । ఋ॒క్షీకా॑భ్యో॒ వైషా॑దమ్ ।
పు॒రుష॒వ్యాపూ॑య దు॒ర్మదమ్ । ప్ర॒యద॒భ్య ఉ॑న్మ॒త్తమ్ । గ॒న్ధర్వా॑స్స॒రాభ్యో॑ వ్రా॒త్యమ్ ।
స॒ర్పదే॒వజ॒నేభ్యో॑ ౭ప్రతిపదమ్ । అ॒వేభ్యః॑ కి॒తవమ్ ।
ఇ॒ర్యతా॑యా అ॒కిత॑వమ్ । పి॒శాచే॑భ్యో॒ బిద॑లకా॒రమ్ ।
యా॒తుధా॑నే॒భ్యః క॒ణ్ణక॑కా॒రమ్ ॥ 5 (10) (A5)

T.B.3.4.6.1

ఉ॒త్సాదే॑భ్యః కు॒బ్జమ్ । ప్ర॒ముదే॑ వా॒మనమ్ । ద్వా॒ర్భ్యః స్రా॒మమ్ । స్వ॒ప్నా॑యా॒న్ధమ్ ।
అ॒ధర్మా॑య బధి॒రమ్ । స॒జ్ఞానా॑య స్మ॒రకా॑రీమ్ ।
ప్ర॒కామో॑ద్యా॒యోప॒సదమ్ । ఆ॒శి॒ణాయై॑ ప్ర॒శ్నినమ్ ।
ఉ॒ప॒శి॒ణాయా॑ అభిప్ర॒శ్నినమ్ ।
మ॒ర్యాదా॑యై ప్ర॒శ్నవి॒వాకమ్ ॥ 6 (10) (A6)

T.B.3.4.7.1

ఋ॒త్యై స్తే॒నహృ॑దయమ్ । వై॒రహ॑త్యా॒య పి॑శు॒నమ్ । వి॒విత్యై॑ క్ష॒త్తారమ్ । ఔ॒పద్ర॑ష్టాయ

సంగ్రహీతారమ్ । బలాయానుచరమ్ । భూమ్నే పరిష్కన్దమ్ ।
 ప్రియాయ ప్రియవాదినమ్ । అరిష్ట్యా అశ్వసాదమ్ ।
 మేఢాయ వాసః పల్పాలీమ్ । ప్రకామాయ రజయిత్రీమ్ ॥ 7 (10) (A7)

T.B.3.4.8.1

భాయై దార్వాహారమ్ । ప్రభాయా ఆగ్నేన్దమ్ । నాకస్య ప్రృష్ఠాయాభిషేక్తారమ్ । బ్రద్ధస్య
 విష్టపాయ పాత్రనిర్ణేగమ్ । దేవలోకాయ పేశితారమ్ ।
 మనుష్యలోకాయ ప్రకరితారమ్ ।
 సర్వేభ్యో లోకేభ్య ఉపనేక్తారమ్ ।
 అవర్త్యై వధాయోపమన్థితారమ్ ।
 సువర్గాయ లోకాయ భాగదుఘమ్ ।
 వర్షిష్ఠాయ నాకాయ పరివేష్టారమ్ ॥ 8 (10) (A8)

T.B.3.4.9.1

అర్మేభ్యో హస్తిపమ్ । జువాయాశ్వపమ్ । పుష్ట్యై గోపాలమ్ । తేజసేఽజపాలమ్ ।
 వీర్యాయావిపాలమ్ । ఇరాయై కీనాశమ్ । కీలాలాయ సురాకారమ్ । భద్రాయ గృహపమ్
 । శ్రేయసే విత్తధమ్ । అధ్యక్షాయానుక్షత్తారమ్ ॥ 9 (10) (A9)

T.B.3.4.10.1

మన్యవేఽయస్తాపమ్ । క్రోధాయ నిసరమ్ । శోకాయాభిసరమ్ । ఉత్కూలవికూలాభ్యాం
 త్రిస్థినమ్ । యోగాయ యోక్తారమ్ । క్షేమాయ విమోక్తారమ్ ।
 వపుషే మానస్కృతమ్ । శీలాయాఞ్జనీకారమ్ ।
 నిర్బుత్యై కోశకారీమ్ । యమాయాసూమ్ ॥ 10 (10) (A10)

య॒మ్యై॑ య॒మ॒సూమ్ । అ॒థ॒ర్వ॒భ్యోఽవ॑తోకామ్ । స॒మ్య॒థ్స॒రాయ॑ ప॒ర్యారిణీ॑మ్ ।
 ప॒రి॒వ॒థ్స॒రాయా॑వి॒జాతామ్ । ఇ॒దా॒వ॒థ్స॒రాయా॑ప॒స్క॒ద్వరీ॑మ్ ।
 ఇ॒ద్వ॒థ్స॒రాయా॑తీ॒త్వరీ॑మ్ । వ॒థ్స॒రాయ॑ వి॒జ్జ॒రరామ్ ।
 స॒ర్వ॒థ్స॒రాయ॑ ప॒లిక్పీ॑మ్ । వ॒నాయ॑ వ॒న॒పమ్ ।
 అ॒న్యతో॑రణ్యా॒య దా॒వ॒పమ్ ॥ 11 (10) (A11)

స॒రో॒భ్యో ధై॒వ॒రమ్ । వే॒శ॒న్తా॒భ్యో దా॑శమ్ । ఉ॒ప॒స్థా॒వరీ॒భ్యో బైన్దమ్ ।
 న॒ద్వలా॑భ్యః శౌ॒ష్క॒లమ్ । పా॒ర్యాయ॑ కై॒వ॒ర్తమ్ । అ॒వార్యాయ॑ మా॒ర్గారమ్ । తీ॒ర్థే॑భ్యః
 ఆ॒న్దమ్ । వి॒ష॒మే॒భ్యో మై॒నాలమ్ । స్వ॒నే॒భ్యః ప॒ర్ణకమ్ ।
 గు॒హా॒భ్యః కి॑రా॒తమ్ । సా॒ను॒భ్యో జ॑మ॒భకమ్ ।
 ప॒ర్వ॒తే॒భ్యః కిం పూ॑రు॒షమ్ ॥ 12 (12) (A12)

ప్ర॒తి॒శ్రు॒త్కాయా॑ ఋ॒తు॒లమ్ । ఘోషా॑య భ॒షమ్ ।
 అ॒న్తాయ॑ బ॒హు॒వాది॑నమ్ । అ॒న॒న్తాయ॑ మూ॒కమ్ ।
 మ॒హా॑సే వీణా॒వాదమ్ । క్రో॒శాయ॑ తూ॒ణవ॒ద్ధమ్ ।
 ఆ॒క్ర॒న్దాయ॑ దు॒న్దు॒భ్యాఘా॒తమ్ । అ॒వ॒ర॒స్ప॒రాయ॑ శ॒ఙ్గద్ధమ్ । ఋ॒భు॒భ్యోఽజి॑న॒స్థాయమ్
 । సా॒ధ్యే॑భ్యశ్చ॒ర్మ॒ష్టమ్ ॥ 13 (10) (A13)

బీ॒భ॒థ్సాయై॑ పౌ॒ల్క॒సమ్ । భూ॒త్యై జా॑గ॒రణమ్ । అ॒భూ॒త్యై స్వ॑ప॒నమ్ । తు॒లాయై॑

వాణీ॑జమ్ । వ॒ర్ణాయ॑ హి॒రణ్య॑కారమ్ ।

వి॒శ్వే॑భ్యో దే॒వే॑భ్యః సి॒ద్ధ్మ॑లమ్ । ప॒శ్చాద్-దో॒షాయ॑ గ్లా॒వమ్ । ఋ॒త్యై జన॑వాదీ॒నమ్ ।

వ్య॑ద్ధ్యా అపగ॒ల్భమ్ ।

స॒గ్-శ॒రాయ॑ ప్ర॒చ్ఛిద॑మ్ ॥ 14 (10) (A14)

T.B.3.4.15.1

హ॑సాయ పు॒గ్గ్చ॑లూమా॒లభ॑తే । వీ॒ణా॒వాదం॑ గ॒ణకం॑ గీ॒తాయ॑ । యాద॑సే శా॒బ్దల్యా॑మ్

। న॒ర్మాయ॑ భద్ర॒వతీ॑మ్ ।

తూ॒ణవ॒ద్ధ్మం గ్రా॑మ॒ణ్యం పా॑ణిసంఘా॒తం నృ॒త్యాయ॑ । మోదా॑యాను॒క్రోశ॑కమ్ ।

ఆ॒న॒న్దాయ॑ త॒లవ॑మ్ ॥ 15 (7) (A15)

T.B.3.4.16.1

అ॒క్ష॒రా॒జాయ॑ కి॒తవ॑మ్ । కృ॒తాయ॑ స॒భావి॑నమ్ । త్రే॒తాయా॑ ఆది॒నవ॒దర్శ॑మ్ । ద్వా॒ప॒రాయ॑
బ॒హిః స॑దమ్ । క॒లయే॑ స॒భాస్థా॑ణమ్ । దు॒ష్కృ॒తాయ॑ చ॒రకా॑చార్యమ్ ।

అధ్వ॑నే బ్ర॒హ్మచా॑రిణమ్ । పి॒శాచే॑భ్యః సై॒లగ॑మ్ । పి॒పాసా॑యై గో॒వ్యచ్ఛ॑మ్ । నిర్ఋ॑త్యై
గో॒ఘాత॑మ్ । క్షు॒ధే గో॑వి॒కర్త॑మ్ । క్షు॒త్ప్ర॒ష్టాభ్యాం॑ తమ్ ।

యో గాం వి॒కృ॑న్త॒న్తం మాగ్-సం॑ భిక్ష॑మాణ ఉప॒తిష్ఠ॑తే ॥ 16 (13) (A16)

T.B.3.4.17.1

భూ॑మ్యై పి॒తస॒ర్పిణ॑మా॒లభ॑తే । అ॒గ్నయే॑-గ్-స॒లమ్ ।

వా॒యవే॑ చా॒ణ్డాల॑మ్ । అ॒న్తరి॑ణాయ వగ్-శ॒నర్తి॑నమ్ । ది॒వే ఖ॑ల॒తిమ్ । సూ॑ర్యాయ హ॒ర్యక్ష॑మ్
।

చ॒న్ద్రమ॑సే మి॒ర్మిర॑మ్ । నక్ష॑త్రే॒భ్యః కి॒లాస॑మ్ ।

అహ్నో శుక్లం పిఙ్గలమ్ । రాత్రయై కృష్ణం పిఙ్గాక్షమ్ ॥ 17 (10) (A17)

T.B.3.4.18.1

వాచే పురుషమాలభతే । ప్రాణమపానం వ్యానముదానగ్ం సమానం తాన్. వాయవే ।
సూర్యాయ చక్షురాలభతే । మనశ్చన్ద్రమసే । దిగ్మ్యః శోత్రమ్ । ప్రజాపతయే పురుషమ్
॥ 18 (6) (A18)

T.B.3.4.19.1

అధైతానరూపేభ్య ఆలభతే । అతిహ్రస్వ-మతిదీర్ఘమ్ ।
అతికృశమత్యగ్ంసలమ్ । అతిశుక్ల-మతికృష్ణమ్ ।
అతిశక్ల-మతిలోమశమ్ । అతికిరిట-మతిదన్తురమ్ ।
అతిమిర్మిర-మతిమేమిషమ్ । ఆశాయై జామిమ్ ।
ప్రతిజాయై కుమారీమ్ ॥ 19 (9) (A19)

Prapaataka KORvai with starting Words of 1 to 19 Anuvaakams :-

(బ్రహ్మణే - గీతాయ - శ్రమాయ - సన్ధయే - నదీభ్య - ఉథ్నాదేభ్య - ఋత్యై - భాయా -
అర్మేభ్యో - మన్యవే - యమ్యై దశ దశ - సరోభ్యో ద్వాదశ - ప్రతిశ్రుత్కాయై - బీభథ్నాయై
దశ దశ - హసాయ సప్తా-
క్షరాజాయ త్రయోదశ - భూమ్యై దశ - వాచే షడధ - నవైకాన్న విగ్ంశతిః)

KORvai with starting Words of 1, 11, 21 Series of Dasinis :-

(బ్రహ్మణే - యమ్యై నవదశ)

First and Last Word 3rd Ashtakam 4th Prapaatakam :-

(బ్రహ్మణే - కుమారీమ్)

॥ హరిః ఓమ్ ॥

॥ కృష్ణ యజుర్వేదీయ తైత్తిరీయ బ్రాహ్మణే తృతీయాష్టకే చతుర్థ ప్రపాఠకః సమాప్తః ॥

+++++=====

ఓం నమః పరమాత్మనే, శ్రీ మహాగణపతయే నమః

శ్రీ గురుభ్యో నమః, హరిః ఓం

॥ 3.5 తృతీయాష్టకే పञ్చమః ప్రపాఠకః - ఇష్టిహౌత్రమ్ ॥

॥ 3.5.1 అనువాకం 1 - హోతుర్జపః పురస్తాథ్ సామిధేసీనామ్ ॥

T.B.3.5.1.1

స॒త్యం ప్ర॑పద్యే । ఋ॒తం ప్ర॑పద్యే ।
అ॒మృ॒తం ప్ర॑పద్యే ।
ప్ర॒జాప॑తేః ప్రి॒యాం త॒నువ॑మనార్తాం ప్ర॑పద్యే ।
ఇ॒దమ॑హం ప॒ञ్చద॑శేన వజ్రేణ ।
ద్వి॒ష॒ంతం భ్రా॑తృవ్యమవక్రామామి ।
యోఽస్మాన్ ద్వేష్టి॑ । యం చ వ॒యం ద్వి॒ష్మః ।
భూ॒ర్భువః॑ సువః । హిమ్ ॥ 1 (10) (సత్యం దశ) (A1)

॥ 3.5.2 అనువాకం 2 - సామిధేసీనున్వాహ ॥

T.B.3.5.2.1

ప్ర॒ వో వా॑జా అ॒భిద్య॑వః । హ॒విష్మ॑న్తో ఘృ॒తాచ్య॑ ।
దే॒వా॒ఙ్గాతి॑ సు॒న్నయః॑ ॥ అ॒గ్న ఆ॑యాహి వీ॒తయే॑ । గృ॒ణానో॑ హ॒వ్యదా॑తయే ।
ని హో॑తా సథ్ని బ॒ర॒హిషి॑ ॥ తం త్వా స॒మిద్భి॑రఙ్గి॒రః । ఘృ॒తేన॑ వర్ధయామసి ।
బృ॒హచ్ఛో॑చా యవిష్ట్య ॥ స నః॑ పృథు శ్ర॒వాయ్యమ్॑ । 2 (10)

T.B.3.5.2.2

అ॒చ్ఛా దే॑వ వివాససి । బృ॒హద॑గ్నే సు॒వీర్యమ్॑ ॥

ఈడేన్యో నమస్యస్తిరః । తమాగ్ంసి దర్భతః । సమగ్నిరిధ్యతే వృషా ॥ వృషో అగ్నిః
సమిధ్యతే । అశ్వో న దేవవాహనః ।

తగ్ం హవిష్మన్త ఈడతే ॥ వృషణం త్వా వయం వృషన్న । వృషాణః సమిధీమహి ।

3 (10)

T.B.3.5.2.3

అగ్నే దీద్యతం బృహత్ ॥ అగ్నిం దూతం వృణీమహే ।

హోతారం విశ్వవేదసమ్ । అస్య యజ్ఞస్య సుక్రతుమ్ ॥ సమిధ్యమానో అధ్వరే । అగ్నిః

పావక ఈడ్యః । శోచిష్కేశస్తమిమహే ॥ సమిధో అగ్న ఆహుత । దేవాన్. యక్షి

స్వధ్వర । త్వగ్ం హి హవ్యవాడసి ( ) ॥

ఆజుహోత దువస్యత । అగ్నిం ప్రయత్యధ్వరే ।

వృణీధ్వగ్ం హవ్యవాహనమ్ ॥

త్వం వరుణ ఉత మిత్రో అగ్నే । త్వాం వర్ధన్తి మతిభిర్వసిష్ఠాః । త్వే వసు సుషణనాసి

సన్తు । యూయం పాత స్వస్తిభిః సదా నః ॥ 4 (17)

(శ్రవాయ్య - మిధీమ - హ్యసి సప్త చ) (A2)

॥ 3.5.3 అనువాకం 3 - ప్రరముక్త్యా నివిదోఽనూచ్య దేవతా ఆవాహయతి ॥

T.B.3.5.3.1

అగ్నే మహాగ్ం అసి బ్రాహ్మణ భారత । అస్తావసౌ ॥

దేవేద్ధో మన్విద్ధః । ఋషిష్ఠతో విప్రానుమదితః । కవిశస్తో బ్రహ్మసగ్ంశితో ఘృతాహవనః

ప్రణీర్-యజ్ఞానామ్ । రథీర్ధ్వరాణామ్ ।

అతూర్తో హోతా । తూర్ణిర్వ్యవాట్ ।

T.B.3.5.3.2

చమసో దేవపాసః | అరాగ్ం ఇవాగ్నో నేమిర్దేవార్ధ్వం పరిభూరసి | ఆవహ దేవాన్.
 యజమానాయ || అగ్నిమగ్న ఆవహ | సోమమావహ |
 అగ్నిమావహ | ప్రజాపతిమావహ | అగ్నిషోమావావహ | ఇన్ద్రాగ్ని ఆవహ | ఇన్ద్రమావహ
 ( ) | మహేన్ద్రమావహ | దేవాగ్ం ఆజ్యపాగ్ం ఆవహ |
 అగ్నిగ్ం హోత్రాయావహ | స్వం మహిమానమావహ | ఆ చాగ్నో దేవాన్. వహ |
 సుయజా చ యజ జాతవేదః || 6 (16)
 (దేవానా-మిన్ద్రమావహ షట్ప) (A3)

|| 3.5.4 అనువాకం 4 - స్రుచావాదాపయతి ||

T.B.3.5.4.1

అగ్నిర్ హోత్రా వేత్వగ్నిః | హోత్రం వేత్తు ప్రావిత్రమ్ | స్మో వయమ్ | సాధు తే
 యజమాన దేవతా | ఘృతవతి-మధ్వర్యో స్రుచమాఽస్యస్వ | దేవాయువం విశ్వవారామ్
 | ఈడామహై దేవాగ్ం ఈడేన్యాన్ |
 నమస్యామ నమస్యాన్ | యజామ యజ్ఞయాన్ || 7 (9)
 (అగ్నిర్ హోత్రా నవ) (A4)

|| 3.5.5 అనువాకం 5 - ప్రయాజాః ||

T.B.3.5.5.1

సమిధో అగ్న ఆజ్యస్య వియన్తు । తనూనపాదగ్న ఆజ్యస్య వేతు । ఇడో అగ్న ఆజ్యస్య
వియన్తు । బర్హిరగ్న ఆజ్యస్య వేతు । స్వాహాఽగ్నిమ్ । స్వాహా సోమమ్ । స్వాహాఽగ్నిమ్
। స్వాహా ప్రజాపతిమ్ ।

స్వాహాఽగ్నిషోమో । స్వాహేన్ద్రాగ్ని ( ) । స్వాహేన్ద్రమ్ ।

స్వాహా మహేన్ద్రమ్ । స్వాహా దేవాగ్ం ఆజ్యపాన్ । స్వాహాఽగ్నిగ్ం హోత్రాజ్షాణాః
।

అగ్న ఆజ్యస్య వియన్తు ॥ 8 (15)

(ఇన్ద్రాగ్ని పఞ్చ చ) (A5)

॥ 3.5.6 అనువాకం 6 - అజ్యభాగయోః పురోనువాక్యే ॥

T.B.3.5.6.1

అగ్నిర్-వృత్రాణి జఙ్ఘనత్ । ద్రవిణస్యూర్-విపన్యయా ।

సమిధః శుక్ర ఆహుతః । జషాణో అగ్నిరాజ్యస్య వేతు । త్వగ్ం సోమాసి సత్పతిః ।
త్వగ్ం రాజోత వృత్రహా ।

త్వం భద్రో అసి క్రతుః । జషాణః సోమ ఆజ్యస్య హవిషో వేతు । అగ్నిః ప్రత్నేన జన్మనా
। శుమ్భానస్తనువగ్ స్వామ్ ( ) ।

కవిర్-విప్రేణ వావృధే । జషాణో అగ్నిరాజ్యస్య వేతు ।

సోమ గీర్భిష్ట్యా వయమ్ । వర్ధయామో వచోవిదః । సుమృడికో న ఆవిశ ।

జషాణః సోమ ఆజ్యస్య హవిషో వేతు ॥ 9 (16)

(స్వాగ్ం షట్చ) (A6)

T.B.3.5.7.1

అగ్ని॑ర్-మూ॒ర్ధా ది॒వః క॒కుత్ । ప॒తిః పృ॒థి॒వ్యా అ॒యమ్ ।
 అ॒పాగ్ం రే॒తాగ్ం॑సి జి॒న్వతి॑ । భు॒వో య॒జ్ఞస్య॑ ర॒జస॑శ్చ నే॒తా । య॒త్రా ని॒యుద్భిః॑ స॒చసే॑
 శి॒వాభిః॑ । ది॒వి మూ॒ర్ధాన॑ం దధి॒షే సు॒వర్షా॑మ్ ।
 జి॒హ్వామ॑గ్నే చ॒కృషే॑ హ॒వ్యవా॑హమ్ । ప్ర॒జాప॑తే న త్వదే॒తాన్యన్యః॑ । వి॒శ్వా జ్ఞా॒తాని॒ పరి॒
 తా బ॑భూవ ।
 యత్-కా॑మాస్తే జ॒హుమ॑స్తన్నో॒ అస్తు॑ । 10 (10)

T.B.3.5.7.2

వ॒యగ్ స్యా॑మ ప॒తయో॑ ర॒యీణా॑మ్ । స వే॒ద పు॒త్రః పి॒త॒రగ్ం స మా॒త॒రమ్ । స
 సూ॒నురు॑భవ॒థ్న భు॑వ॒త్పున॑ర్మ॒ఘః । స ద్యా॒మార్ఘో॑ద॒న్తరి॑క్షగ్ం స సు॒వః । స వి॒శ్వా భు॒వో
 అభ॑వ॒థ్న ఆ॒భవత్ । అగ్ని॑షో॒మా సవే॑దసా । స॒హూతి॑ వన॒తం గి॒రః । సం దే॑వ॒త్రా
 బ॑భూవ॒థుః । యు॒వమే॒తాని॑ ది॒వి రో॒చనా॑ని ।
 అగ్ని॑శ్చ సో॒మ సక్ర॑తూ అధ॒త్తమ్ । 11 (10)

T.B.3.5.7.3

యు॒వగ్ం సి॒న్ధాగ్ం ర॒భిశ్స్తే-ర॒వద్యాత్ । అగ్ని॑షో॒మా-వ॑ము॒ఞ్చతం గృ॒భీతాన్ ।
 ఇ॒న్ద్రాగ్ని రో॒చనా ది॒వః । ప॒రి వా॒జేషు॑ భూ॒షథః॑ ।
 తద్వా॑ం చే॒తి ప్ర॒వీర్య॑మ్ । శ్న॒థద్వ॑త్రము॒త స॑నో॒తి వా॒జమ్ । ఇ॒న్ద్రా యో అగ్ని॑ స॒హురి॑
 స॒ప॒ర్యాత్ ।
 ఇ॒ర॒జ్యన్తా॑ వ॒సవ్య॑స్య భూ॒రేః । స॒హస్త॑మా స॒హసా॑ వా॒జయ॑న్తా । ఏ॒న్ద్ర సా॒నసి॑గ్ం ర॒యిమ్
 । 12 (10)

T.B.3.5.7.4

స॒జితా॑న్వగ్ం స॒దాస॑హమ్ । వర్షి॑ష్ఠము॒తయే॑ భ॒ర । ప్ర॑ససా॒హిషే॑ పు॒రుహూ॑త శ॒త్రూన్
 । జ్యేష్ఠ॑స్తే శు॒ష్మ ఇ॒హ రా॒తిర॑స్తు । ఇ॒న్ద్రాభ॑ర దక్షి॑ణేనా వ॒సూని॑ । ప॒తిః సి॑న్ధూనామసి
 రే॒వతీ॑నామ్ । మ॒హాగ్ం ఇ॒న్ద్రో య॑ ఓజ॒సా । ప॒ర్జన్యో వృ॑ష్టిమాగ్ం ఇ॒వ ।

స్తోమై॑ర్వ॒భస్య॑ వావృధే ।

మ॒హాం ఇ॒న్ద్రో నృ॑వదాచ॒ర్షణీ॑ప్రాః । 13 (10)

T.B.3.5.7.5

ఉ॒త ద్వి॑బర్హా అ॒మినః॑ స॒హోభిః॑ । అ॒స్మద్రి॑య॒గ్వావృ॑ధే వీ॒ర్యాయ॑ ।

ఉ॒రుః పృ॒థుః సు॑కృ॒తః క॒ర్తృభి॑ర్భూత్ ।

పి॒ప్రి॒హి దే॒వాగ్ం ఉ॑శ॒తో య॑విష్ఠ ।

వి॒ద్వాం బు॑తుాగ్ంర్ బు॒తుప॑తే య॒జేహ॑ ।

యే దై॒వ్యా బు॑త్వి॒జస్తే॑భి॒రగ్నే॑ ।

త్వగ్ం హో॑త॒వ్రాణా॑మ॒స్యా॒యజి॑ష్ఠః ॥

అ॒గ్నిగ్ం సి॑ష్ఠకృ॒తమ్ । అ॒యాడ॒గ్నిర॒గ్నేః ప్రి॒యా ధా॑మాని । అ॒యాట్థో॑మ॒స్య ప్రి॒యా

ధా॑మాని । 14 (10)

T.B.3.5.7.6

అ॒యాడ॒గ్నేః ప్రి॒యా ధా॑మాని । అ॒యాట్ప్ర॒జాప॑తేః ప్రి॒యా ధా॑మాని । అ॒యాడ॒గ్నిషో॑మ॒యో

ప్రి॒యా ధా॑మాని । అ॒యాడి॒న్ద్రాగ్ని॒యోః ప్రి॒యా ధా॑మాని ।

అ॒యాడి॒న్ద్రస్య॑ ప్రి॒యా ధా॑మాని । అ॒యాఞ్మ॒హేన్ద్ర॑స్య ప్రి॒యా ధా॑మాని । అ॒యాడ్డే॒వానా॑-

మా॒జ్యపా॑నాం ప్రి॒యా ధా॑మాని । య॒క్షద॑గ్నేర్ హో॒తుః ప్రి॒యా ధా॑మాని । య॒క్షధ॑స్వం

మ॒హిమా॑సమ్ । ఆ॒య॒జతా॑మే॒జ్యా ఇ॑షః ( ) । కృ॒ణోతు॑ సో అ॒ధ్వరా॑ జా॒తవే॑దాః ।

జ॒షతా॑గ్ం హ॒విః । అ॒గ్నే య॑ద॒ద్య వి॒శో అ॒ధ్వర॑స్య హో॒తః ।

పా॑వక శోచే॒ వేష్ట॑వగ్ం హి య॒జ్వా । బు॒తా య॑జాసి మ॒హినా॑ వి య॒దూభాః॑ ।

హ॒వ్యా వ॑హ య॒విష్ఠ॑ యా తే అ॒ద్య ॥ 15 (16)

॥ 3.5.8 అనువాకం 8 - ఇడోపాహ్వనామ్ ॥

T.B.3.5.8.1

ఉపహూతగ్ం రథస్తరగ్ం సహ పృథివ్యా ।
ఉప మా రథస్తరగ్ం సహ పృథివ్యా హ్వయతామ్ ।
ఉపహూతం వామదేవ్యగ్ం సహస్తరిక్షేణ ।
ఉప మా వామదేవ్యగ్ం సహస్తరిక్షేణ హ్వయతామ్ ।
ఉప హూతం బృహథ్సహ దివా । ఉప మా బృహథ్సహ దివా హ్వయతామ్ । ఉపహూతాః
సప్త హోత్రాః ।
ఉప మా సప్త హోత్రా హ్వయంతామ్ । ఉపహూతా ధేనుః సహర్షభా । ఉప మా ధేనుః
సహర్షభా హ్వయతామ్ । 16 (10)

T.B.3.5.8.2

ఉపహూతో భక్షః సఖా । ఉప మా భక్షః సఖా హ్వయతామ్ । ఉపహూతా(4) హో ।
ఇడోపహూతా । ఉపహూతేడా । ఉపో అస్మాగ్ం ఇడా హ్వయతామ్ । ఇడోపహూతా
। ఉపహూతేడా । మానవి ఘృతపదీ మైత్రావరుణీ ।
బ్రహ్మ దేవకృతముపహూతమ్ । 17 (10)

T.B.3.5.8.3

దైవ్యా అధ్వర్యవ ఉపహూతాః । ఉపహూతా మనుష్యాః । య ఇమం యజ్ఞమవాన్ ।
యే యజ్ఞపతిం వర్ధాన్ । ఉపహూతే ద్యావాపృథివీ ।
పూర్వజే ఋతావరీ । దేవీ దేవపుత్రే । ఉపహూతోఽయం యజమానః । ఉత్తరస్యాం
దేవయజ్ఞాయా-ముపహూతః । భూయసి హవిష్కరణ ఉపహూతః ( ) ।

దివ్యే ధామన్నుపహూతః ।

ఇదం మే దేవా హవిర్జుషంతామితి తస్మిన్నుపహూతః ।

విశ్వమస్య ప్రియముపహూతమ్ ।

విశ్వస్య ప్రియస్యోపహూతస్యోపహూతః ॥ 18 (14)

(సహర్షభా హ్వయతా - ముపహూతగ్ం - హవిష్కరణ ఉపహూతశ్చత్వారి చ) (A8)

॥ 3.5.9 అనువాకం 9 - అనూయాజాః ॥

T.B.3.5.9.1

దేవం బర్హిః । వసువనే వసుధేయస్య వేతు । దేవో నరాశగ్ం సః । వసువనే వసుధేయస్య
వేతు । దేవో అగ్నిః స్విష్టకృత్ । సుద్రవిణా మన్ద్రః కవిః । సత్యమన్మాఽఽయజీ హోతా
। హోతుర్ హోతురాయజీయాన్ । అగ్నే యాన్-దేవానయాట్ । యాగ్ం అపిప్రేః
( ) । యే తే హోత్రే అమధ్నత । తాగ్ం ససనుషిగ్ం హోత్రాం దేవం గమామ్ । దివి
దేవేషు యజ్ఞమేరయేమమ్ । స్విష్టకృచ్ఛాగ్నే హోతాఽభూః ।

వసువనే వసుధేయస్య నమోవాకే వీహి ॥ 19 (15)

(అపిప్రేః పఞ్చ చ) (A9)

॥ 3.5.10 అనువాకం 10 - సూక్తావాకః ॥

T.B.3.5.10.1

ఇదం ద్యావాపృథివీ భద్రమభూత్ ।

ఆర్థ్మ సూక్తవాకమ్ । ఉత నమోవాకమ్ ।

ఋ॒ధ్యా॑స్మ॒ సూ॒క్తో॑చ్యమగ్నే । త్వగ్ం॑ సూ॒క్త॒వాగ॑సి ।

ఉప॑శ్రితో ది॒వః పృ॒థి॒వ్యోః । ఓమ॑న్వతి తే॒ఽస్మిన్. య॒జ్ఞే య॑జమా॒న ద్యా॑వాపృ॒థి॒వీ స్తామ్

శ॒గం॑యే జి॒రదా॑నూ । అత్ర॑స్నూ అప్ర॑వేదే ।

ఉ॒రుగ॑వ్యూతీ అభ॒యం కృ॑తో । 20 (10)

T.B.3.5.10.2

వృ॒ష్టి॑ద్యా॒వా రీ॒త్యా॑పా । శ॒మ్భు॑వో మ॒యోభు॑వో ।

ఊ॒ర్జ॑స్వతి చ॒ ప॒య॑స్వతి చ । సూ॒ప॒చ॒ర॒ణా చ॑ స్వ॒థి॒చ॒ర॒ణా చ॑ । త॒యో॒రా॒వి॒ది ॥

అ॒గ్ని॒రి॒దగ్ం॑ హ॒వి॒ర॒జ॒ష॒త । అవీ॑వృ॒థ॒త మ॒హో జ్యాయో॑ఽకృ॒త । సోమ॑ ఇ॒దగ్ం॑ హ॒వి॒ర॒జ॒ష॒త

। అవీ॑వృ॒థ॒త మ॒హో జ్యాయో॑ఽకృ॒త ।

అ॒గ్ని॒రి॒దగ్ం॑ హ॒వి॒ర॒జ॒ష॒త । 21 (10)

T.B.3.5.10.3

అవీ॑వృ॒థ॒త మ॒హో జ్యాయో॑ఽకృ॒త । ప్ర॒జాప॑తి॒రి॒దగ్ం॑ హ॒వి॒ర॒జ॒ష॒త । అవీ॑వృ॒థ॒త మ॒హో

జ్యాయో॑ఽకృ॒త । అ॒గ్ని॒షోమా॑వి॒దగ్ం॑ హ॒వి॒ర॒జ॒షే॒తామ్ ।

అవీ॑వృ॒థే॒తాం మ॒హో జ్యాయో॑ఽక్రా॒తామ్ ।

ఇ॒న్ద్రాగ్ని॑ ఇ॒దగ్ం॑ హ॒వి॒ర॒జ॒షే॒తామ్ ।

అవీ॑వృ॒థే॒తాం మ॒హో జ్యాయో॑ఽక్రా॒తామ్ । ఇ॒న్ద్ర ఇ॒దగ్ం॑ హ॒వి॒ర॒జ॒ష॒త । అవీ॑వృ॒థ॒త

మ॒హో జ్యాయో॑ఽకృ॒త । మ॒హే॒న్ద్ర ఇ॒దగ్ం॑ హ॒వి॒ర॒జ॒ష॒త । 22 (10)

T.B.3.5.10.4

అవీ॑వృ॒థ॒త మ॒హో జ్యాయో॑ఽకృ॒త । దే॒వా ఆ॑జ్య॒పా ఆ॑జ్య॒మ॒జ॒ష॒న్త । అవీ॑వృ॒థ॒న్త మ॒హో

జ్యాయో॑ఽక్ర॒త । అ॒గ్ని॒ర్హోత్రే॑ణే॒దగ్ం॑ హ॒వి॒ర॒జ॒ష॒త ।

అవీ॑వృ॒థ॒త మ॒హో జ్యాయో॑ఽకృ॒త ।

అ॒స్యా॑మృ॒థ-ధో॑త్రా॒యాం దే॒వంగ॒మాయా॑మ్ ।

ఆశాస్తే॒యం॑ య॒జమా॑నో॒ఽసౌ॑ ॥

ఆ॒యు॒రాశా॑స్తే । సు॒ప్ర॒జాస్త్య-మా॑శాస్తే ।

స॒జాత॑వ॒నస్యా-మా॑శాస్తే । 23 (10)

T.B.3.5.10.5

ఉ॒త్త॑రాం దే॒వయ॑జ్ఞా-మా॑శాస్తే । భూ॒యో హ॒విష్క॑రణ-మా॑శాస్తే । ది॒వ్యం॑ ధా॒మాశా॑స్తే ।
వి॒శ్వం॑ ప్రి॒యమా॑శాస్తే । యద॒నేన॑ హ॒విషా॑ ఽఽశాస్తే । తద॑శ్వాత్-తదృ॒ద్ధ్యాత్ । తద॑స్మై
దే॒వా రా॑స॒న్తామ్ । తద॑గ్నిర్-దే॒వో దే॒వేభ్యో॑ వ॒సతే॑ । వ॒యమ॑గ్నోర్ మా॒నుషాః॑ । ఇ॒ష్టం చ॑
వీ॒తం చ॑ ( ) । ఉ॒భే చ॑ నో ద్యా॒వాపృ॑థి॒వీ అగ్ం॑హ॒సస్పా॑తామ్ ।

ఇ॒హ గ॑తిర్-వా॒మస్యే॒దం చ॑ । న॒మో దే॒వేభ్యః॑ ॥ 24 (13)

(అ॒భయం॑కృ॒తావ॑కృ - తా॒గ్నిరి॒దగ్ం॑ హ॒విర॑జ॒షత - మ॒హేన్ద్ర॑ ఇ॒దగ్ం॑ హ॒విర॑జ॒షత -
స॒జాత॑వ॒నస్యా॒మాశా॑స్తే - వీ॒తం చ॑ త్రీణీ చ) (A10)

॥ 3.5.11 అనువాకం 11 - శంయువాకః ॥

T.B.3.5.11.1

తచ్ఛం॑ యో॒రా వృ॑ణీ॒మహే॑ । గా॒తుం య॒జ్ఞాయ॑ । గా॒తుం య॒జ్ఞప॑తయే । దై॒వీ స్వ॒స్తిర॑స్తు
నః॑ । స్వ॒స్తిర్ మా॒నుషే॑భ్యః । ఊ॒ర్ధ్వం జి॑గాతు భే॒షజ॑మ్ ।

శం॑ నో అస్తు ద్వి॒పదే॑ । శం చతు॑ష్పదే ॥ 25 (8) (తచ్ఛం యోర॒ష్టా) (A11)

॥ 3.5.12 అనువాకం 12 - పత్నీసంయాజానాం యాజ్ఞానువాక్యః ॥

T.B.3.5.12.1

ఆ ప్సా॑య॒స్వ[1] సం తే॑ [2] ॥

ఇ॒హ త్వ॑ష్టా॒రమ॒గ్రియం॑[3] తన్న॑స్తు॒రీప॑మ్ [4] ॥

దే॒వా॒నాం ప॑త్నీ॒రుశ॒తీర॑వ॒స్తు నః॑ । ప్రా॑వ॒స్తు నస్తు॑జ॒యే వాజ॑సా॒తయే॑ । యాః పా॑ర్థి॒వాసో॑
యా అ॒పామ॑పి వ్రతే॑ । తా నో॑ దే॒వీః సు॒హవాః॑ శ॒ర్మ య॑చ్ఛత ॥ ఉ॒త గ్నా వి॑య॒స్తు
దే॒వప॑త్నీః । ఇ॒న్ద్రాణ్య॑గ్నా॒య్యశి॒వినీ॑ రాట్ । ఆ రో॑ద॒సీ వ॒రుణా॑నీ శృ॒ణోతు॑ ।

వి॒యస్తు॑ దే॒వీర్య॑ ఋతు॒ర్జనీ॑నామ్ ( ) ॥ 26 (10)

T.B.3.5.12.2

అ॒గ్నిర్ హో॑తా గృ॒హప॑తిః స రాజా॑ । వి॒శ్వా వే॒ద జ॑నీ॒మా జా॒తవే॑దాః । దే॒వానా॑ము॒త
యో మ॒ర్త్యానా॑మ్ । య॒జిష్ఠః॑ స ప్ర॒యజ॑తా॒మృతా॑వా ॥

వ॒యము॑ త్వా గృ॒హప॑తే॒ జనా॑నామ్ । అగ్నే॑ అక॒ర్మ స॒మిధా॑ బృ॒హస్త॑మ్ । అ॒స్థూరి॑ణో
గా॒ర్హప॑త్యాని స॒స్తు । తిగ్మే॑న॒ నస్తే॑జ॒సా సగ్ం॑శిశాధి ॥ 27 (8)

(జనీ॑నా - +మ॒ష్టౌ చ) (A12)

॥ 3.5.13 అనువాకం 13 - పత్నీసంయాజే సోమాహ్వానమ్ ॥

T.B.3.5.13.1

ఉ॑ప॒హూ॒తగ్ం ర॑థ॒న్తర॑గ్ం స॒హ పృ॑థి॒వ్యా ।
ఉ॑ప॒ మా ర॑థ॒న్తర॑గ్ం స॒హ పృ॑థి॒వ్యా హ్వా॑యతామ్ ।
ఉ॑ప॒హూ॒తం వా॑మదే॒వ్యగ్ం స॒హన్త॑రి॒క్షేణ॑ ।
ఉ॑ప॒ మా వా॑మదే॒వ్యగ్ం స॒హన్త॑రి॒క్షేణ॑ హ్వా॑యతామ్ । ఉ॑ప॒హూ॒తం బృ॑హ॒థ్సహ॑ ది॒వా ।
ఉ॑ప॒ మా బృ॑హ॒థ్సహ॑ ది॒వా హ్వా॑యతామ్ । ఉ॑ప॒హూ॒తాః స॒ప్త హో॑త్రాః ।
ఉ॑ప॒ మా స॒ప్త హో॑త్రా హ్వా॑య॒న్తామ్ । ఉ॑ప॒హూ॒తా ధే॒నుః స॒హర్ష॑భా । ఉ॑ప॒ మా ధే॒నుః

T.B.3.5.13.2

ఉపహూతో భక్షః సఖా | ఉప మా భక్షః సఖా హ్వయతామ్ | ఉపహూతా(4) హో |
ఇడోపహూతా | ఉపహూతేడా | ఉపో అస్మాగ్ం ఇడా హ్వయతామ్ | ఇడోపహూతా
| ఉపహూతేడా | మానవీ ఘృతపదీ మైత్రావరుణీ |
బ్రహ్మ దేవకృతముపహూతమ్ | 29 (10)

T.B.3.5.13.3

దైవ్యా అధ్వర్యవ ఉపహూతాః | ఉపహూతా మనుష్యాః | య ఇమం యజ్ఞమవాన్
| యే యజ్ఞపత్నీం వర్ధాన్ | ఉపహూతే ద్యావాపృథివీ | పూర్వజే ఋతావరీ | దేవీ
దేవపుత్రే | ఉపహూతేయం యజమానా | ఇన్ద్రాణీవావిధవా | అదితిరివ సుపుత్రా ( ) |
ఉత్తరస్యాం దేవయజ్ఞాయా-ముపహూతా |
భూయసి హవిష్కరణ ఉపహూతా | దివ్యే ధామన్నుపహూతా | ఇదం మే దేవా
హవిర్-జషంతామితి తస్మిన్-నుపహూతా | విశ్వమస్యాః ప్రియముపహూతమ్ |
విశ్వస్య ప్రియస్యోపహూతస్యోపహూతా || 30 (16)
(సహర్షభా హ్వయతా - ముపహూతగ్ం - సుపుత్రా షట్చ) (A13)

Prapaataka KORvai with starting Words of 1 to 13 Anuvaakams :-

(సత్యం - ప్రవో - యగ్నే మహా - నగ్నిర్ హోతా - సమిధో - యగ్నిర్ వృత్రాణ్య -
గ్నిర్ మూర్ధో - పహూతం - దేవం బర్హి - రిదం ద్యావాపృథివీ -తచ్ఛమో- రా
ప్యాయస్యో - పహూతం త్రయోదశ)

KORvai with starting Words of 1, 11, 21 Series of Dasinis :-

(సత్యం - వయగ్ స్యామ - వృష్టిద్యావా త్రిగ్ంశత్)

(సత్య-ముపహూతా)

॥ హరిః ఓమ్ ॥

॥ కృష్ణ యజుర్వేదీయ తైత్తిరీయ బ్రాహ్మణే తృతీయాష్టకే పంచమ ప్రపాతకః సమాప్తః
॥

Appendix (of Expansions)

T.B.3.5.12.1 -

ఆ ప్షాయస్వ [1] సం తే [2]

ఆ ప్షాయస్వ సమేతు తే విశ్వతః సోమ వృష్టియం ।

భవా వాజస్య సజ్గథే ॥ [1]

సం తే పయాగ్ంసి సము యన్తు వాజాః సం వృష్టియా-న్యభిమాతిషాహః ।

ఆప్షాయమానో అమృతాయ సోమ దివి శ్రవాగ్ంస్యత్తమాని ధిష్య ॥ [2]

(Both [1] and [2] appearing in TS 4.2.7.4)

T.B.3.5.12.1 -

ఇహ త్వష్టారమగ్రియం [3] తన్నస్తురీపమ్ [4]

ఇహ త్వష్టారమగ్రియం విశ్వరూపముప హ్వయే । అస్మాకమస్తు కేవలః ॥ [3]

తన్నస్తురీపమధ పోషయిత్ను దేవ త్వష్టర్వి రరాణః స్యస్వ ।

యతో వీరః కర్మణ్యః సుదక్షో యుక్తగ్రావా జాయతే దేవకామః ॥ [4]

(Both [3] and [4] appearing in TS 3.1.11.1)

ఓం నమః పరమాత్మనే, శ్రీ మహాగణపతయే నమః
శ్రీ గురుభ్యో నమః, హ॒రిః ఓం

॥ 3.6 తృతీయాష్టకే షష్ఠః ప్రపాఠకః - పశుహౌత్రమ్ ॥

॥ 3.6.1 అనువాకం 1 - యూపసంస్కారాః ॥

T.B.3.6.1.1

అ॒జ్ఞా॒న్తి॒ త్వా॒మ॒ధ్వ॒రే దే॒వ॒య॒న్తః । వ॒న॒స్ప॒తే మ॒ధు॒నా దై॒వ్యే॒న । య॒దూ॒ర్ధ్వ॒స్తి॒ష్ఠాద్-ద్ర॒వి॒ణే॒హ
ధ॒త్తాత్ । య॒ద్వా ఊ॒యో మా॒తు॒ర॒స్యా ఉ॒ప॒స్థే ॥ ఉ॒చ్ఛ్ర॒య॒స్వ వ॒న॒స్ప॒తే । వ॒ర్ష॒న్
పృ॒థి॒వ్యా అ॒ధి । సు॒మి॒తీ మి॒య॒మా॒నః ।
వ॒ర్చో॒ధా య॒జ్ఞా॒హా॒సే ॥ స॒మి॒ద్ధ॒స్య శ్ర॒య॒మా॒ణః పు॒ర॒స్తాత్ । బ్ర॒హ్మ వ॒న్వా॒నో అ॒జ॒ర॒గ్ం
సు॒వీ॒రమ్ । 1 (10)

T.B.3.6.1.2

ఆ॒రే అ॒స్మద॒మ॒త్తిం బా॒ధ॒మా॒నః । ఉ॒చ్ఛ్ర॒య॒స్వ మ॒హా॒తే సౌ॒భ॒గా॒య ॥ ఊ॒ర్ధ్వ ఊ॒షు॒ణ
ఊ॒తయే॑ । తి॒ష్ఠా దే॒వో న స॒వితా॑ । ఊ॒ర్ధ్వో వా॒జ॒స్య స॒ని॒తా య॒ద॒జ్ఞో॒భిః । వా॒ఘ॒ద్భిర్-
వి॒హ్వా॒యా॒మహే॑ ॥
ఊ॒ర్ధ్వో నః॑ పా॒హ్యాగ్ం॒హసో॑ ని కే॒తునా॑ । వి॒శ్వ॒గ్ం స॒మ॒త్రి॒ణం ద॒హ ।
కృ॒ధీ న ఊ॒ర్ధ్వా॒శ్చ ర॒థాయ॑ జి॒వసే॑ ।
వి॒దా దే॒వేషు॑ నో దు॒వః ॥ 2 (10)

T.B.3.6.1.3

జా॒తో జా॒యతే॑ సు॒ది॒న॒త్యే అ॒హ్నామ్ । స॒మ॒ర్య ఆ వి॒దధే॑ వ॒ర్ధ॒మా॒నః । పు॒న॒న్తి ధీ॒రా అ॒ప॒సో
మ॒నీ॒షా । దే॒వయా॑ వి॒ప్ర ఉ॒దీ॒య॒ర్తి వా॒చమ్ ॥ యు॒వా సు॒వా॒సాః ప॒రి॒వీ॒త ఆ॒గాత్ । స ఉ॒
శ్రే॒యాన్ భ॒వ॒తి జా॒య॒మా॒నః ।

తం ధీరాసః కవయ ఉన్నయన్తి । స్వాధియో మససా దేవయన్తః ॥ పృథుపాజా అమర్త్యః
 । ఘృతనీర్ణిఖ్-స్వాహుతః ( ) । 3 (10)

T.B.3.6.1.4

అగ్నిర్-యజ్ఞస్య హవ్యవాట్ ॥ తగ్ం సబాధో యతస్రచః । ఇత్థా ధియా యజ్ఞవన్తః ।
 ఆచక్రురగ్ని-మూతయే ॥ త్వం వరుణ ఉత మిత్రో అగ్నే । త్వాం వర్ధన్తి మతిభిర్-వసిష్ఠాః
 ।
 త్వే వసు సుషణనాని సన్తు ।
 యూయం పాత స్వస్తిభిః సదా నః ॥ 4 (8)
 (సువీరం - దువః - స్వాహుతో - +౨ష్టా చ) (A1)

॥ 3.6.2 అనువాకం 2 - ప్రయాజవిషయా మైత్రావరుణప్రైషాః ॥

T.B.3.6.2.1

హోతా యక్షదగ్నిగ్ం సమిధా సుషమిధా సమిద్ధం నాభా పృథివ్యాః సగంధే వామస్య ।
 వర్షన్ద్రివ ఇడస్పదే వేత్వాజ్యస్య హోతర్యజ ॥
 హోతా యక్షత్-తనూనపాత-మదీతేర్-గర్భం భువనస్య గోపామ్ । మధ్వా౨ద్య దేవో
 దేవేభ్యో దేవయానాస్పథో అనక్తు వేత్వాజ్యస్య హోతర్యజ ॥
 హోతా యక్షన్-నరాశగ్ంసం నృశస్త్రం నృగ్ంః ప్రణేత్రమ్ । గోభిర్-వపావాన్-స్యాద్-
 వీరైః శక్తివాన్-రథైః ప్రథమయావా హిరణ్యైశ్చన్ద్రి వేత్వాజ్యస్య హోతర్యజ ॥ హోతా
 యక్షదగ్నిమిడ ఈడితో దేవో దేవాగ్ం ఆవక్షద్-దూతో హవ్యవాడమూరః ।
 ఉపేమం యజ్ఞముపేమాం దేవో దేవహూతిమవతు వేత్వాజ్యస్య హోతర్యజ ॥ హోతా
 యక్షద్-బర్హిః సుష్ఠరీమోర్ణమ్రదా అస్మిన్. యజ్ఞే వి చ ప్ర చ ప్రథతాగ్ స్వాస్థం దేవేభ్యః
 ।

పమేనదద్య వసవో రుద్రా ఆదిత్యాః సదస్తు ప్రియమిన్ద్రస్యాస్తు వేత్వాజ్యస్య హోతర్యజ్
|| 5 (10)

T.B.3.6.2.2

హోతా యక్షద్-దుర ఋష్యాః కవష్యోఽకోషధావనీ-రుదాతాభిర్-జిహతాం వి పక్షోభిః
శ్రయంతామ్ | సుప్రాయణా అస్మిన్. యజ్ఞే విశ్రయంతా-మృతావృధో వియంతాజ్యస్య
హోతర్యజ్ ||

హోతా యక్షదుషాసానక్తా బృహతీ సుపేశసా న్యాగంః పతిభ్యో యోనిం కృణ్వానే |
సగ్గస్మయమానే ఇన్ద్రేణ దేవైరేదం బర్హిః సీదతాం వీతామాజ్యస్య హోతర్యజ్ ||

హోతా యక్షద్-దైవ్యా హోతారా మన్ద్రా పోతారా కవీ ప్రచేతసా |
స్విష్టమద్యాన్యః కరదిషా స్వభిగూర్తమన్య ఉర్జా సతవసేమం యజ్ఞం దివి దేవేషు ధత్తాం
వీతామాజ్యస్య హోతర్యజ్ ||

హోతా యక్షత్-తిస్రో దేవీరపసామపస్తమా అచ్ఛిద్ర-మద్యేదమప-స్తన్వతామ్ |
దేవేభ్యో దేవీర్-దేవమపో వియంతాజ్యస్య హోతర్యజ్ ||

హోతా యక్షత్-త్వష్టార-మచ్ఛిష్టుమపాకగ్ం రేతోధాం విశ్రవసం యశోధామ్ |
పురురూపమకామకర్కనగ్ం సుపోషః పోషైః స్యాథ్ సువీరో వీరైర్-వేత్వాజ్యస్య హోతర్యజ్
( ) ||

హోతా యక్షద్-వనస్పతి-ముపావస్రక్షద్ధియో జోష్టారగ్ం శశమన్నరః |
స్వదాథ్ స్వధీతిర్ ఋతుథాఽద్య దేవో దేవేభ్యో హవ్యాఽవాడ్-వేత్వాజ్యస్య హోతర్యజ్
||

హోతా యక్షద్గిగ్ స్వాహాఽఽజ్యస్య స్వాహా మేదసః స్వాహా స్తోకానాగ్ స్వాహా
స్వాహా కృతినాగ్ స్వాహా హవ్యసూక్తీనామ్ |

స్వాహా దేవాగ్ం ఆజ్యపాన్ స్వాహాఽగ్గిగ్ం హోత్రాజ్ఞషాణా అగ్న ఆజ్యస్య వియన్తు
హోతర్యజ్ || 6 (14)

(ప్రియమిన్ద్రస్యాస్తు వేత్వాజ్యస్య హోతర్యజ్ - సువీరో వీరైర్ వేత్వాజ్యస్య హోతర్యజ్

Special KORvai

(అ॒గ్నిం త॒నూన॑పా॒తం న॒రాశ॑గ్ంస॒మగ్ని॑మి॒డ ఈ॒డితో బ॒ర్హి॑ర్దుర॒ ఉ॒షాసా॑న॒క్తా దై॒వ్యా
తి॒స్త్వస్త్వో॑ష్టారం వ॒నస్ప॑తి॒మగ్ని॑మ్)
(ప॒ఞ్చ వే॒త్వేకో వి॒యన్తు॑ ద్వి॒ర్వేత్వో వి॒యన్తు॑ ద్వి॒ర్వేత్వేకో వి॒యన్తు॑ హో॒త॒ర్యజ్)

॥ 3.6.3 అనువాకం 3 - ఆప్రియ ప్రయాజానాం యాజ్ఞాః ॥

T.B.3.6.3.1

సమి॑ద్ధో అ॒ద్య మ॑సు॒షో దు॒రోణే॑ । దే॒వో దే॒వాన్. య॑జసి జాతవేదః । ఆ చ॒ వహా॑
మి॒త్రమ॑హ-శ్చి॒క్రి॒త్వాన్ । త్వం దూ॒తః క॒విర॑స్తి ప్ర॒చేతాః॑ ॥ త॒నూన॑పా॒త్పథ॑ ఋ॒తస్య
యానా॑న్ । మధ్వా॑ స॒మజ్ఞాన్ స్వ॑దయా సుజిహ్వా ।
మ॒న్మాని॑ ధీ॒భిరు॑త య॒జ్ఞమ్ృ॒న్ధన్న్ । దే॒వత్రా॑ చ కృ॒ణు॒హ్యధ్వ॑రం నః ॥ న॒రాశ॑గ్ంస॒స్య
మహి॑మాస॒మేషా॑మ్ । ఉప॑స్తోషామ య॒జత॑స్య య॒జ్ఞైః । 7 (10)

T.B.3.6.3.2

తే సు॒క్రత॑వః శుచయో ధి॒యధాః॑ । స్వద॑న్తు దే॒వా ఉ॒భయా॑ని హ॒వ్యా ॥ ఆ॒జహ్వా॑న
ఈ॒డ్యో వ॑న్ద్యశ్చ । ఆయా॑హ్యగ్నే వసు॒భిః స॒జోషాః॑ ।
త్వం దే॒వానా॑మసి య॒హ్వా హో॑తా । స ఏ॒నాన్. య॑క్షి॒షితో॑ య॒జీయాన్ ॥ ప్రా॒చీనం
బ॒ర్హిః ప్ర॒దిశా॑ పృథి॒వ్యాః । వస్తో॑రస్యా వృ॒జ్యతే॑ అగ్రే అహ్నో॑మ్ ।
వృ॒ష్ ప్రథ॑తే వి॒తరం॑ వరీ॒యః । దే॒వేభ్యో॑ అది॒తయే॑ స్తో॒నమ్ ॥ 8 (10)

T.B.3.6.3.3

వ్యచస్వతీరుర్వియా విశ్రయన్తామ్ । పతిభ్యో నజనయః శుమ్భమానాః । దేవీర్ధ్వారో
 బృహతిర్-విశ్వమిన్వాః । దేవేభ్యో భవథ సుప్రాయణాః ॥ ఆ సుష్వయన్తి యజతే ఉపాకే
 । ఉషాసానక్తా సదతాం ని యోనౌ ।
 దివ్యే యోషణే బృహతి సురుక్మే । అధి శ్రియగ్ం శుక్రపిశం దధానే ॥ దైవ్యా హోతారా
 ప్రథమా సువాచా । మిమానా యజ్ఞం మనుషో యజద్ధ్యే । 9 (10)

T.B.3.6.3.4

ప్రచోదయన్తా విదధేషు కారూ । ప్రాచీనం జ్యోతిః ప్రదిశా దిశన్తా ॥ ఆనో యజ్ఞం భారతి
 తూయమేతు । ఇడా మనుష్వదిహ చేతయన్తి । తిస్రో దేవీర్-బర్హిరేదగ్ స్తోనమ్ ।
 సరస్వతీ స్వపసః సదన్తు ॥
 య ఇమే ద్యావాపృథివీ జనీత్రీ । రూపైరపిగ్ంశద్-భువనాని విశ్వా । తమద్య హోతరిషితో
 యజీయాన్ ।
 దేవం త్వష్టారమిహ యక్షి విద్వాన్ ( ) ॥ 10 (10)

T.B.3.6.3.5

ఉపావస్సృజత్-త్మన్యా సమజ్ఞాన్న । దేవానాం పాథ ఋతుథా హవీగ్ంషి । వనస్పతిః
 శమితా దేవో అగ్నిః । స్వదన్తు హవ్యం మధునా ఘృతేన ॥
 సద్యో జాతో వ్యమిమీత యజ్ఞమ్ । అగ్నిర్-దేవానా-మభవత్-పురోగాః । అస్య హోతుః
 ప్రదిశ్యతస్య వాచి ।
 స్వాహాకృతగ్ం హవిరదన్తు దేవాః ॥ 11 (8)
 (యజ్ఞైః - స్తోనం - యజద్ధ్యే - విద్వాన్ - +ష్టౌ చ) (A3)

॥ 3.6.4 అనువాకం 4 - పర్యగ్నికరణీయా ఋచః ॥

T.B.3.6.4.1

అ॒గ్ని॒ర్ హో॑తా॒ నో అ॒ధ్వ॑రే । వా॒జీ సన్-ప॑రిణీ॒యతే॑ ।
 దే॒వో దే॒వేషు॑ య॒జ్ఞయః॑ ॥ పరి॑ త్రి॒విష్ట్య॑ధ్వ॒రమ్ । యా॒త్యగ్ని॑ ర॒థీరి॑వ । ఆ దే॒వేషు॑ ప్ర॒యో
 దధ॑త్ ॥ పరి॒ వాజ॑పతిః క॒విః । అ॒గ్ని॒ర్ హ॒వ్యా న్య॑క్రమీత్ ।
 దధ॑ద్-రత్నా॒ని దా॒శుషే॑ ॥ 12 (9)
 (అ॒గ్ని॒ర్ హో॑తా॒ నో నవ॑) (A4)

॥ 3.6.5 అనువాకం 5 - మైత్రావరుణప్రైషః ॥

T.B.3.6.5.1

అ॒జైద॑గ్నిః । అ॒స॒న॒ద్వాజు॑ం ని । దే॒వో దే॒వేభ్యో॑ హ॒వ్యాఽవా॑త్ । ప్రా॒జ్ఞోభి॑ర్ హి॒న్వానః॑
 |
 ధే॒నాభిః॑ కల్ప॒మానః॑ । య॒జ్ఞస్యా॑యుః ప్రతి॒రన్న॑ ।
 ఉప॑ ప్రే॒ష్య హో॑తః । హ॒వ్యా దే॒వేభ్యః॑ ॥ 13 (8)
 (అ॒జైద॑ష్టౌ) (A5)

॥ 3.6.6 అనువాకం 6 - హోతురధ్రగుప్రైషః ॥

T.B.3.6.6.1

దై॒వ్యాః శ॑మితార ఉ॒త మ॑నుష్యా ఆ॒రభ॑ధ్వమ్ । ఉప॑ నయ॒త మే॒ద్ధ్యా దు॑రః । ఆ॒శాసా॑నా
 మే॒ధప॑తిభ్యాం మే॒ధమ్ । ప్రా॒స్మా అ॒గ్నిం భ॑రత । స్త్ర॒ణీత॑ బ॒ర్హిః । అ॒న్వేనం॑ మా॒తా
 మ॑న్యతామ్ । అను॑ పితా ।
 అను॑ భ్రా॒తా స॑గ॒ర్భ్యః । అను॑ సఖా స॒యాధ్యః॑ ॥
 ఉ॒దీచీ॑నాగ్ం అ॒స్య ప॒దో ని॑ధ॒తాత్ । 14 (10)

సూ॒ర్యం చక్షు॑ర్గమయతాత్ । వా॒తం ప్రా॒ణమ॒న్వ-వ॑స్పజతాత్ । ది॒శః శ్రో॑త్రమ్ । అ॒న్తరి॑క్షమ॒సుమ్
 । పృ॒థి॒వీగ్ం శరీ॑రమ్ । ఏ॒క॒థాఽస్య॑ త్వచ॒మాచ్ఛ్యతాత్ । పు॒రా నాభ్యా॑ అ॒పిశసో॑
 వ॒పాము॑త్థిదతాత్ । అ॒న్తరే॒వోష్మా॑ణం వారయతాత్ । శ్యే॒నమ॑స్య వక్షః కృ॒ణుతాత్ ।
 ప్ర॒శసా॑ బ్రా॒హూ । 15 (10)

శ॒లా దో॒షణీ॑ । క॒శ్యపే॒వాగ్ంసా॑ । అచ్ఛి॑ద్రే శ్రో॒ణీ ।
 క॒వషో॑రూ స్రే॒కప॑ర్ణాఽష్ఠీవ॒న్తా । ష॒డ్విగ్ంశతి॑రస్య వ॒జ్క్రయః॑ ।
 తా అ॒నుష్ఠ్యో॑చ్ఛావయతాత్ । గాత్రం గాత్రమ॒స్యానూ॑నం కృ॒ణుతాత్ । ఊ॒వద్ధ్యగ్ం॒హం
 పార్థి॑వం ఖనతాత్ । అ॒స్నా రక్షః॑ సగ్ంస్ప॒జతాత్ ।
 వ॒నిష్ఠు॑మస్య మా రావిష్ట । 16 (10)

ఉ॒రూక॑మ్ మన్యమానాః ॥ నే॒ద్వస్తా॑కే తనయే । రవి॑తా రవ॒చ్ఛమి॑తారః । అద్ధి॑గో శమి॒ధ్వమ్
 । సు॒శమి॑ శమి॒ధ్వమ్ । శ॒మి॒ధ్వ-మద్ధి॑గో ॥
 అద్ధి॑గుశ్చాపాపశ్చ । ఉ॒భౌ దే॒వానాగ్ం శమి॑తారౌ । తావి॒మం ప॒శుగ్ శ్ర॑పయతాం ప్రవి॒ద్వాగ్ంసే॑
 ।
 యథా॑ యథాఽస్య శ్రప॑ణం తథాతథా ( ) ॥ 17 (10)
 [ధ॒త్తాద్ - బ్రా॒హూ - మా రావిష్ట - తథాతథా ( )] (A6)

॥ 3.6.7 అనువాకం 7 - స్తోకవిషయం మైత్రావరుణానువచనమ్ ॥

జుషస్వ సప్రథస్తమమ్ । వచో దేవస్సరస్తమమ్ ।

హవ్యా జహ్వన ఆససి ॥ ఇమం నో యజ్ఞమమృతేషు ధేహి । ఇమా హవ్యా జాతవేదో
జుషస్వ । స్తోకానామగ్నో మేదసో ఘృతస్య । హోతః ప్రాశాన ప్రథమో నిషద్య ॥
ఘృతవస్తః పావక తే ।

స్తోకాః శోచతన్తి మేదసః । స్వధర్మం దేవవీతయే । 18 (10)

T.B.3.6.7.2

శ్రేష్ఠం నో ధేహి వార్యమ్ ॥ తుభ్యగ్గ్ స్తోకా ఘృతశ్చుతః । అగ్నో విప్రాయ సన్త్య । ఋషిః
శ్రేష్ఠః సమిధ్యసే । యజ్ఞస్య ప్రావితా భవ ॥

తుభ్యగ్గ్ శోచతన్త్యద్ధిగో శచీవః । స్తోకాసో అగ్నో మేదసో ఘృతస్య । కవిశస్తో బృహతా
భానునాఽఽగోః । హవ్యా జుషస్వ మేధిర ॥

ఓజిష్ఠం తే మధ్యతో మేద ఉదభృతమ్ ( ) । ప్రతే వయం దదామహే । శోచతన్తి తే వసో
స్తోకా అధి త్వచి ।

ప్రతి తాన్దేవశో విహి ॥ 19 (13)

(దేవవీతయ-ఉదభృతం త్రీణి చ) (A7)

॥ 3.6.8 అనువాకం 8 - వపా పురోడాశస్విష్టకృతాం పురోనువాక్యాః ప్రైషాశ్చ ॥

T.B.3.6.8.1

ఆ వృత్రహణా వృత్రహభిః శుష్మైః । ఇన్ద్ర యాతం నమోభిరగ్నో అర్వాక్ । యువగ్ం
రాధోభిరకవేభిరిన్ద్ర । అగ్నో అస్మై భవతముత్తమేభిః ॥ హోతా యక్షదిన్ద్రాగ్ని । ఛాగస్య
వపాయా మేదసః । జషేతాగ్ం హవిః । హోతర్యజ ॥ వి హ్యఖ్యన్-మనస్తా వస్య
ఇచ్ఛన్ । ఇన్ద్రాగ్ని జ్ఞాస ఉత వా సజాతాన్ । 20 (10)

నాన్యా యువత్ప్రమతిరస్తి మహ్యమ్ | స వాం ధియం వాజయన్తిమతక్షమ్ || హోతా
యక్షదిన్ద్రాగ్ని | పురోడాశస్య జషతాగ్ం హవిః | హోతర్యజ్ ||

త్వామీడతే అజిరం దూత్యాయ | హవిష్మన్తః సదమిన్-మానుషాసః | యస్య దేవైరాసదో
బర్హిరగ్నే | అహోన్యస్మై సుదినా భవన్తు || హోతా యక్షదగ్నిమ్ ( ) | పురోడాశస్య
జషతాగ్ం హవిః |

హోతర్యజ్ || 21 (12)

(సజాతా - నగ్నిం ద్వే చ) (A8)

|| 3.6.9 అనువాకం 9 - తేషామేవ యాజ్ఞాః ||

గీర్భిర్విప్రః ప్రమతిమిచ్ఛమానః | ఈ రయిం యశసం పూర్వభాజమ్ | ఇన్ద్రాగ్ని వృత్రహణా
సువజ్రా | ప్రణో నవ్యేభిస్తిరతం దేష్టైః || మాచ్ఛేద్మ రశ్మిగ్ంరితి నాధమానాః | పితృణాగ్ం
శక్తిరను యచ్ఛమానాః | ఇన్ద్రాగ్నిభ్యాం కం వృషణో మదన్తి | తా హ్యద్రీ ధిషణాయా
ఉపస్థే ||

అగ్నిగ్ం సుదీతిగ్ం సుదృశం గృణన్తః |

నమస్యామస్త్యేడ్యం జాతవేదః ( ) |

త్వాం దూతమరతిగ్ం హవ్యవాహమ్ |

దేవా అకృణ్వన్-నమృతస్య నాభిమ్ || 22 (12)

(జాతవేదో ద్వే చ) (A9)

T.B.3.6.10.1

త్వగ్గ్ హ్యగ్నే ప్రథమో మనోతా । అస్యా ధియో అభవో దస్మ హోతా । త్వగ్ం సీం
 వృషన్-నకృణోర్-దుష్టరీతు । సహో విశ్వస్మై సహసే సహద్ధ్యై ॥ అధా హోతా న్యసీదో
 యజీయాన్ । ఇడస్పద ఇషయన్నిడ్యః సన్న । తం త్వా నరః ప్రథమం దేవయన్తః ।
 మహో రాయే చితయన్తో అను గ్మన్న ॥ వృతేవ యన్తం బహుభిర్-వసవ్యైః ।
 త్వే రయిం జాగ్రవాగ్ంసో అను గ్మన్న । 23 (10)

T.B.3.6.10.2

రుశన్తమగ్నిం దర్శతం బృహన్తమ్ । వపావన్తం విశ్వహా దీదివాగ్ంసమ్ ॥ పదం దేవస్య
 నమసా వియన్తః । శ్రవస్యవః శ్రవ ఆపన్నమ్మక్తమ్ ।
 నామాని చిద్-దధిరే యజ్ఞయాని । భద్రాయాం తే రణయన్త సన్వృష్టౌ ॥ త్వాం వర్ధన్తి
 క్షితయః పృథివ్యామ్ । త్వగ్ం రాయ ఉభయాసో జనానామ్ ।
 త్వం త్రాతా తరణే చేత్యో భూః ।
 పితా మాతా సదమిన్-మానుషాణామ్ ॥ 24 (10)

T.B.3.6.10.3

స పర్యేణ్యః స ప్రియో విక్ష్యగ్నిః । హోతా మన్దో నిషసాదా యజీయాన్ । తం త్వా
 వయం దమ ఆ దీదివాగ్ంసమ్ । ఉపజ్ఞబాధో నమసా సదేమ ॥
 తం త్వా వయగ్ం సుధియో నవ్యమగ్నే । సుమ్నాయవ ఈమహే దేవయన్తః । త్వం
 విశో అనయో దీద్యానః । దివో అగ్నే బృహతా రోచనేన ॥
 విశాం కవిం విశ్పతిగ్ం శశ్వతీనామ్ ।
 నితోశనం వృషభం చర్షణీనామ్ । 25 (10)

T.B.3.6.10.4

ప్రే॒తీష॑ణిమి॒షయ॑న్తం పా॒వక॑మ్ । రా॒జన్త॑మగ్నిం య॒జత॑గ్ం ర॒యీణా॑మ్ ॥ సో అ॒గ్న
 ఈ॒జే శ॒శమే॑ చ॒ మర్త॑ః । యస్త॒ ఆన॑ట్థ్-స॒మిధా॑ హ॒వ్యదా॑తిమ్ ।
 య ఆ॒హుతి॑ం ప॒రి వే॑దా న॒మోభిః॑ । వి॒శ్వేభ॑స్స వా॒మా ద॑ధతే త్వో॒తః ॥ అ॒స్మా ఉ॑ తే మ॒హీ
 మ॒హే వి॑ధేమ । న॒మోభి॑రగ్నే స॒మిధో॑త హ॒వ్యైః ।
 వేదీ॑ సూ॒నో సహ॑సో గీ॒ర్భిర్భు॒క్తైః ।
 ఆ తే॑ భ॒ద్రాయా॑గ్ం సు॒మతౌ॑ య॒తేమ ॥ 26 (10)

T.B.3.6.10.5

ఆ యస్త॒తన్త॑ రోద॒సీ వి॒భాసా॑ । శ్రవో॑భిశ్చ శ్రవ॒స్వస్త॑రు॒త్రః । బృ॒హద్భి॑ర్-వా॒జైః స్థవి॑రేభి॒రన్యే
 । రే॒వద్భి॑రగ్నే వి॒తరం॑ విభా॒హి ॥
 నృ॒వద్వ॑సో స॒దమి॑ద్ధే॒హ్యస్మే॑ । భూ॒రి త్వో॒కాయ॑ తన॒యాయ॑ ప॒ర్భ్యః । పూ॒ర్వీరి॑షో
 బృ॒హతీ॑రా॒రే అ॒ఘాః । అ॒స్మే భ॒ద్రా సౌ॑శ్రవ॒సాని॑ స॒న్తు ॥
 పు॒రూణ్య॑గ్నే పు॒రుధా॑ త్వా॒యా । వ॒సూని॑ రా॒జన్-వ॒సుతా॑తే అ॒శ్యామ్ ( ) । పు॒రూణీ
 హి త్వే॑ పు॒రువార॑ స॒న్తి ।
 అగ్నే॑ వ॒సు వి॒ధతే॑ రా॒జని॑ త్వే ॥ 27 (12)
 (జా॒గృవా॑గ్ంసో అ॒ను గ్మన్ - మా॑నుషా॒ణాం - చ॒ర్షణీ॑నాం - య॒తే - మా॒శ్యాం ద్వే చ॑)
 (A10)

॥ 3.6.11 అనువాకం 11 - హవిర్వనస్పతిస్విష్టకృతాం పురోనువాక్యః ప్రైషాశ్చ ॥

T.B.3.6.11.1

ఆ భ॑రతగ్ం శిక్షతం వజ్రబాహూ ।
 అ॒స్మాగ్ం ఇ॒న్ద్రాగ్ని॑ అవ॒తగ్ం శచీ॑భిః ।
 ఇ॒మే ను తే ర॒శ్మయః॑ సూ॒ర్యస్య॑ ।

యే॑భిః స॒పి॒త్యం పి॒తరో॑ న ఆ॒యన్న్ ॥

హో॑తా యక్ష॒ద్విన్యాగ్ని॑ । ఛాగ్॑స్య హ॒విష ఆ॒త్తామ॒ద్య । మ॒ద్ధ్యతో॑ మేద ఉద॑భృతమ్ ।

పురా ద్వే॑షోభ్యః । పురా పౌరు॑షేయా గృ॒భః । ఘ॒స్తాన్నా॒నమ్ । 28 (10)

T.B.3.6.11.2

ఘా॑సే అ॒జ్రాణాం॑ యవ॑సప్రథమానామ్ । సు॒మత్క్ష॑రాణాగ్ం శ॒తరు॑ద్రియాణామ్ ।

అ॒గ్ని॒ష్యాత్తా॒నాం పి॑వోపవసనానామ్ ।

పా॒ర్శ్వతః॑ శ్రో॒ణితః॑ శి॒తామ॒త ఉ॒ధ్వాద॒తః । అ॒ఙ్గాద॒ఙ్గాద॑వత్తానామ్ । క॒రత॑ ఏ॒వేన్యాగ్ని॑ ।

జు॒షేతాగ్ం॑ హ॒విః । హో॑త॒ర్యజ్ ॥

దే॒వేభ్యో॑ వనస్ప॒తే హ॒వీగ్ంషి॑ ।

హి॒రణ్య॑పర్ణ ప్ర॒దివ॑స్తే అ॒ర్థమ్ । 29 (10)

T.B.3.6.11.3

ప్ర॒దక్షి॑ణీద్-ర॒శన॑యా ని॒యూయ॑ । ఋ॒తస్య॑ వక్షి ప॒థిభి॑ ర॒జిషైః॑ ॥ హో॑తా యక్ష॒ద్-

వన॑స్ప॒తిమ॒భి హి॑ । పి॒ష్టత॑మయా ర॒భిష్ఠ॑యా ర॒శన॑యాఽఽధి॑త ।

యత్రే॑న్యాగ్ని॒యోః ఛాగ్॑స్య హ॒విషః॑ ప్రియా ధా॒మాని॑ ।

యత్ర॑ వనస్ప॒తేః ప్రియా॑ పాథాగ్ం॒సి ।

యత్ర॑ దే॒వానా॑మా॒జ్యపా॑నాం ప్రియా ధా॒మాని॑ । యత్రాగ్నే॑ర్ హో॒తుః ప్రియా॑ ధా॒మాని॑ ।

తత్రై॑తం ప్ర॒స్తు-త్యే॑వో-ప॒స్తుత్యే॑వోపావ॑స్రక్షత్ ।

ర॒భీయాగ్ం॑ సమి॒వ కృ॑త్వీ । 30 (10)

T.B.3.6.11.4

క॒రదే॑వం దే॒వో వన॑స్ప॒తిః । జు॒షతాగ్ం॑ హ॒విః । హో॑త॒ర్యజ్ ॥ పి॒ప్రి॒హి దే॒వాగ్ం ఉ॑శతో

య॑విష్ఠ । వి॒ద్వాం ఋ॒తూగ్ంర్ ఋ॒తుప॑తే యజే॒హ ।

యే దై॑వ్యా ఋ॒త్విజ॒స్తేభి॑రగ్నే ।

త్వగ్ం హోతృణామస్యా¹యజిష్ఠః ॥

హోతా² యక్షదగ్నిగ్ం³ స్విష్టకృతమ్ ।

అయాడగ్ని-రిన్ద్రాగ్నియోః ఛాగస్య హవిషః ప్రియా ధామాని । అయాడవనస్పతేః⁴
ప్రియా పాథాగ్ంసి ( ) ।

అయాడైవానా-మాజ్యపానాం ప్రియా ధామాని ।

యక్షదగ్నే⁵ర్ హోతుః ప్రియా ధామాని । యక్షథ్ స్వం మహిమానమ్ । ఆయజతామేజ్యై⁶
ఇషః । కృణోతు సో అధ్వరా జాతవేదాః । జషతాగ్ం హవిః । హోతర్యజి ॥ 31 (17)
(నూన - మర్థం - కృత్వి - పాథాగ్ంసి సప్త చ) (A11)

॥ 3.6.12 అనువాకం 12 - తేషామేవ యాజ్యః ॥

T.B.3.6.12.1

ఉపోహ¹ యద్విదథం² వాజినో గూః । గీర్భిర్-విప్రాః ప్రమతి-మిచ్ఛమానాః । అర్వన్తో³ న
కాష్టాం నక్షమాణాః । ఇన్ద్రాగ్ని జోహువతో⁴ నరస్తే ॥

వనస్పతే⁵ రశనయా⁶భిధాయ । ప్లిష్టతమయా వయసాని విద్వాన్ । వహ దేవత్రా⁷
దిధిషో హవిగ్ంషి । ప్ర చ దాతారమమృతేషు వోచః ॥ అగ్నిగ్ం⁸ స్విష్టకృతమ్ । అయాడగ్ని-
రిన్ద్రాగ్నియోః ఛాగస్య హవిషః ప్రియా ధామాని । 32 (10)

T.B.3.6.12.2

అయాడవనస్పతేః¹ ప్రియా పాథాగ్ంసి ।

అయాడైవానా-మాజ్యపానాం ప్రియా ధామాని ।

యక్షదగ్నే²ర్ హోతుః ప్రియా ధామాని । యక్షథ్ స్వం మహిమానమ్ । ఆయజతామేజ్యై³

ఇషః । కృ॒ణో॒తు సో అ॒ధ్వ॒రా జా॒తవే॑దాః । జు॒షతా॑గ్ం హ॒విః । అగ్నే॑ యద॒ద్య వి॒శో
అ॒ధ్వ॒రస్య హో॑తః ।

పా॒వక శో॑చే వే॒ష్ట్యగ్ం హి య॑జ్వా ।

ఋ॒తా య॑జాసి మహి॒నా వి యద్-భూః ( ) ।

హ॒వ్యా వ॑హ యవిష్ట॒యా తే అ॒ద్య ॥ 33 (11)

(ధా॒మాని - భు॑రేకం చ) (A12)

॥ 3.6.13 అనువాకం 13 - అనూయాజప్రైషాః ॥

T.B.3.6.13.1

దే॒వం బ॒ర్హిః సు॑దే॒వం దే॒వైః స్యా॑థ్ సు॒వీరం వీ॒రైర్వస్తో॑ర్-వృ॒జ్యేతా॑క్తోః ప్ర॒భి-యే॑తా॒త్యన్యాన్-
రా॒యా బ॒ర్హిష్మ॑తో మదే॒మ వసు॑వనే వసు॒ధేయ॑స్య వే॒తు య॑జ ॥ దే॒వీర్-ద్వారః॑ సంఘా॒తే
వి॒డ్విర్యా॑మ॒ఞ్చథి॑రా ధ్రు॒వా దే॒వహూ॑తౌ వ॒థన్

ఈ॒మేనా॑స్త॒రుణ॒ ఆమి॑మీయాత్-కు॒మారో॑ వా నవ॒జాతో॑ మై॒నా అర్వా॑ రే॒ణుక॑కాటః పృ॒ణగ్వ॑సు॒వనే
వసు॑ధేయస్య వి॒యన్తు॑ య॑జ ॥ దే॒వీ ఉ॒షాసా॑ నక్తా॒ద్యాస్మిన్. య॑జ్ఞే ప్ర॒యత్య॑హ్వాతామపి

నూ॒నం దై॒వీర్వి॑శః ప్రా॒యాసి॑ష్టాగ్ం సు॒ప్రీతే॑ సు॒ధితే॑ వసు॒వనే వసు॑ధేయస్య వీ॒తాం య॑జ ॥

దే॒వీ జో॑ష్ఠి వసు॒ధితీ॑ య॒యోర్నా॑ఽఘా ద్వే॒షాగ్ంసి॑ యు॒యవ॒దాఽన్యా వక్షద్-వసు॑
వార్యా॑ణి య॑జమానాయ వసు॒వనే వసు॑ధేయస్య వీ॒తాం య॑జ ॥

దే॒వీ ఉ॒ర్జాహు॑తీ ఇ॒షము॑ర్జమ॒న్యా వక్ష॑థ్సగ్ధిగ్ం సపీ॒తిమ॒న్యా నవే॑న పూ॒ర్వం దయ॑మా॒నాః
స్యా॑మ పు॒రాణే॑న న॒వం తా॑మూర్జమూర్జాహు॑తీ ఉ॒ర్జయ॑మానే అధాతాం వసు॒వనే వసు॑ధేయస్య
వీ॒తాం య॑జ ॥

దే॒వా దై॒వ్యా హో॑తారా నే॒ష్టారా॑ పో॒తారా॑ హ॒తాఘ॑శగ్ంసా-వాభ॒రద్వ॑సూ వసు॒వనే వసు॑ధేయస్య

వీ॒తాం॑ య॒జ్ ॥

దే॒వీ॒స్తి॒స్రస్తి॒స్రో దే॒వీరి॒డా స॒రస్వ॑తీ భా॒రతీ॑ ద్యాం భా॒రత్యా॑ది॒త్యై-ర॑స్పృక్ష॒థ్-స॒రస్వ॑తీమగ్ం
రు॒ద్రైర్ య॒జ్ఞమా॑వీ-ది॒హైవే॑డయా వసు॒మత్యా

స॒ధమా॑దం మదే॒మ వసు॒వనే॑ వసు॒ధేయ॑స్య వి॒యన్తు॑ య॒జ్ ॥

దే॒వో న॒రాశ॑గ్ంస-స్త్రిశీ॒ర్షా ష॑డక్షః శ॒తమి॑దే॒నగ్ం శి॒తిప్ర॒ష్ఠా ఆద॑ధతి స॒హస్ర॑మీం ప్రవ॑హన్తి
మి॒త్రావ॑రుణే॒దస్య॑ హో॒త్రమ॑ర్హతో

బృ॒హస్ప॑తిః స్తో॒త్రమ॒శ్వి॒నా ౭౭ధ్వ॑ర్యవం వసు॒వనే॑ వసు॒ధేయ॑స్య వే॒తు య॒జ్ ॥

దే॒వో వ॒నస్ప॑తిర్ వ॒ర్షప్రా॑వా ఘృ॒తని॑ర్ణిగ్-ద్యా-

మగ్రే॒ణాస్పృ॑క్షదా౭న్తరి॒క్షం మ॑ద్ధ్యేనాప్రాః పృథి॒వీ-ము॑ప॒రేణా॑దృగ్ంహీద్-వసు॒వనే॑ వసు॒ధేయ॑స్య
వే॒తు య॒జ్ ॥

దే॒వం బ॒ర్హి॒ర్వారి॑తీనాం ని॒ధే ధా॑సి ప్ర॒చ్యుతీ॑నామ-ప్ర॒చ్యుతం॑ నికామ॒ధర॑ణం పు॒రుస్సా॒ర్హం
యశ॑స్వదే॒నా బ॒ర్హిషా॑౭న్యా బ॒ర్హిగ్న్య॑భిష్యామ వసు॒వనే॑ వసు॒ధేయ॑స్య వే॒తు య॒జ్ ( )
॥

దే॒వో అ॒గ్నిః స్వి॑ష్టకృ॒థ్ సు॒ద్రవి॑ణా మ॒న్ద్రః క॒విః స॒త్యమ॑న్మా౭౭య॒జీ హో॑తా హో॒తుర్
హో॒తురా॑య॒జీయా॑నగ్న్యే యాన్-దే॒వాన॑యా॒డ్యాగ్ం అపి॑ప్తే॒ర్యే తే హో॑త్రే అమ॒ధ్సత॑ తాగ్ం
స॒సను॑షిగ్ం హో॒త్రాం దే॒వం గ॒మాం ది॒వి దే॒వేషు॑ య॒జ్ఞమే॑ర॒యేమగ్న్

స్వి॑ష్టకృ॒చ్ఛాగ్న్యే హో॑తా౭భూ॒ర్వసు॑వనే॒ వసు॒ధేయ॑స్య నమో॒వాకే॑ వీ॒హి య॒జ్ ॥ 34 (11)

(యజ్ఞైకం చ) (A13)

॥ 3.6.14 అనువాకం 14 - అనూయాజయాజ్ఞాః ॥

దే॒వం బ॒ర్హిః॑ । వ॒సు॒వనే॑ వ॒సు॒ధే॒యస్య॑ వేతు ।

దే॒వీర్ధ్వా॑రః । వ॒సు॒వనే॑ వ॒సు॒ధే॒యస్య॑ వి॒యన్తు॑ । దే॒వీ ఉ॒షా॒సా నక్తా॑ । వ॒సు॒వనే॑ వ॒సు॒ధే॒యస్య॑

వీ॒తామ్ । దే॒వీ జో॑ష్ఠీ । వ॒సు॒వనే॑ వ॒సు॒ధే॒యస్య॑ వీ॒తామ్ ।

దే॒వీ ఉ॒ర్జా॑హుతి । వ॒సు॒వనే॑ వ॒సు॒ధే॒యస్య॑ వీ॒తామ్ । 35 (10)

T.B.3.6.14.2

దే॒వా దై॒వ్యా హో॑తారా । వ॒సు॒వనే॑ వ॒సు॒ధే॒యస్య॑ వీ॒తామ్ । దే॒వీస్త్రీ॑-స్త్రీ॒స్రో దే॒వీః ।

వ॒సు॒వనే॑ వ॒సు॒ధే॒యస్య॑ వి॒యన్తు॑ ।

దే॒వో న॒రాశ॑గ్ంసః । వ॒సు॒వనే॑ వ॒సు॒ధే॒యస్య॑ వేతు॑ । దే॒వో వ॒న॒స్ప॒తిః । వ॒సు॒వనే॑ వ॒సు॒ధే॒యస్య॑

వేతు॑ । దే॒వం బ॒ర్హి॒ర్వా॑రీతీనామ్ । వ॒సు॒వనే॑ వ॒సు॒ధే॒యస్య॑ వేతు॑ । 36 (10)

T.B.3.6.14.3

దే॒వో అ॒గ్నిః॑ స్వి॒ష్టకృ॑త్ । సు॒ద్ర॒విణా॑ మ॒న్ద్రః క॒విః । స॒త్య॑మ॒న్మాఽఽయ॒జీ హో॑తా ।

హో॑తు॒ర్ హో॑తు॒రాయ॑జీయాన్ ।

అగ్నే॑ యా॒న్దే॒వాన॑యాట్ । యా॒గ్ం అపి॑ప్రేః । యే తే॑ హో॒త్రే అమ॑ధ్నత । తా॒గ్ం

స॒స॒ను॒షి॒గ్ం హో॑త్రాం దే॒వం గ॒మామ్ । ది॒వి దే॒వేషు॑ య॒జ్ఞమే॑ర॒యేమమ్ । స్వి॒ష్టకృ॑చ్ఛాగ్నే

హో॑తాఽభూః ( ) ।

వ॒సు॒వనే॑ వ॒సు॒ధే॒యస్య॑ న॒మో॒వా॒కే వీ॑హీ ॥ 37 (11)

(వీ॒తాం - వే॒త్య - భూ॒రేకం॑ చ) (A14)

॥ 3.6.15 అనువాకం 15 - సూక్తవాకప్రైషాః ॥

T.B.3.6.15.1

అగ్నిమద్య హోతారమవృణీతాయం యజమానః పచన్ ప్రక్తిః పచన్ పురోడాశం
 బద్ధన్-నిన్ద్యాగ్నిభ్యాం ఛాగగ్ం సూప్తస్థా అద్య దేవో వనస్పతి-రభవ-దిన్ద్యాగ్నిభ్యాం
 ఛాగేనాఘస్తాం తం మేదస్తః ప్రతి పచతాఽగ్రభీష్టామవీవృధేతాం పురోడాశేన త్వామద్యర్ష
 ఆర్షేయర్షీణాం నపాదవృణీతాయం యజమానో బహుభ్య ఆ సంగతేభ్య ఏష మే దేవేషు
 వసు వార్యా యక్ష్యత ఇతి తా యా
 దేవా దేవ-దానాన్యదుస్తాన్యస్మా ఆ చ శాస్వా చ గురస్వేషితశ్చ హోతరసి భద్రవాచ్యాయ
 ప్రేషితో మానుషః సూక్తవాకాయ సూక్తా బ్రూహి || 38 (1)
 (అగ్నిమద్యైకమ్) (A15)

Prapaataka KORvai with starting Words of 1 to 15 Anuvaakams :-

(అజ్ఞాన్తి - హోతా యక్షథ్ - సమిద్వో అద్యా - గ్ని - రజైద్ - దైవ్యా - జుషన్ - వా
 వృత్రహణా - గీర్భి - స్త్వగ్ హ్యో - భరత - ముపోహా యద్ - దేవం బర్హిః సుదేవం -
 దేవం బర్హి - రగ్నిమద్య పఞ్చదశ)

KORvai with starting Words of 1, 11, 21 Series of Dasinis :-

(అజ్ఞాన్ - త్యుపావస్పజన్ - నాన్యా యువత్ - కరదేవ మష్టాత్రిగ్ంశత్)

First and Last Word 3rd Ashtakam 6th Prapaatakam :-

(అజ్ఞాన్తి - సూక్తా బ్రూహి)

|| హరిః ఓం ||

TB 3.1-3.6 Baraha COdE

TB 3.1-3.6 Baraha COdE

వ్వ.వేదవ్మ.ఇన్ ఫగే 20 ఓ 115

వేదవ్మగ్నైల్.చోమ్ ఫగే 21 ఓ 115

తైత్తిరీయ బ్రాహ్మణమ్ ఆశ్తకమ్ 3 - 3.1-3.6 భరహచోద్గ్

పర్సిఓన్ 0.0 దతేద్ ఝనుఅర్వ్య 31, 2020 ఫగే 1 ఓ 115